
Mäntsälän Osuuspankin
TASEKIRJA 2014

TASEKIRJAN SISÄLLYSLUETTELO

sivu	
1 - 23	Toimintakertomus
24 - 26	Osuuspankin konsernin tuloslaskelma ja tase
27 - 29	Osuuspankin tuloslaskelma ja tase
30 - 33	Rahoituslaskelma
34 - 77	Osuuspankin ja konsernin tuloslaskelman ja taseen liitteenä annettavat tiedot
	Osuuspankin tilinpäätöksen merkittävimmät laatimisperiaatteet
	Liitetiedot
78 - 88	Luettelo kirjanpitokirjoista, tositteiden lajeista sekä selvitys niiden säilytystavoista
89	Hallituksen allekirjoitus
89	Hallintoneuvoston lausunto
89	Tilintarkastajien merkintä suoritetusta tilintarkastuksesta

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Mäntsälän ensimmäisen osuuskassan, Sääksjärven Osuuskassan, perustamisesta tuli kuluneeksi 14.5.2014 100 vuotta. Osuuskassa yhdistyi Mäntsälän Osuuskassaan vuonna 1932. Pankki juhlisti vuosisadan täyttymistä kutsuvierastilaisuudella 10.5.2014 Hirvihaaran kartanossa sekä asiakkaille suunnatulla kirkkokonsertilla 9.10.2014 Mäntsälän kirkossa.

Mäntsälän Osuuspankin korkokate kasvoi ja pankin liikevoitto oli merkittävästi suurempi kuin edellisvuonna. Liikevoitosta merkittävä osa muodostui Pohjola Pankki Oyj:n osakkeiden myynnistä OP Osuuskunnalle. Tilikaudella kirjattiin vertailukautta enemmän arvonalentumistappioita luotoista ja muista sitoumuksista, mutta arvonalentumisten määrä suhteutettuna luotto- ja takauskantaan pysyi alhaisella tasolla. Asuntokauppojen määrän lasku heijastui luottokannan kasvuun. Luottokannan kasvua ei tapahtunut enää loppuvuoden aikana. Talletuskannan kasvu oli aikaan nähden hyvä, mutta matalasta korkotasosta johtuen määräaikaistalletusten kanta pieneni. 1.1.2014 voimaan astuneiden säännösten mukaan laskettu vakavaraisuussuhde oli edellisvuotta korkeampi.

Avainlukuja

Avainlukuja	2014	2013	Muutos
Liikevoitto, 1000 euroa	2 908	823	2 085
Kulujen suhde tuottoihin, %	47,2	74,8	-27,6
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,6	2,7	5,9
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde*	47,4	42,8	4,6
Henkilöstö keskimäärin	25	25	
Jäsenet	5 537	5 380	157

*Vakavaraisuussuhdeluvun vertailutieto 2013 on voimassa olevien säännösten mukaan laskettu arvio 1.1.2014

OP Ryhmä

Mäntsälän Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa.

Osuuspankki kuuluu OP Ryhmään, joka on johtava suomalainen finanssiryhmä. Se koostuu itsenäisistä osuuspankeista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta (aik. OP-Pohjola osk) tytäryhtiöineen. OP Ryhmän ja sen jäsenpankkien keskitettyjen palveluiden kehittämisestä ja tuottamisesta vastaavat OP Osuuskunnan tytäryhtiöt OP-Palvelut Oy ja OP-Prosessipalvelut Oy. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Osuuspankki on OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset yhdessä niiden konsolidointiryhmiin kuuluvien yhteisöjen kanssa muodostavat osuuspankkien yhteenliittymän, josta säädetään laissa osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista ja laissa talletuspankkien yhteenliittymästä. Lakien mukaan keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista ja niiden vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.

Toimintaympäristö

Maailmantalouden kasvu jatkui keskimääräistä hitaampana vuonna 2014. Eri maissa kehitys oli epäyhtenäistä. Euroalueen talous kääntyi hitaaseen kasvuun kahden vuoden taantuman jälkeen, mutta luottamus talouden elpymiseen rakoili vuoden kuluessa muun muassa Ukrainan kriisin vuoksi.

Euroalueen inflaatio hidastui vuoden aikana ja vuoden lopulla öljyn halpeneminen painoi kuluttajahinnat laskuun. Euroopan keskuspankki laski ohjauksen pohjalukemiin 0,05 prosenttiin

syyskuussa. Euribor-korot alenivat keskuspankin toimien vuoksi edelleen hieman. EKP toteutti myös uusia epätavanomaisen rahapolitiikan toimia loppuvuoden aikana.

Suomen talous kehittyi edelleen heikosti. Kansantuote polki paikallaan ja työttömyys nousi. Investoinnit alenivat edelleen. Öljyn hinnan lasku vaimensi inflaatiota myös Suomessa. Yritysten ja kotitalouksien luottamus oli keskimääräistä vaisumpaa. Myönteistä oli teollisuuden tilauskannan kasvu. Asuntojen hinnat laskivat vajaan prosentin ja asuntokauppa supistui.

Pankkien kotitalousluottokannan kasvu jatkui hitaana kahden prosentin vuosivauhtia. Yritysluottokanta kasvoi hieman kotitalousluottoja nopeammin. Odotukset luotonkysynnän kehittymisestä heikkenivät vuoden loppua kohden. Talletuskanta pysyi lähes vuodentakaisella tasolla varojen siirryttyä määräaikaistileiltä riskisempiin sijoituskohteisiin. Rahasto- ja vakuutus säästöjen kasvu jatkui vahvana rahoitusmarkkinoiden suotuisan kehityksen myötä, vaikka markkinoiden riski-indikaattorit nousivat hieman toisella vuosipuoliskolla.

Mäntsälän asukasluvun kasvu jäi viime vuonna edellisvuoden tavoin useita aikaisempia vuosia pienemmäksi. Tähän vaikutti taantuman lisäksi se, että uusia asuntoja valmistui aiempaa vähemmän. Väkiluvun kasvu oli 98 henkeä kasvun tullessa syntyvyyden kautta, muuttoliikkeen kautta kasvua ei ollut. Mäntsäläläisiä oli vuoden lopussa 20.632. Mäntsälän Osuuspankin asiakasmäärän nettokasvu on jo useita vuosia ollut nopeampaa kuin väestön kasvu. Asiakasmäärä kasvoi viime vuonna 239 asiakkaalla 13 068 asiakkaaseen.

Taantuma näkyi myös Mäntsälän työllisyydessä. Tilastokeskuksen mukaan työttömyysaste oli 7,8 prosenttia. Vuotta aiemmin työttömyysaste oli 6,6 prosenttia. Uudenmaan työttömyysaste oli vuoden lopussa Tilastokeskuksen mukaan 7,3 prosenttia ja koko Suomen 8,8 prosenttia.

Mäntsälään perustettiin viime vuonna 97 uutta yritystä. Määrä on ollut samalla tasolla jo usean vuoden ajan.

Asuntokauppamäärä Mäntsälässä laski viime vuonna 14 prosenttia. Suurin vähennys tapahtui kerrostalojen kauppamäärissä (-25 %). Tämä johtui uudistuotannon kautta myyntiin tulevien asuntojen kysynnän loppumisesta. Omakotitalokauppoja tehtiin 15 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Kauppamäärien putoaminen huipputasoltaan aiheutti sen, että usea kiinteistönvälitysyritys vetäytyi fyysisesti pois Mäntsälästä.

Mäntsälässä asuntojen hintataso aleni hieman kerros- ja rivitaloasunnoissa. Omakotitalojen kauppahinnat sitä vastoin hieman nousivat edelleen, tosin hinnakkaampia kohteita ei ole myyty juurikaan viimeisen kahden vuoden aikana.

Pankkien erilaisten toimintastrategioiden sekä muuttuvan asiakaskäyttäytymisen vuoksi Nordea päätti lopettaa Mäntsälän konttorissa käteisen rahan käsittelyn ja siirtyi samassa yhteydessä pienempiin tiloihin.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Mäntsälän Osuuspankin sääntöjä muutettiin varsinaisessa edustajiston kokouksessa keväällä. Säännöt muutettiin vastaamaan uuden osuuskuntalain vaatimuksia. Osuuspankille perustettiin jäsenosuuksien ja lisäosuuksien lisäksi uusi osuuslaji, Tuotto-osuus, jonka nimellisarvo on 100 euroa. Tuotto-osuus on asiakasomistajan vapaaehtoinen sijoitus osuuspankin omaan pääomaan. Tuotto-osuudet voidaan lukea pankin ydinvakavaraisuuteen. Tuotto-osuuksien myynti aloitettiin toukokuussa ja vuoden aikana myynti oli 6 559 tuhatta euroa. Tuotto-osuuksien anti päättyi 31.12.2016. Tuotto-osuuden tuottotavoite vuodelle 2014 oli 3,25 prosenttia. OP Ryhmän hallintoneuvosto vahvisti lokakuussa myös vuodelle 2015 tuottotavoitteeksi 3,25 prosenttia.

Osuuspankki myi omistamansa Pohjola Pankki Oyj:n A- ja K-osakkeet OP Osuuskunnan 6.2.2014 julkistaman vapaaehtoisen ostotarjouksen mukaisesti huhtikuussa. Osakkeiden myynnistä saatu myyntivoitto oli 1 660 tuhatta euroa. OP Osuuskunta sai välimiesoikeuden päätöksellä

omistusoikeuden kaikkiin Pohjola Pankki Oyj:n osakkeisiin. Pohjolan A-osake poistettiin Helsingin Pörssistä 30.9.2014.

Osuuspankki on sijoittanut Pohjola Pankin osakkeista saadun osingon ja myyntihinnan sekä osan Tuotto-osuuksista saamastaan pääomasta OP Osuuskunnan osuuspääomaan sekä OP Osuuskunnan liikkeeseen laskemaan yritystodistukseen. Yritystodistusta ei ollut tilinpäätöshetkellä.

Heinäkuussa osuuspankki myi omistamansa osakkeet kiinteistöosakeyhtiö Kiinteistö Oy Jämsänhongassa. Huoneisto sijaitsee Jämsän Himoksella ja on ollut henkilökunnan vapaa-ajan käytössä. Huoneisto oli vähällä käytöllä. Kaupasta aiheutui 4 tuhannen euron myyntitappio.

Tilikauden aikana tehtiin pieniä uudistuksia toimitiloihin sekä toimitalon julkisivuun.

OP-Pohjola-ryhmä otti 1.1.2015 alkaen käyttöön uuden nimen OP Ryhmä. Ryhmän pankki-, vahinkovakuutus- ja varallisuudenhoitotoiminnot ovat jatkossa kaikki OP-brändin alla. Mäntsälän Osuuspankki otti syksyllä 2014 käyttöön uuden markkinointinimen OP Mäntsälä.

Mäntsälän Osuuspankin täysin omistama Mäntsälän OP-Kiinteistökeskus Oy myi joulukuussa harjoittamansa tilitoimiston liiketoiminnan samaan aikaan perustetulle Administer Oy Uusimaalle. Mäntsälän Osuuspankki merkitsi uudesta yhtiöstä osakepääomaa siten, että omistusosuudeksi tuli 19 prosenttia. Liiketoimintakaupalla ei ollut merkitystä osuuspankin tulokseen.

Mäntsälän Osuuspankillä ei ollut muita olennaisia tapahtumia tilikaudella.

Konsernirakenne ja siinä tapahtuneet muutokset tilikauden aikana

Mäntsälän Osuuspankin konserniin kuuluivat pankin lisäksi tytäryrityksinä Kiinteistöosakeyhtiö Mäntsälän Pankinkulma, Kiinteistöosakeyhtiö Mäntsälän Keskustie 3 ja Mäntsälän OP-Kiinteistökeskus Oy. Pankki on laatinut konsernitilinpäätöksen, johon on yhdistelty emopankin tilinpäätöksen lisäksi Kiinteistöosakeyhtiö Mäntsälän Pankinkulman tilinpäätös Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 1/2013 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus edellyttämässä laajuudessa. Koska konsernitilinpäätöksen luvut eivät poikkea olennaisesti emo-osuuspankin tilinpäätöksestä, tässä toimintakertomuksessa käsitellään osuuspankin ja sen konsernin toimintaa emo-osuuspankin tilinpäätöksen lukujen perusteella. Merkittävimmät konsernin erät on kerrottu jäljempänä kappaleessa Mäntsälän Osuuspankin konserni.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Mäntsälän Osuuspankillä ei ole ollut olennaisia tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen.

Osuuspankin tulos

Liikevoittoon vaikuttaneiden keskeisimpien tuotto- ja kuluerien kehitys kolmelta viimeiseltä vuodelta sekä vuoden 2014 muutos on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Tulosanalyysi	2014	2013	Muutos, %	2012
1000 euroa				
Tuotot				
Korkokate	2 760	2 363	16,8	2 627
Muut tuotot				
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	539	333	62	419
Palkkiotuotot, netto	1 147	1 023	12,1	988
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	6	9	-37,5	3
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	1 649	0		6
Suojauslaskennan nettotulos	-	-		-
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	5	-37	114,2	-29

Liiketoiminnan muut tuotot	86	84	3,5	87
Yhteensä	3 433	1 412	143,1	1 474
Tuotot yhteensä	6 192	3 775	64	4 101
Kulut				
Henkilöstökulut	1 268	1 270	-0,2	1 358
Muut hallintokulut	945	841	12,4	887
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	33	34	-4,4	44
Liiketoiminnan muut kulut	679	680	-0,2	644
Kulut yhteensä	2 924	2 825	3,5	2 933
Arvonalentumiset luotoista ja muista sitoumuksista	360	127	182,8	-28
Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	-	-		-
Liikevoitto (-tappio)	2 908	823	253,3	1 196

Liikevoittoa paransi merkittävästi Pohjolan osakkeiden myyntivoitto, joka sisältyy myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuottoihin. Korkokate kasvoi keskimääräisen marginaalitason nousun sekä oman taseen luottokannan kasvun ansiosta. Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista nousivat edellisvuodesta pääomarahastojen voittopalkkio-osuuksien sekä edellisvuotta suurempien osinkojen ansiosta.

Henkilöstökulut supistuivat hieman johtuen henkilömäärän vähenemisestä loppuvuoden aikana. Muiden hallintokulujen kasvu johtui isolta osalta pankin vuosijuhlien kuluista. Arvonalentumiset saamisista kasvoivat vertailukaudesta taantuman pitkittyessä edelleen.

Osuuspankin palkkiotuotot kasvoivat vertailuvuodesta. Palkkiot luotonannosta ja maksuliikkeestä sekä omaisuuden hoidosta ja lainopillisista tehtävistä kasvoivat. Sen sijaan arvopapereiden välityspalkkioita kertyi edellisvuotta vähemmän. Palkkiotuottoihin sisältyy vähennyksenä omistajajäsenille myönnetty OP-bonukset. Verohallinnon ohjeistuksen mukaisesti OP-bonukset huomioidaan sen OP Ryhmään kuuluvan yrityksen kuluna, jonka tuotteista bonus kertyy. Päättäneen tilikauden aikana OP-bonuksia kertyi asiakkaille käytettäväksi yhteensä 747 tuhatta euroa.

Henkilöasiakkaalle kertyneiden OP-bonusten käyttö pankki- ja vakuutuspalveluihin on asiakkaalle verotonta, kun bonukset käytetään OP Ryhmän määrittelemiä ja valitsemiä käyttökohteisiin. Asiakkaille kertyy OP-bonuksia pankkiasioinnin lisäksi myös vakuutusasioinnista.

Palkkiotuottoja kertyi seuraavasti:

Palkkiotuotot	2014	2013	Muutos, %
1000 euroa			
Talletuksista	19	19	-2
Luotonannosta	573	511	12,1
Maksuliikkeestä	525	498	5,3
Arvopapereiden välityksestä ja liikkeeseen laskusta	72	87	-17,5
Omaisuudenhoidosta ja lainopillisista tehtävistä	227	217	4,5
Takauksista	6	7	-15,2
Vakuutusten välityksestä	385	378	1,7
Muut	169	166	2,3
Yhteensä	1 975	1 884	4,9
OP-bonukset	-655	-692	-5,4
Palkkiotuotot yhteensä	1 320	1 191	10,8
Palkkiokulut	173	168	3,1
Palkkiotuotot, netto	1 147	1 023	12,1

Luottojen nettomääräiset arvonalentumistappiot kasvoivat edellisvuodesta. Luotoista ja takausaamisista kirjattiin arvonalentumistappioita seuraavasti:

Luottojen ja takausaamisten arvonalentumistappiot			
1000 euroa	2014	2013	Muutos, %
Arvonalentumisten bruttomäärä	386	159	143,2
Vähennykset	-26	-31	-17,9
Arvonalentumisten nettomäärä	360	127	182,8
Arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta %	0,2	0,1	135,4

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä

Keskeisimpien tase- ja sitoumuserien kehitys kolmelta vuodelta ja vuoden 2014 muutos on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä				
1000 euroa	31.12.2014	31.12.2013	Muutos, %	31.12.2012
Tase	190 842	174 458	9,4	172 369
Luotot	158 842	149 501	6,2	144 784
Saamistodistukset	1 000	1 000	-	1 102
Osakkeet ja osuudet	17 137	8 458	102,6	8 117
Talletukset	150 132	142 439	5,4	137 018
Oma pääoma	25 525	21 438	19,1	20 712
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	8 947	16 529	-45,9	11 457

Antolainauksen kehitys

Uusia luottoja myönnettiin vuoden aikana 46 971 tuhatta euroa eli 3 906 tuhatta euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Luottokanta yhteensä vuoden lopussa oli 158 842 tuhatta euroa (149 501¹). Luottokannan kasvu tasaantui ja asuntoluottojen kasvuvauhti hidastui viime vuodesta johtuen luottokannan nopeammasta lyhenemisestä matalalla korkotasolla. Osuuspankki välittää asiakkaille myös OP Ryhmän kiinnitysluottopankin, OP-Asuntoluottopankki Oyj:n (OPA) myöntämiä asuntoluottoja. OP Ryhmän strategian mukaisesti osuuspankki siirsi myöntämiään asuntoluottoja OPalle tilikauden aikana 4 010 tuhatta euroa. Vuoden lopussa OPA:n taseessa oli 36 792 tuhatta euroa (39 553) Mäntsälän Osuuspankin asiakkaiden asuntoluottoja.

Yli 90 pv erääntyneet ja nollakorkoiset saamiset tilikauden aikana kehittyivät seuraavasti:

Yli 90 pv erääntyneet ja nollakorkoiset saamiset			
1000 euroa	31.12.2014	31.12.2013	Muutos, %
Yli 90 pv erääntyneet saamiset	520	191	172,2
Nollakorkoiset saamiset	4	5	-6,6
Yhteensä	524	196	167,3
Prosenttia luotto- ja takauskannasta	0,3	0,1	110,9

Yli 90 päivää erääntyneisiin saamisiin on luettu kaikki sellaiset antolainausaamiset, joiden pääoma tai korko on ollut kokonaan tai osittain erääntyneenä ja maksamattomana yli 90 päivää.

¹ Suluissa vertailulukku 31.12.2013.

Kiinteistöomistukset

Osuuspankin kiinteistöomistukset muodostuvat omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja sijoituskiinteistöistä.

Kiinteistöomistukset 1000 euroa	31.12.2014	31.12.2013
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	2 098	2 314
Prosenttia taseesta	1,1	1,3
Sijoituskiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	833	843
Prosenttia taseesta	0,4	0,5
Käypä arvo	1 400	1 445
Nettotuotto, %	3,0	-7,9
Kiinteistöihin sitoutunut pääoma yhteensä	2 931	3 157
Prosenttia taseesta	1,5	1,8

Kiinteistöyhteisöjen sitoutunut pääoma muodostuu osakehuoneiston kirjanpitoarvosta ja osakehuoneistoon kohdistuvasta lainaosuudesta.

Alhainen sijoituskiinteistöjen nettotuotto johtuu pankin omistaman Kiinteistö Oy Mäntsälän Keskustie 3 kehittämishankkeesta. Kiinteistöyhtiön omistamalle tontille on saatu uusi kaava, joka mahdollistaa tontille kahden kerrostalon rakentamisen. Kiinteistöyhtiön rakennus on tyhjä ja kylmillään sekä odottaa purkamista. Kohteen kulut on nyt alhaiset ja sen vuoksi sijoituskiinteistöjen nettotuotto nousi edellisvuodesta. Pankin omistamien muiden kiinteistösijoitusten tuotto oli 6,0 prosenttia.

Omassa käytössä olevat kiinteistöt

Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi on luettu kiinteistöt, jotka ovat pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan. Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi on luettu myös sellaiset suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt, joista osa on vuokrattu, mutta vuokrattujen tilojen osuutta ei voida myydä erikseen, ja oman käytön osuus tällaisissa tiloissa on ollut yli viisi prosenttia pinta-alasta.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden tasearvoa määritettäessä on otettu lähtökohdaksi hyödykkeen arvo suhteessa liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Tilikauden aikana myytiin omassa käytössä olevia kiinteistöjä kirjanpitoarvoltaan 124 tuhatta euroa.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä omistetaan vuokratuottojen ja omaisuuden arvonnousujen hankkimiseksi. Jos suorassa omistuksessa olevasta kiinteistöstä osa on vuokrattu ja oman käytön osuus on ollut vähäinen (alle viisi prosenttia), kiinteistö on luokiteltu sijoituskiinteistöksi. Pankki on sijoittanut kiinteistösijoitusyhtiöiden osakkeisiin 720 tuhatta euroa. Näille yhtiöille pankki on myöntänyt luottoja 727 tuhatta euroa.

Sijoituskäytössä olevia liike-, toimisto- ja teollisuuskiinteistöjä arvostettaessa kiinteistökohtaisena vähimmäistuottovaatimuksena tasearvoa määritettäessä on käytetty 5,5 prosenttia. Kiinteistö Oy Mäntsälän Keskustie 3 on käsitelty kehittämiskohteena.

Muun sijoitustoiminnan kehitys

Saamiset luottolaitoksilta, joista valtaosan muodostavat saamiset Pohjola Pankki Oyj:ltä, olivat 10 589 tuhatta euroa (12 026).

Osakkeiden ja osuuskunniin osuuksien määrää toisaalta pienensi Pohjola Pankin osakkeiden myynti ja toisaalta kasvatti lisäsijoitukset OP Osuuskunnan osuuspääomaan. Vuoden lopussa osuuspankilla oli sijoituksia keskusyhteisön osuuspääomaan yhteensä 16 560 tuhatta euroa (6 130).

Muiden aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kuin kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden kirjanpitoarvo 139 tuhatta euroa oli 10 tuhatta euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Pääosa lisäyksestä johtui asiakaspalvelutilojen kalustojen uusimisesta.

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleisön talletusten ja muiden velkojen kehitys on kuvattu alla olevassa taulukossa. Muut velat muodostuvat markkinarahaveloista ja valtion varoista välitetyistä lainoista.

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			
1000 euroa	31.12.2014	31.12.2013	Muutos, %
Talletukset			
Maksuliiketililit	61 155	56 510	8,2
Säästämistilit	16 566	16 547	0,1
Sijoittamistilit	71 790	68 927	4,2
Valuuttatalletukset	620	476	30,2
Yhteensä	150 132	142 439	5,4
Muut velat	176	303	-42
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä	150 308	142 741	5,3

Muun vieraan pääoman ja sitoumusten kehitys

Velat luottolaitoksille, jotka muodostuvat lähes kokonaan veloista Pohjola Pankki Oyj:lle, kasvoivat 7 000 tuhanteen euroon (3 000).

Osuuspankilla ei ole liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja.

Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtävistä eristä.

Oma pääoma ja varaukset

Mäntsälän Osuuspankin koko oman pääoman määrä kasvoi 19,1 prosenttia 25 524 tuhanteen euroon (21 438).

Osuuspääoma

Osuuspääoma kasvoi 80,4 prosenttia 7 652 tuhanteen euroon (4 242). Omistajajäsenillä oli vuoden lopussa sijoituksia jäsenosuuksiin 571 tuhatta euroa (557), lisäosuuksiin 522 tuhatta euroa (3 685) ja uusiin Tuotto-osuuksiin 6 559 tuhatta euroa. Tilikaudella 2014 irtisanotut lisäosuudet 194 tuhatta euroa on kirjattu taseessa muihin velkoihin. Tuotto-osuuksien liikkeeseen laskuista uusien merkintöjen osuus oli 3 912 tuhatta euroa. Vanhoja lisäosuuksia muunnettiin Tuotto-osuuksiksi 2 647 tuhatta euroa.

Osuuspankki maksoi korkoja lisäosuuspääomalle vuodelta 2013 yhteensä 66 110,02 euroa.

Osuuspankilla voi osuuskuntalain ja osuuspankin sääntöjensä mukaan olla jäsenen oikeudet tuottavia jäsenosuuksia ja vapaaehtoisina osuuksina Tuotto-osuuksia sekä lisäosuuksia.

Osuuspankin osuuspääomassa on jäsenosuuksia 5 707 kpl. Jokaisella jäsenellä on velvollisuus ottaa yksi osuuspankin jäsenosuus ja maksaa siitä merkintähintana 100 euron suuruinen jäsenosuusmaksu. Tuotto-osuuksia on osuuspankin osuuspääomassa 65 590 kpl. Tuotto-osuuksia voivat merkitä vain osuuspankin jäsenet ja niiden antamisesta päättää osuuspankin hallitus. Tuotto-osuuden nimellisarvo ja siitä osuuspankille merkintähintana maksettava tuotto-osuusmaksu on 100 euroa. Jäsenosuudet ja Tuotto-osuudet ovat osuuspankin purkautuessa huomommalla etusijalla kuin lisäosuudet. Osuuspankin osuuspääomassa on lisäosuuksia 71 599 kpl. Lisäosuuksia koskevat määräykset sisältyvät nykyistä edeltävän osuuskuntalain (1488/2001) 11 lukuun sekä soveltuvin osin voimassa olevaan osuuskuntalakiin. Osuuspankki ei voi enää antaa uusia lisäosuuksia. Olemassa olevat lisäosuudet voidaan omistajan hakemuksesta muuntaa Tuotto-osuuksiksi.

Osuusmaksut, tuotto-osuusmaksut ja lisäosuusmaksut palautetaan osuuspankin sääntöjen, osuuskuntalain ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaisesti ja sanotuissa laeissa mainituin edellytyksin jäsenyyden päätyttyä tai irtisanottaessa lisäosuus tai Tuotto-osuus. Jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai Tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden.

Osuuspankilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa pankin hallitus. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Lisäosuusmaksut palautetaan kuuden kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka perusteella palautus ensimmäisen kerran voidaan suorittaa. Jos irtisanottua lisäosuusmaksua ei ole voitu palauttaa kokonaisuudessaan, voi palautus tapahtua jälkipalautuksena, jos se on kolmen seuraavan tilinpäätöksen perusteella mahdollista. Lisäosuudelle maksetaan korkoa siihen asti, kun se on osuuskuntalain mukaan nostettavissa.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki Tuotto-osuudet. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus. Lunastukseen vaaditaan keskusyhteisön lupa sekä valvojan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Vapaaehtoiset varaukset

Luottotappiovarausta kasvatettiin 574 tuhatta euroa 5 989 tuhanteen euroon (5 414).

Omat varat ja vakavaraisuus

Osuuspankin vakavaraisuus lasketaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaisesti. Vakavaraisuussäntely muuttui 1.1.2014 alkaen, joten omia varoja ja vakavaraisuutta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia edellisen vuoden toimintakertomuksessa julkaistuihin tietoihin. Alla esitetyt vakavaraisuustietojen vertailutiedot perustuvat arvioon, jossa vakavaraisuustiedot 31.12.2013 on oikaistu vastaamaan 1.1.2014 voimaan tulleita vakavaraisuussäännöksiä.

Osuuspankin luottoriskin pääomavaateen laskennassa käytetään sisäisten luokitusten menetelmää. Markkinariskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä. Myös operatiivisten riskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä.

OP Ryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset tarkemmat vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään. OP Ryhmän tilinpäätös on luettavissa www.op.fi verkkopalvelussa.

Osuuspankin omat varat muodostuivat seuraavasti:

Omat varat 1000 euroa	31.12.2014	31.12.2013
Ydinpääoma (CET1)		
Oma pääoma*	25 003	17 753
Lisäosuuspääoman omiin varoihin luettava määrä	716	3 036
Tilinpäätössiirrot vähennettynä laskennallisella verovelalla	4 791	4 332
Suunniteltu voitonjako	-137	-66
Käyvän arvon rahasto rahavirran suojauksesta	-50	-45
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Laskennalliset verosaamiset, jotka ylittävät 10 % ydinpääomasta	0	0
Käyvän arvon arvostusten siirtymäsäännös	0	-1 193
Arvon alentumisten ja odotettujen tappioiden erotuksen alijäämä	-826	-830
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	29 496	22 986
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)		
Pääomalainoista omiin varoihin luettava määrä	0	0
Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä	29 496	22 986
Toissijainen pääoma (T2)		
Perpetuaalilainat	0	0
Debentuurilainat	0	0
Arvon alentumisten ja odotettujen tappioiden erotuksen ylijäämä	0	0
Käyvän arvon arvostusten siirtymäsäännös	0	1 193
Omat varat yhteensä	29 496	24 179

* pl. lisäosuuspääoma ja arvonorotusrahastoon liittyvä laskennallinen verovelka

Osuuspankin lisäosuuspääomasta on luettavissa ydinpääomiin korkeintaan 80 prosenttia 31.12.2012 liikkeeseen lasketusta määrästä siirtymäsäännöksen puitteissa. Käyvän arvon rahaston negatiiviset erät eli realisoitumattomat tappiot sisältyvät ydinpääomaan, mutta positiiviset erät eli realisoitumattomat voitot vähennetään ydinpääomasta vuoden 2014 ajan ja luetaan toissijaiseen pääomaan (T2). Arvon alentumisten ja odotettujen tappioiden erotuksen alijäämä vähennetään kokonaisuudessaan ydinpääomasta (CET1).

Riskipainotetut erät 1000 euroa	31.12.2014	31.12.2013
Luottoriski		
Standardimenetelmä (SA)		
Yritysvastuut	845	989
Vähittäisvastuut	0	0
Luottolaitos- ja sijoituspalveluvastuut	0	0
Muut vastuut	45	9
Sisäisten luottoluokituksen menetelmä (IRB)		
Yritysvastuut ¹⁾	21 381	19 954
Yritysvastuut – pk-yritykset	14 162	17 234
Yritysvastuut - Muut	7 219	2 719
Vähittäisvastuut ²⁾	13 841	14 905
Kiinteistövakuudelliset	11 983	12 683
Muut vähittäisvastuut	1 858	2 222

Luottolaitos- ja sijoituspalveluyritysvastuut ¹⁾	0	0
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	16 998	8 485
Muut erät	2 508	2 630
Luottoriski yhteensä	55 619	46 972
Selvitysriski	0	0
Markkinariski³⁾	0	0
Operatiivinen riski	6 650	6 716
Yhteensä	62 268	53 688

1) Luottolaitos- ja sijoituspalveluyritysvastuisiin sekä yritysvastuisiin sovelletaan nk. IRBAn perusmenetelmää (FIRB), eli pankki soveltaa näiden vastuiden riskipainojen laskennassa omia maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) estimaatteja.

2) Vähittäisvastuiden riskipainoja laskettaessa pankki soveltaa omia estimaatteja maksukyvyttömyyden todennäköisyydelle (PD), tappio-osuudelle (LGD) ja luottovasta-arvokertoimelle (CF).

3) Valuuttakurssiriski

Vakavaraisuussuhdeluvut		
(%)	31.12.2014	31.12.2013
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	47,4	42,8
Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde	47,4	42,8
Vakavaraisuussuhde	47,4	45,0
Osuuspankkien yhteenliittymän ydinpääoman vakavaraisuussuhde (CET1)	* 13,6	**17,1

*syyskuussa 2014

** voimassa olevien säännösten mukaan laskettu arvio 1.1.2014

Omien varojen vähimmäismäärä yhteensä oli 4 982 tuhatta euroa (4 295). Omien varojen vähimmäismäärä on 8 prosenttia riskipainotetuista eristä. Lakisääteinen alaraja vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia. Ydinpääoman vakavaraisuussuhteen alaraja on 4,5 prosenttia.

31.12.2013 voimassa olleen vakavaraisuussääntelyn mukaisesti lasketut osuuspankin omat varat olivat 29 496 tuhatta euroa, omien varojen vaatimus 4 891 tuhatta euroa ja vakavaraisuussuhde 47,4 prosenttia. Sääntelymuutoksesta johtuvat suurimmat muutokset omissa varoissa aiheutti lisäosuuspääomien siirtymäsäännös, joka vähensi omia varoja. Omien varojen vaadetta pienensi Basel I lattiasäännön poistuminen omien varojen vaateesta sekä pk-yritysten luottoja koskeva riskipainohelpotus (noin 24 prosenttia). Riskipainohelpotus on voimassa vuoteen 2016.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1) yhteensä}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä}} \times 100$

Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä}} \times 100$

Vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä}} \times 100$

Osuuspankin konserni

Osuuspankin konsernin liikevoitto kasvoi 265,1 prosenttia ja oli 2 857 tuhatta euroa (782). Konsernin tase oli vuoden lopussa 190 701 tuhatta euroa (174 356).

Konsernin ydinpääoman vakavaraisuussuhde (CET 1) oli 47,3 prosenttia. Konsernin ensisijaisen pääoman vakavaraisuussuhde oli 47,3 prosenttia ja vakavaraisuussuhde 47,3 prosenttia. Ydinpääoma (CET 1) oli yhteensä 29 343 tuhatta euroa, ensisijainen pääoma (T1) yhteensä 29 343 tuhatta euroa ja omat varat yhteensä 29 343 tuhatta euroa. Konsernin riskipainotetut erät olivat yhteensä 62 086 tuhatta euroa ja omien varojen vähimmäismäärä 4 967 tuhatta euroa. Vertailukaudella 31.12.2013 konsernin vakavaraisuussuhde oli 28,9 prosenttia ja omat varat 23 837 tuhatta euroa, josta ensisijaiset omat varat 23 475 tuhatta euroa. Vertailukauden omien varojen vaatimus oli yhteensä 6 603 tuhatta euroa. Konsernin vakavaraisuustiedot eivät ole vertailukelpoisia säännösmuutoksista johtuen.

Konsernin oman pääoman tuotto (ROE) tilikaudelta (suluissa kaksi edellistä tilikautta) oli 8,4 prosenttia (3,5 ja 4,1), koko pääoman tuotto (ROA) 1,3 prosenttia (0,5 ja 0,6), omavaraisuusaste 15,8 prosenttia (14,5 ja 14,3) ja kuluja suhteessa tuottoihin 47,9 prosenttia (75,8 ja 72,0). Tunnuslukujen laskukaavat on esitetty Taloudellista kehitystä kuvaavien tunnusluvut -kappaleen yhteydessä.

Keskinäinen vastuu

Yhteenliittymälainsäädännön mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki Pohjola Pankki Oyj, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitoksen konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. OP Osuuskunnan jäseniä olivat vuoden lopussa 181 osuuspankkia sekä Pohjola Pankki Oyj, Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj, OP-Korttityhtiö Oyj ja OP-Prosessipalvelut Oy. Talletuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti, ja keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä toistensa veloista ja sitoumuksista.

Keskusyhteisö on velvollinen antamaan jäsenluottolaitoksilleen ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat keskinäisessä vastuussa niistä selvitystilassa tai konkurssissa olevan keskusyhteisön tai jäsenluottolaitoksen veloista, joita ei saada suoritetuksi sen varoista. Vastuu jakautuu keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten kesken viimeksi vahvistettujen taseiden loppusumman mukaisessa suhteessa.

Jos jäsenluottolaitoksen omat varat vähenevät tappioiden vuoksi niin alhaisiksi, että yhteenliittymälaisissa säädetyn selvitystilan edellytykset täyttyvät, keskusyhteisöllä on oikeus periä jäsenluottolaitoksiltaan keskusyhteisön säännöissä mainituin perustein ylimääräisiä maksuja tilikauden aikana enintään viisi tuhannesosaa jäsenluottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden yhteenlasketusta loppusummasta käytettäväksi jäsenluottolaitoksen selvitystilan ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin.

Talletussuoja ja sijoittajien turva

Luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaan talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon. OP Ryhmään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahastosta korvataan tallettajien saamiset OP Ryhmän talletuspankeilta enintään 100 tuhanteen euroon asti. OP Ryhmässä talletuspankkeja ovat osuuspankit, Pohjola Pankki Oyj ja Helsingin OP Pankki Oyj. OP Ryhmä on maksanut vuonna 2014 rahastolle kannatusmaksuja 29 143 tuhatta euroa.

Sijoittajien korvausrahasto maksaa korvauksia ei-ammattimaisille sijoittajille silloin, kun sijoituspalveluyritys tai luottolaitos ei pysty suorittamaan muun kuin tilapäisen maksukyvyttömyyden vuoksi suojan piirissä olevia sijoittajien selviä ja riidattomia saamia sopimuksen mukaisesti. Korvauksen määrä on 90 prosenttia saamisen määrästä, enintään 20

tuhatta euroa. Sijoittajien korvausrahaa koskevan lainsäädännön mukaan OP Ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluku	2014	2013	2012
	Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,6	2,7
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,3	0,4	0,6
Omavaraisuusaste, %	15,9	14,6	14,3
Kulujen suhde tuottoihin, %	47,2	74,8	71,5

Tunnuslukujen laskukaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio)} - \text{Tuloverot}^*}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä}}$ x 100

laskennallisella verolla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA), %

$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio)} - \text{Tuloverot}^*}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin}}$ x 100

(vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste, %

$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verolla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}}$ x 100

Kulujen suhde tuottoihin, %

$\frac{\text{Hallintokulut} + \text{Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä} + \text{Liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate} + \text{Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista} + \text{Nettopalkkiotuotot} + \text{Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot} + \text{Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot} + \text{Suojauslaskennan nettotulos} + \text{Sijoituskiinteistöjen nettotuotot} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot} + \text{Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)}}$ x 100

* Tilinpäätössiirtoihin sisältyvä verovaikutus huomioitu

Riskienhallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiasema

Riskienhallinta perustuu liiketoimintapäätöksiä tekevien henkilöiden ammattitaitoon ja varovaisuuteen sekä systemaattiseen riskien mittaamiseen, arviointiin ja rajoittamiseen. Riskienhallinnan tärkein tavoite on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa, ettei toiminnassa oteta niin suurta riskiä, että se vaarantaisi pankin kannattavuuden, vakavaraisuuden, maksuvalmiuden tai toiminnan jatkuvuuden. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta laadukkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta.

Osuuspankin riskienhallinta on järjestetty OP Osuuskunnan jäsenpankeilleen antamien yleisten ohjeiden mukaisesti. Pankin hallitus vastaa sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan riittävydestä. Pankki noudattaa OP Osuuskunnan hallintoneuvoston vahvistamia ryhmätasoisia sisäisen valvonnan sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita. OP Osuuskunnan johtokunta on asettanut osuuspankkien riskiperusteiselle vakavaraisuudelle, kannattavuudelle ja eri riskilajeille valvontarajat. Valvontarajojen pohjalta osuuspankin hallitus on vahvistanut omat limiittinsä. Limiittien ajantasaisuus suhteessa pankin liiketoiminnan tilaan ja kehitykseen tarkistetaan vuosittain.

Hallitus seuraa, arvioi ja valvoo säännöllisesti riskinkantokykyä ja riskiasemaa sekä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuutta ja riittävyttä.

Toimitusjohtaja vastaa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toteutuksesta ja siihen liittyvien tehtävien organisoinnista OP Osuuskunnan ja pankin hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja raportoi säännöllisesti hallitukselle, hallintoneuvostolle ja OP Osuuskunnalle pankin liiketoiminnasta, riskinkantokyvystä ja riskiasemasta.

Osuuspankin suhtautuminen riskinottoon on maltillinen. Riskinkantokyvyn riittävyttä suhteessa pankin riskeihin arvioidaan riskimittareiden ja taloudellisen pääomavaateen avulla.

Pääomasuunnittelulla varmistetaan, että pankilla on riittävä riskiperusteinen vakavaraisuus nykyisiin ja ennakoituihin riskeihin nähden. Lisäksi sen avulla varmistetaan, että pankin kasvu-, kannattavuus- ja vakavaraisuustavoitteet ovat tarkoituksenmukaisia ja keskenään johdonmukaisesti asetettu. Pääomasuunnitelma sisältää mm. tavoitteet pääomatasolle sekä varautumissuunnitelman vakavaraisuuteen vaikuttavien odottamattomien tilanteiden varalle. Omien varojen riittävyys turvataan ensisijaisesti pitämällä pankin kannattavuus kohtuullisella tasolla. Lisäksi pankki tarjoaa omistajajäsenille merkittäväksi tuotto-osuuksia, jotka luetaan ydinpääomaan. Pankin riskinkantokyky on riittävä ja riskiasema on vakaa.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että asiakas ei mahdollisesti täytä luottosuhteesta syntyviä velvoitteitaan eikä asetettu vakuus ole riittävä kattamaan pankin saamista. Luottoriskien hallinnan tarkoituksena on vähentää luottotappioiden todennäköisyyttä jo ennen luottopäätöstä sekä toisaalta rajoittaa ja estää jo tehtyihin luottopäätöksiin liittyvien riskien toteutuminen. Luottoriskiä hallitaan asiakasvalinnalla ja vakuuksin sekä asiakassuhteen aktiivisella hoidolla.

Pankkiluottotapauksissa luotonanto tapahtuu ensisijaisesti asiakkaan riittävän ja todennetun velanhoitokyvyn perusteella. Luottopäätökset perustuvat vahvistettuihin päätöksenteko-ohjeisiin, asiakkaan luottokelpoisuusluokkaan, maksukykyyn ja vakuuksiin, joiden tulee yleensä olla turvaavat. Seurannassa kiinnitetään huomiota myös luotonannon toimialakohtaisiin keskittyimiin. Vakuudeton luotonanto on mahdollista vain poikkeustapauksissa riskienhallintaa koskevien ohjeiden määrittelemällä tavalla.

Osuuspankin luottoriskejä limitoidaan ja rahoitusprosessia valvotaan OP Ryhmän riskienhallintajärjestelmän puitteissa. Pankin luottokanta on ollut vakuutettu Osuuspankkien Keskinäisessä Vakuutusyhtiössä (OVY) osana tätä järjestelmää. OP Ryhmän riskienhallinnan kehittämiseen liittyen osuuspankkien luottokantojen vakuuttamismenettely on päättynyt 31.12.2014.

Pankin asiakasriskejä kattavat omat varat olivat joulukuussa 2014 yhteensä 29 496 tuhatta euroa. Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden asiakasriski (asiakasvastuut vähennyserät huomioiden) ylittäisi EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyn 25 prosentin rajan asiakasriskejä kattavista omista varoista.

Viiden suurimman asiakaskokonaisuuden asiakasriskien (asiakasvastuut vähennyserät huomioiden) yhteismäärä oli 34,2 prosenttia asiakasriskejä kattavista omista varoista. Sellaisten asiakaskokonaisuuksien, joiden asiakasriskien yhteismäärä ylitti 10 prosenttia asiakasriskejä kattavista omista varoista, oli yhteensä 10,2 prosenttia asiakasriskejä kattavista omista varoista.

Vuonna 2014 luotto- ja takaustappioiden nettomäärä oli 0,2 prosenttia luotto- ja takaukskannasta. Pankin säännöllisesti tekemän tulevien luottotappioriskien kartoituksen perusteella suurimpien asiakkaiden taholta ei ole odotettavissa olennaisia tappioita. Yli 90 pv erääntyneet ja nollakorkoiset saamiset olivat 0,3 prosenttia luotto- ja takaukskannasta.

Likviditeettiriski

Pankkitoiminnan likviditeettiriski koostuu rakenteellisesta rahoitusriskistä ja maksuvalmiusriskistä. Rakenteellisella rahoitusriskillä tarkoitetaan pitkän aikavälin luotonantoon liittyvää epävarmuutta, joka johtuu rahoituksen rakenteesta aiheutuvasta jälleenrahoitusriskistä. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että pankki ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista maksuista ilman vaikutusta liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.

Rakenteellista rahoitusriskiä seurataan sijoitusten ja luotonannon sekä niiden rahoituksen maturiteettirakenteen erolla. Maksuvalmiusriskiä seurataan pankin tulo- ja menokassavirtojen erona ja maksuvalmius hoidetaan Pohjola Pankki Oyj:n sekkitilin kautta. Rakenteellista rahoitusriskiä hallitaan OP Ryhmän likviditeetin hallintaa koskevien linjausten ja ohjeiden sekä OP Osuuskunnan johtokunnan osuuspankeille vahvistamien valvontarajojen avulla. Pankin rahoitusvarojen ja -velkojen jakauma on kuvattu liitetiedoissa.

Markkinariskit

Markkinariskillä tarkoitetaan riskiä tappiosta tai tuoton menetyksestä, kun markkinahinta tai markkinahinnan volatiliiteetti muuttuvat epäedulliseen suuntaan. Markkinariskeihin sisällytetään kaikkien taseen ja taseen ulkopuolisten erien korkoriskit, hintariskit ja kiinteistöriskit sekä sijoitustoiminnan luottosprediriski ja markkinoiden likviditeettiriski.

Markkinariskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa, mitata, rajoittaa, seurata ja valvoa pankin markkinariskejä siten, että pankin kannattavuus tai vakavaraisuus ei vaarannu.

Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista, joten korkotason muutokset realisoituvat korkokatteeseen. Osuuspankin korkoriskiä hallitaan ensisijaisesti otto- ja antolainauksen tuotevalikoimalla ja -ehdoilla. Toissijaisesti pankki voi suojata taseensa korkoriskiä korkojohdannaisilla OP Ryhmässä käytössä olevien suojauksen toimintamallien mukaisesti. Johdannaisuojaus voidaan toteuttaa joko nimettyihin sopimuksiin kohdistettuna, rahavirran suojauksena tai ns. taloudellisena suojauksena.

Osuuspankki on tilikaudella soveltanut rahavirran suojauslaskentaa suojautuessaan korkokatteen vaihtelulta ja koronlaskun vaikutukselta tai pitkään jatkuvalla matalalla korkotasolla euribor-sidonnaisen luottokannan korkovirtoihin. Rahavirran suojauksessa osa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevista korkovirroista on vaihdettu koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon.

Pankkiliiketoiminnassa valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssimuutosten pankille aiheuttamaa tulosriskiä tai markkina-arvon muutosriskiä. Avoin valuuttapositio syntyy, kun samassa valuutassa olevien saamisten ja velkojen määrät poikkeavat toisistaan. OP Ryhmässä valuuttariski keskitetään Pohjola Pankkiin, ja yksittäisen osuuspankin valuuttapositio rajoittuu käytännössä matkavaluuttakassaan.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakkeiden ja muiden vastaavien instrumenttien markkinakurssimuutosten aiheuttamaa tulosriskiä ja markkina-arvojen muutosriskiä. Osakesijoitukset ovat pääosin OP Ryhmän sisäisiä sijoituksia. Muu osakesijoitustoiminta on vähäistä.

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan osuuspankin ja sen konserniyhtiöiden omistuksessa oleviin kiinteistöihin tai kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin kohdistuvaa arvonalenemis-, tuotto- ja vahingoittumisriskiä. Kiinteistöt on vakuutettu käyvästä arvostaan. Pankin hallitus käsittelee kiinteistöomistukset ja niihin liittyvät riskit sekä investointi-, korjaus- ja muut toimenpiteet säännöllisesti. Seurannassa kiinnitetään huomiota muun muassa kiinteistöihin sitoutuneen

pääoman määrään suhteessa pankin taseeseen ja sijoituskiinteistöjen sitoutuneelle pääomalle saatavaan nettotuottoon sekä käypiin arvoihin.

Osuuspankki ei harjoita varsinaista kiinteistöliiketoimintaa, vaan kiinteistöomistukset muodostuvat pääasiallisesti omassa käytössä olevista toimitilakiinteistöistä. Vuoden 2014 lopussa kiinteistösijoituksiin (ml. omistukset kiinteistösijoitusyhtiöissä) sitoutuneen pääoman määrä oli 1,5 prosenttia taseen loppusummasta. Vuokrattavissa olevista tiloista oli 75 prosenttia vuokrattuna. Sijoituskiinteistöihin sitoutuneen pääoman tuotto oli 3,0 prosenttia eli hieman edellisvuotista korkeampi.

Operatiiviset riskit

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista tai virheellisistä menettelytavoista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä aiheutuu taloudellista tappiota tai muita haitallisia seuraamuksia. Compliance-riski on osa operatiivista riskiä. Compliance-riskillä tarkoitetaan ulkoisen sääntelyn, sisäisten menettelytapojen ja asiakassuhteessa asianmukaisten menettelytapojen ja eettisten periaatteiden noudattamatta jättämisestä aiheutuvaa riskiä. Sekä operatiivinen että compliance –riski voi ilmetä myös maineen tai luottamuksen heikkenemisenä tai menettämisenä.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida mahdollisia ja toteutuneita operatiivisia riskejä sekä kehittää riskejä ennaltaehkäiseviä toimintatapoja ja yrityskulttuuria. Operatiiviset riskit arvioidaan ja riskitilanne raportoidaan säännöllisesti hallitukselle. Compliance-riskiä hallitaan mm. seuraamalla lainsäädännön muutoksia sekä ohjeistamalla ja kouluttamalla organisaatiota. Vuonna 2014 operatiivisista riskeistä osuuspankille aiheutuneet tappiot olivat vähäisiä.

Strategiset riskit

Strateginen riski syntyy väärän strategian valinnasta tai siitä, että valitulla strategialla ei saavuteta asetettuja tavoitteita. Strategista riskiä vähennetään jatkuvalla suunnittelulla, joka perustuu analyyseihin ja ennusteisiin asiakkaiden tulevista tarpeista, eri toimialojen ja markkina-alueiden kehityksestä sekä kilpailutilanteesta.

Palveluverkko

OP Ryhmän palveluverkosto koostuu monikanavaisesti verkko- ja mobiilipalveluista, puhelinpalveluista sekä maan kattavimmasta konttoriverkostosta. Mäntsälän Osuuspankilla on yksi konttori Mäntsälän keskustassa. Konttorin yhteydessä on rahan nostoon tarkoitettu Otto - käteisautomaatti. Konttorissa sijaitsevasta asiakaspääteestä luovuttiin vähäisen käytön vuoksi syksyllä 2014.

Pankkipalveluiden lisäksi osuuspankki tarjoaa Pohjola Vakuutuksen vakuutuspalveluita yhden oman myyjän, yhden yhdistelmämyyjän sekä asiamiehen kautta.

OP Ryhmä on panostanut merkittävästi mobiili- ja verkkopalveluiden kehittämiseen. Finanssipalveluiden käyttö on siirtymässä yhä enenevässä määrin mobiililaitteisiin.

Jäsenistö

Pankin jäsenmäärä kasvoi vuoden aikana 157 jäsenellä ja oli vuoden lopussa 5 537. Jäsenmäärän lisäys johtui toteutetusta ja aktiivisesta jäsenhankinnasta.

Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen jakautuu yrityskohtaiseen lyhyen aikavälin palkitsemiseen sekä ryhmätasoiseen pitkän aikavälin palkitsemiseen. Osuuspankin palkka- ja palkkiopolitiikasta sekä palkkioiden maksamisesta päättää hallitus.

OP Ryhmän ryhmätasoinen pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä muodostuu johdolle tarkoitettusta kannustinjärjestelmästä sekä muulle henkilöstölle tarkoitettusta henkilöstörahosta.

Osuuspankki kuuluu OP Ryhmän yhteiseen OP-Henkilöstörahastoon. Pankki maksaa henkilöstörahastolle voittopalkkioita, mikäli ennalta sovitut OP Ryhmän yhteiset tavoitteet saavutetaan. Rahaston jäsen voi nostaa rahasto-osuuksia rahaston säännöissä mainituin perustein.

Osuuspankissa on käytössä OP Ryhmän yhteinen johdon pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä, jonka ansaintajaksoille on asetettu OP Ryhmän strategiaan perustuvia tavoitteita. Johdon kannustinjärjestelmä koostuu kolmen vuoden peräkkäisistä ansaintajaksoista, joista ensimmäinen oli 2011–2013. OP Osuuskunta toteutti vapaaehtoisen julkisen ostotarjouksen kaikista Pohjola Pankki Oyj:n liikkeeseen laskemista A- ja K-sarjan osakkeista. Tämän johdosta palkkiot, jotka oli tarkoitus maksaa Pohjolan A-sarjan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä, maksetaan rahana ja alkuperäisen maksuaikataulun mukaisesti vuosina 2015, 2016 ja 2017 kolmessa yhtä suuressa erässä. Palkkio muutettiin rahamääräiseksi kertomalla osakkeiden lukumäärä lunastushinnalla.

Toinen kolmen vuoden ansaintajakso on 2014-2016, josta mahdollinen palkkio maksetaan OP:n v. 2017 liikkeeseen laskemina debentureina. Ansaittu euromääräinen palkkio muunnetaan debentuurien kappalemääräksi järjestelmän toteuman selvittyä. Palkkiosta vähennetään rahana maksettava osuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvia veroja ja veroluonteisia maksuja. Palkkio maksetaan kolmessa yhtä suuressa erässä vuosina 2018, 2019 ja 2020.

Palkkion maksamiseen liittyy OP Ryhmän vakavaraisuutta sekä työ- tai toimisuhteen voimassaoloa koskevia ehtoja.

Osuuspankin lyhyen aikavälin palkitsemisohjelmassa ansaintajakso on puoli vuotta ja palkkio maksetaan rahana. Lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä kattaa koko osuuspankin henkilöstön.

Muuttuvien palkkioiden maksamisesta on säädetty luottolaitoslaissa sekä Finanssivalvonnan kannanotossa ja sen päivityksessä. Laissa määritellään henkilöt, joiden ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua merkittävää riskiä valvottavalle ts. riskipositioon kuuluvat henkilöt. Palkkion lykkäys, maksu muuna kuin rahana sekä maksamatta jättäminen tulee sovellettavaksi, jos lain tarkoittamassa riskipositioasemassa olevan henkilön muuttuvan palkkion määrä ylittää säännöksissä asetetun rajan.

Viivästetyt osuudet maksetaan kunakin vuonna niin, että maksuerien välillä on vähintään vuosi väliä. Ennen kunkin viivästetyn erän maksamista pankissa tehdään erikseen päätös siitä, onko aiemmin määriteltyä palkkiota pienennettävä toteutuneiden riskien, yrityksen palkitsemisjärjestelmään liittyvien maksamista koskevien ehtojen tai taloudellisen aseman heikkenemisen vuoksi. Viivästetty palkkio voidaan näiden rajoitusehtojen toteutuessa jättää kokonaan maksamatta tai maksaa määriteltyä pienempänä.

Henkilöstö

Mäntsälän Osuuspankin henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 25, joka määrä on yhden vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Työsuhteista yksi on määräaikainen..

Osuuspankin hallinnointijärjestelmä

Edustajisto

Mäntsälän Osuuspankin omistajajäsenten päätösvaltaa käyttää jäsenten keskuudesta valittu edustajisto, johon kuuluu vähintään 20 ja enintään 30 edustajaa sen mukaan kuin hallintoneuvosto päättää. Nykyisen edustajiston jäsenmäärä on 25.

Edustajat valitaan osuuspankin vaalijärjestyksessä määrättyllä tavalla suhteellista vaalitapaa noudattaen joka neljäs vuosi hallintoneuvoston päättämänä ajankohtana. Vaalikelpoinen edustajistoon on henkilö, joka on hyväksytty jäseneksi viimeistään 4 kalenterikuukautta ennen äänestyksen alkamista ja joka vaalin alkaessa on täysivaltainen ja joka ei ole osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön palveluksessa oleva eikä osuuspankin tai sen konserniin kuuluvan yhteisön toimitusjohtaja taikka niiden hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen tehtävässä oloaikanaan ja tehtävän päättymisestä lukien seuraavan viiden vuoden aikana.

Vuosittain ennen toukokuun loppua pidettävä varsinainen edustajiston kokous käsittelee muun muassa seuraavat asiat:

- osuuspankin tuloslaskelman ja taseen vahvistaminen
- vastuuvapauden myöntäminen hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle,
- ylijäämän käytöstä päättäminen,
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä, valinnasta ja palkkioista päättäminen
- tilintarkastajien valinnasta ja palkkioista päättäminen.

Lisäksi edustajiston kokous päättää tarvittaessa kaikista osuuspankin sääntöjen muutoksista. Varsinaisen edustajiston kokouksen lisäksi voidaan pitää asioiden niin vaatiessa ylimääräisiä kokouksia. Edustajiston kokouksen koollekutsumisesta päättää pankin hallitus.

Jokaisella jäsenellä on edustajiston vaalissa yksi ääni ja jokaisella edustajiston jäsenellä on edustajiston kokouksessa yksi ääni.

Edustajiston kokous pidettiin 20.03.2014.

Hallintoneuvosto

Osuuspankilla on hallintoneuvosto, jonka tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen. Lisäksi se vahvistaa osuuspankin ohjesäännön ja pankin riskienhallintaa koskevat periaatteet.

Hallintoneuvosto antaa varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunnon edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Se voi myös antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

Vaalivuonna hallintoneuvosto määrää edustajiston lukumäärän osuuspankin säännöissä mainituissa rajoissa ja nimeää keskusvaalilautakunnan.

Hallintoneuvostoon kuuluu pankin sääntöjen mukaan vähintään 12 ja enintään 18 jäsentä. Jäsenmäärän vahvistaa edustajisto ja se on tällä hetkellä 18. Jäsenet valitaan osuuspankin jäsenistä ja heidän tulee edustaa monipuolisesti jäsenkuntaa. Kunkin jäsenen toimikausi kestää kolme vuotta. Vuosittain jäsenistä on erovuorossa kolmannes. Hallintoneuvoston jäsenen eroamisikä on 68 vuotta, kuitenkin siten että tämän iän täyttänyt henkilö saa toimia tehtävässään seuraavan valintakokouksen päättymiseen saakka.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2014 yhteensä 2 kertaa.

Hallinnointielinten jäsenet

Edustajisto

Osuuspankin edustajisto valittiin vuonna 2013 järjestetyillä vaaleilla äänestysprosentin ollessa 29. Edustajiston jäsenten toimikausi päättyy vuonna 2017 järjestettävään uuden edustajiston valintaan.

Edustajiston jäsenet

Nimi	Ammatti
Aalto Jussi	maatalousyrittäjä
Allonen Ilkka	maatalousyrittäjä
Havula Tapio	maatalousyrittäjä, sähköasentaja
Heikkilä Jussi	erityisluokanopettaja
Hynninen Eija	fysioterapeutti, maatalousyrittäjä
Inkinen Juha	maatalousyrittäjä
Janhunen Tomi	dosentti, tekniikan tohtori
Koski Päivi	kieltenopettaja
Kuisma Outi	maatalousyrittäjä
Leino Paavo	eläkeläinen
Leino Timo	logistiikkasuunnittelija
Mannerkivi Hannele	luokanopettaja
Manninen Marjaana	opetusneuvos
Niinimäki Markku	urheiluvallmentaja
Nikula Antti	maatalousyrittäjä
Peltola Riikka	maatalousyrittäjä
Rautasuo Olli	maatalousyrittäjä, sairaanhoitaja
Riihinen Juha	ylikonstaapeli
Saarinen Rauno	yrittäjä
Salo Esa	R&D Manager
Seppälä Minna	luokanopettaja
Suni-Saarinen Johanna	suuhygienisti
Suvanto Sirpa	maatalousyrittäjä
Wallenius Satu	tuoteasiantuntija
Virpiaro Matti	pelastusylitarkastaja

Edustajiston jokaisen jäsenen kotipaikka on Mäntsälä.

Hallintoneuvosto

	Nimi	Ammatti	Toimikausi
Puheenjohtaja	Tarmo Kämppi	johtaja	2013 – 2016
Varapuheenjohtaja	Maija Vidqvist	yrittäjä	2014 - 2017
Muut jäsenet	Rauni Ahola	yrittäjä	2013 – 2016
	Sari Auramo	luokanopettaja	2014 – 2017
	Tomi Brusila*	maatalousyrittäjä	2013 – 2016
	Minna Fagerström**	opettaja	2012 – 2015
	Merja Hietala	päiväkodinjohtaja	2014 – 2017
	Matti Koivisto	huonekalumyyjä	2012 – 2015
	Päivi Laalo**	pastori	2013 – 2016
	Jarmo Mäkeläinen	yrittäjä	2012 – 2015
	Marja-Leena Mäkipää*	maatalousyrittäjä	2012 – 2015
	Terttu Palhomaa	lehtori	2013 – 2016

Jarkko Palmgren	silmlääkäri	2012 – 2015
Markus Ranne	kauppias	2013 – 2016
Petri Salmi	rakennusinsinööri	2014 – 2017
Sampo Seppälä	maatalousyrittäjä	2014 – 2017
Timo Seppälä	yrittäjä	2014 – 2017
Kari Virolainen	yrittäjä	2012 – 2015

Puutarhuri Ilpo Niininen, yrittäjät Sami Saarinen sekä Raimo Tyyskä toimivat hallintoneuvoston jäseninä 20.3.2014 pidettyyn edustajiston kokoukseen saakka.

Rauni Aholaa ja Matti Koivistoa lukuun ottamatta kaikkien muiden hallintoneuvoston jäsenten kotipaikka on Mäntsälä. Aholan kotipaikka on Hausjärvi ja Koiviston Järvenpää.

*Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnan jäsen

** Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnan varajäsen

Hallitus

Puheenjohtaja

Teuvo Mäkinen

Syntymävuosi: 1949

Hallituksen jäseneksi: 1988

Koulutus ja ammatti: FM, rehtori, eläkkeellä

Keskeinen työkokemus:

Mäntsälän kunnallinen keskikoulu ja lukio, lehtori 1974 – 1984

Mäntsälän lukio, rehtori 1984 – 2013

Keskeiset luottamustehtävät:

Mäntsälän OP-Kiinteistökeskus Oy, hallituksen puheenjohtaja

Varapuheenjohtaja

Markku Kyytsönen

Syntymävuosi: 1958

Hallituksen jäseneksi: 2012

Koulutus ja ammatti: DI, yrittäjä

Keskeinen työkokemus:

Teknillinen Korkeakoulu, tutkimusinsinööri 1984 – 1985

Oy Wärtsilä Ab/Valmet Paperikoneet Oy/Metso Paper Oyj

tuotekehitys-, myynti-, osastopäällikkötehtävät 1984 – 2007

Oma maatilayritys 1988 -

Oma yritystoiminta 2008 -

Keskeiset luottamustehtävät:

Etelä-Suomen OP-liitto ry, hallituksen jäsen

Muut jäsenet

Heikki Kananen, toimitusjohtaja, tiedot jäljempänä

Markku Laine

Syntymävuosi: 1959

Hallituksen jäseneksi: 1998

Koulutus ja ammatti: agrologi, maatalousyrittäjä

Keskeinen työkokemus: oma maatilayritys 1984 –

Keskeiset luottamustehtävät:

LSO-osuuskunta, hallintoneuvoston jäsen

Hannu Laurila

Syntymävuosi: 1963

Hallituksen jäseneksi: 2013

Koulutus ja ammatti: HTM, talous- ja hallintojohtaja

Keskeinen työkokemus:

Porin kaupungin vesilaitos, suunnitteluinsinööri 1986

Oy Cronvall Ab:

tuotepäällikkö 1989 – 1991

tekninen myyjä 1986 – 1988

Hämeen lääninhallitus, erikoissuunnittelija 1995 – 1996

Hyvinkään kaupunki:

sisäinen tarkastaja 1997 – 1998

apulaiskaupunginkamreeri 1996 – 1997

vs. apulaiskaupunginkamreeri 1992 – 1993

Mäntsälän kunta, kunnankamreeri 1998 – 2001

Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä:

talusjohtaja 2001 – 2012

talous- ja hallintojohtaja 2012 -

Keskeiset luottamustehtävät:

Ammatillisen koulutuksen taluspäälliköt ry puheenjohtaja

Markku Saalo

Syntymävuosi: 1958

Hallituksen jäseneksi: 1989

Koulutus ja ammatti: yo, maatalousyrittäjä

Keskeinen työkokemus: oma maatilayritys 1985 –

Keskeiset luottamustehtävät: Metsänhoitoyhdistys Uusimaa ry, hallitus 2013 -

Maria Sairanen

Syntymävuosi: 1965

Hallituksen jäseneksi: 2003

Koulutus ja ammatti: merkonomi, taluspäällikkö

Keskeinen työkokemus:

Mäntsälän seurakunta, kirjanpitäjä 1988 – 1998

Mäntsälän seurakunta, taluspäällikkö 1998 – 2011

Vantaan seurakuntayhtymä, vs. taluspäällikkö 2011 – 2012

Mäntsälän seurakunta, taluspäällikkö 2012 –

Jokaisen hallituksen jäsenen kotipaikka on Mäntsälä.

Hallituksen pitkäaikainen jäsen Hannu Heikkilä jäi ikäpykälän vuoksi pois hallituksesta 3.12.2013 hallintoneuvoston kokouksessa.

Toimitusjohtaja

Heikki Kananen,

Syntymävuosi: 1961

Koulutus: MMM, eMBA

Pankin palvelukseen: 1998

Keskeinen työkokemus:

OKL:n esimiesharjoittelu 1988 – 1989

Suonenjoen Osuuspankki, pankinjohtaja 1989 – 1991

Suonenjoen Osuuspankki, toimitusjohtaja 1991 – 1998

Mäntsälän Osuuspankki, toimitusjohtaja 1998 –

Mäntsälän OP-Kiinteistökeskus Oy, hallituksen jäsen 1998 –

Johtoryhmän kokoonpano

Toimitusjohtaja Heikki Kananen: tiedot edellä

Hallintojohtaja Mirja Kokko:

Syntymävuosi: 1958

Koulutus: OTK, varatuomari, LL.M

Pankin palvelukseen: 1984

Keskeinen työkokemus:

Mäntsälän Osuuspankki, lakimies 1984 –

Mäntsälän OP-Kiinteistökeskus Oy:

hallituksen jäsen 1999 –

liiketoimintajohtaja 2007 – 2013

Myyntijohtaja Christina Siljander:

Syntymävuosi: 1956

Koulutus: merkonomi

Pankin palvelukseen: 1982

Keskeinen työkokemus:

Mäntsälän Osuuspankki, sijoitusasiantuntija 1999 - 2001

Mäntsälän Osuuspankki, varallisuudenhoitopäällikkö 2001 – 2008

Mäntsälän Osuuspankki, myyntijohtaja 2008 –

Johtoryhmän jäsenten kotipaikka on Mäntsälä.

Tilintarkastajat

Mäntsälän Osuuspankin tilintarkastajana on toiminut KHT-yhteisö Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jari Havukainen.

Muu tarkastustoiminta

OP Tarkastuksen Osuuspankkien vakavaraisuuden hallinnan tuen tarkastaja Ilkka Parviainen suoritti Mäntsälän Osuuspankin vakavaraisuuden hallinnan arvion viikon 44 aikana. Tarkastuskertomus käsiteltiin pankin hallituksessa 20.11.2014.

Tulevaisuuden näkymät

Maailmantalouden näkymät ovat kohentuneet öljyn hinnan laskun vuoksi. Euroalueella keskuspankin elvyttävä rahapolitiikka ja euron heikkeneminen tukevat talouden kehitystä. Euroalueen talous kasvaa edelleen verkkaisesti. Euribor-korot säilyvät alhaalla. Viennin vilkastuminen tukee Suomen taloutta, mutta talouskehitys on kokonaisuutena edelleen heikkoa.

Mäntsälän kasvu on hidastunut selvästi viimeisten vuosien aikana. Yleisen taloustilanne jatkuu heikkona ja se vaikuttaa pankin kasvuun sitä hidastaen. Korkotason laskeminen nolnaan vaikuttaa pankin korkokatteeseen sitä heikentäen.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

Konsernin jakokelpoinen ylijäämä 31.12.2014 oli 15 045 177,01 euroa. Osuuspankin jakokelpoinen ylijäämä oli 15 198 822,19 euroa, josta tilikauden ylijäämä oli 1 930 949,89 euroa.

Taseen osoittama ylijäämä ehdotetaan käytettäväksi siten, että lisäosuusmaksulle maksetaan korkoa 1,75 prosenttia ja Tuotto-osuudelle 3,25 prosenttia, eli yhteensä 137 491,31 euroa. Loppu tilikauden ylijäämästä eli 1 793 458,58 euroa siirretään käyttörahastoon.

Osuuspankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksukyky on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Tuloslaskelma ja tase

MÄNTSÄLÄN OP KONSERNI

2014

2013

KONSERNITILINPÄÄTÖS
TULOSLASKELMA

KORKOTUOTOT	3 369 584,89	3 166 083,11
KORKOKULUT	-622 268,05	-816 599,85
KORKOKATE	2 747 316,84	2 349 483,26
TUOTOT OMAN PÄÄOMAN EHTOISISTA SIOITUKSISTA	539 287,94	332 990,61
PALKKIOTUOTOT	1 320 062,24	1 191 362,73
PALKKIOKULUT	-173 399,15	-168 175,47
ARVOPAPERIKAUPAN JA VALUUTTATOIMINNAN NETTOTUOTOT	5 853,78	9 363,03
Arvopaperikaupan nettotuotot	3 291,05	7 769,58
Valuuttatoiminnan nettotuotot	2 562,73	1 593,45
MYYTÄVISSÄ OLEVIENT RAHOITUSVAROJEN NETTOTUOTOT	1 649 058,31	6,50
SUOJAUSLASKENNAN NETTOTULOS	0,00	0,00
SIOITUSKIINTEISTÖJEN NETTOTUOTOT	977,13	-39 957,89
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	81 834,51	79 587,85
HALLINTOKULUT	-2 212 572,60	-2 110 287,56
Henkilöstökulut	-1 267 529,33	-1 269 551,50
Palkat ja palkkiot	-1 061 704,98	-1 068 104,22
Henkilösivukulut	-205 824,35	-201 447,28
Eläkekulut	-168 850,62	-165 791,23
Muut henkilösivukulut	-36 973,73	-35 656,05
Muut hallintokulut	-945 043,27	-840 736,06
POISTOT JA ARVONALENTUMISET KONSERNILIIKEARVOSTA	0,00	0,00
POISTOT JA ARVONALENTUMISET AINEELLISISTA JA AINEETOMISTA HYÖDYKKEISTÄ	-151 631,31	-153 150,18
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-589 807,06	-581 478,08
ARVONALENTUMISTAPPIOT LUOTOISTA JA MUISTA SITOUMUKSISTA	-360 393,78	-127 430,26
MUIDEN RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMISTAPPIOT	0,00	0,00
OSUUS OSAKKUUSYRITYSTEN TULOKSESTA	0,00	0,00
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	2 856 586,85	782 314,54
TULOVEROT	-517 509,60	95 855,43
Tilikauden verot	-406 427,49	-86 530,94
Aikaisempien tilikausien verot	-4 987,92	1 134,25
Laskennallinen vero	-106 094,19	181 252,12
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (-TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN	2 339 077,25	878 169,97
VÄHEMMISTÖN OSUUS TILIKAUDEN VOITOSTA TAI TAPPIOSTA	0,00	0,00
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (-TAPPIO) VÄHEMMISTÖN OSUUDEN JÄLKEEN	2 339 077,25	878 169,97
MUUN KUIN VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTOT JA KULUT	0,00	0,00
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	2 339 077,25	878 169,97

MÄNTSÄLÄN OP KONSERNI

2014

2013

TASE		
VASTAAVAA		
KÄTEISET VARAT	442 686,12	496 049,65
KESKUSPANKKIRAHOITUKSEEN OIKEUTTAVAT SAAMISTODISTUKSET	0,00	0,00
Valtion velkasitoumukset	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00
SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA	10 589 425,51	12 026 452,74
Vaadittaessa maksettavat	3 289 945,56	763 426,69
Muut	7 299 479,95	11 263 026,05
SAAMISET YLEISÖLTÄ JA JULKISYHTEISÖILTÄ	158 120 033,44	148 679 189,55
Vaadittaessa maksettavat	0,00	0,00
Muut	158 120 033,44	148 679 189,55
SAAMISTODISTUKSET	999 982,70	999 982,70
Julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Muilta	999 982,70	999 982,70
OSAKKEET JA OSUUEDET	17 135 663,37	8 456 063,64
OSAKKEET JA OSUUEDET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ	0,00	0,00
OSAKKEET JA OSUUEDET SAMAAKONKERNIIN KUULUVISSA YRITYKSISSÄ	1 706,10	1 706,10
JOHDANNAISSOPIMUKSET	67 646,47	62 468,78
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	0,00	0,00
Konserniliikearvo	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
AINEELLISET HYÖDYKKEET	2 922 974,78	3 183 648,51
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	804 738,45	827 170,09
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet	1 978 813,64	2 227 365,73
Muut aineelliset hyödykkeet	139 422,69	129 112,69
OSAKE-, SIJOITUSOSUUSANTI- JA KANTARAHASTOANTISAAMISET	0,00	0,00
MUUT VARAT	117 475,50	138 556,79
SIIRTOSAAMISET JA MAKSETUT ENNAKOT	289 480,53	312 148,84
LASKENNALLISET VEROSAAMISET	14 231,97	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	190 701 306,49	174 356 267,30

MÄNTSÄLÄN OP KONSERNI

2014

2013

VASTATTAVAA

VIERAS PÄÄOMA	160 539 130,64	148 688 743,60
VELAT LUOTTOLAITOKSILLE	7 002 843,58	3 000 000,00
Keskuspankeille	0,00	0,00
Luottolaitoksille	7 002 843,58	3 000 000,00
Vaadittaessa maksettavat	0,00	0,00
Muut	7 002 843,58	3 000 000,00
VELAT YLEISÖLLE JA JULKISYHTEISÖILLE	150 307 691,05	142 734 768,77
Talletukset	150 132 162,91	142 432 077,54
Vaadittaessa maksettavat	117 840 952,82	102 023 257,59
Muut	32 291 210,09	40 408 819,95
Muut velat	175 528,14	302 691,23
Vaadittaessa maksettavat	12,51	12,51
Muut	175 515,63	302 678,72
YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAKIRJAT	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00
JOHDANNAISSOPIMUKSET JA MUUT KAUPANKÄYNTITARKOITUKSESSA PIDETTÄVÄT VELAT	1 384,92	21 494,98
MUUT VELAT	410 932,58	257 743,86
Muut velat	400 148,58	244 109,86
Pakolliset varaukset	10 784,00	13 634,00
SIIRTOVELAT JA SAADUT ENNAKOT	1 618 542,11	1 300 189,82
VELAT, JOILLA ON HUONOMPI ETUOIKEUS KUIN MUILLA VELOILLA	0,00	0,00
Pääomalainat	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00
LASKENNALLISET VEROVELAT	1 197 736,40	1 374 546,17
KONSERNIRESERVI	0,00	0,00
OMA PÄÄOMA JA VÄHEMMISTÖN OSUUS	30 162 175,85	25 667 523,70
Osake- ja osuuspääoma	7 651 890,00	4 241 661,35
Osakepääoma	0,00	0,00
Jäsenosuudet	570 700,00	556 600,00
Lisäosuudet	522 190,00	3 685 061,35
Tuotto-osuudet	6 559 000,00	0,00
Sijoitusosuuspääoma/Kantarahasto/Lisäpääoma	0,00	0,00
Ylikurssirahasto	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut sidotut rahastot	2 672 063,24	3 860 606,97
Vararahasto	2 622 210,57	2 622 210,57
Käyvän arvon rahasto	49 852,67	1 238 396,40
Käypään arvoon arvostamisesta, saamistodistukset	0,00	0,00
Käypään arvoon arvostamisesta muista	0,00	1 490 765,72
Rahavirran suojausrahasto	62 315,84	57 229,78
Laskennalliset verot /rahavirran suojaus	-12 463,17	-11 445,96
Laskennalliset verot käyvän arvon rahaston saamistodistuksista	0,00	0,00
Laskennalliset verot käyvän arvon rahaston muista	0,00	-298 153,14
Yhtiöjärjestyksen / sääntöjen mukaiset rahastot	0,00	0,00
Muut rahastot	0,00	0,00
Vapaat rahastot	11 636 956,32	11 131 204,63
Muut rahastot	11 636 956,32	11 131 204,63
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	5 862 189,04	5 555 880,78
Tilikauden voitto tai tappio	2 339 077,25	878 169,97
Vähemmistön osuus pääomasta	0,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	190 701 306,49	174 356 267,30
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET		
ASIAKKAAN PUOLESTA KOLMANNEN HYVÄKSI ANNETUT SITOUMUKSET	731 013,38	598 684,20
Takaukset ja pantit	731 013,38	598 684,20
ASIAKKAAN HYVÄKSI ANNETUT PERUUTTAMATTOMAT SITOUMUKSET	8 216 043,05	15 930 338,71
Muut	8 216 043,05	15 930 338,71
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	8 947 056,43	16 529 022,91

MÄNTSÄLÄN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Korkotuotot	3 381 949,59	3 179 903,18
Korkokulut	622 268,05	816 599,85
KORKOKATE	2 759 681,54	2 363 303,33
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	539 287,94	332 990,61
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä	60 000,00	
Muista yrityksistä	479 287,94	332 990,61
Palkkiotuotot	1 320 123,79	1 191 431,43
Palkkiokulut	173 399,15	168 175,47
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	5 853,78	9 363,03
Arvopaperikaupan nettotuotot	3 291,05	7 769,58
Valuuttatoiminnan nettotuotot	2 562,73	1 593,45
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	1 649 058,31	6,50
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	5 285,60	-37 301,50
Liiketoiminnan muut tuotot	86 480,35	83 571,81
Hallintokulut	2 212 572,60	2 110 287,56
Henkilöstökulut	1 267 529,33	1 269 551,50
Palkat ja palkkiot	1 061 704,98	1 068 104,22
Henkilösivukulut	205 824,35	201 447,28
Eläkekulut	168 850,62	165 791,23
Muut henkilösivukulut	36 973,73	35 656,05
Muut hallintokulut	945 043,27	840 736,06
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	32 705,06	34 223,90
Liiketoiminnan muut kulut	678 894,55	680 144,90
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	360 393,78	127 430,26
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	2 907 806,17	823 103,12
Tilinpäättösiirrot	574 183,35	137 012,45
Tuloverot	402 672,93	114 228,96
Tilikauden verot	406 427,49	86 530,94
Aikaisempien tilikausien verot	4 987,92	-1 134,25
Laskennallinen vero	-8 742,48	28 832,27
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN	1 930 949,89	571 861,71
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	1 930 949,89	571 861,71

MÄNTSÄLÄN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TASE	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
Käteiset varat	442 686,12	496 049,65
Saamiset luottolaitoksilta	10 589 425,51	12 026 452,74
Vaadittaessa maksettavat	3 289 945,56	763 426,69
Muut	7 299 479,95	11 263 026,05
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	158 841 533,44	149 500 689,55
Muut	158 841 533,44	149 500 689,55
Saamistodistukset	999 982,70	999 982,70
Muilta	999 982,70	999 982,70
Osakkeet ja osuudet	17 135 663,37	8 456 063,64
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	1 706,10	1 706,10
Johdannaissopimukset	67 646,47	62 468,78
Aineelliset hyödykkeet	2 343 077,00	2 464 165,93
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	720 340,67	720 686,67
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	1 483 313,64	1 614 366,57
Muut aineelliset hyödykkeet	139 422,69	129 112,69
Muut varat	116 394,88	137 789,08
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	289 480,53	312 148,84
Laskennalliset verosaamiset	14 231,97	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	190 841 828,09	174 457 517,01
VASTATTAVAA		
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	7 000 000,00	3 000 000,00
Luottolaitoksille	7 000 000,00	3 000 000,00
Muut	7 000 000,00	3 000 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	150 307 691,05	142 741 292,62
Talletukset	150 132 162,91	142 438 601,39
Vaadittaessa maksettavat	117 840 952,82	102 029 781,44
Muut	32 291 210,09	40 408 819,95
Muut velat	175 528,14	302 691,23
Vaadittaessa maksettavat	12,51	12,51
Muut	175 515,63	302 678,72
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	1 384,92	21 494,98
Muut velat	400 652,58	250 043,86
Muut velat	389 868,58	236 409,86
Pakolliset varaukset	10 784,00	13 634,00
Siirtovelat ja saadut ennakot	1 618 542,11	1 300 189,82

Laskennalliset verovelat	0,00	291 646,44
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	159 328 270,66	147 604 667,72
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	5 988 682,00	5 414 498,65
Vapaaehtoiset varaukset	5 988 682,00	5 414 498,65
OMA PÄÄOMA		
Osuuspääoma	7 651 890,00	4 241 661,35
Jäsenosuudet	570 700,00	556 600,00
Lisäosuudet	522 190,00	3 685 061,35
Tuotto-osuudet	6 559 000,00	0,00
Muut sidotut rahastot	2 672 063,24	3 860 606,97
Vararahasto	2 622 210,57	2 622 210,57
Käyvän arvon rahasto	49 852,67	1 238 396,40
Vapaat rahastot	11 636 956,32	11 131 204,63
Muut rahastot	11 636 956,32	11 131 204,63
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	1 633 015,98	1 633 015,98
Tilikauden voitto (tappio)	1 930 949,89	571 861,71
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	25 524 875,43	21 438 350,64
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	190 841 828,09	174 457 517,01
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET		
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	731 013,38	598 684,20
Takaukset ja pantit	731 013,38	598 684,20
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	8 216 043,05	15 930 338,71
Muut	8 216 043,05	15 930 338,71
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET YHTEENSÄ	8 947 056,43	16 529 022,91

MÄNTSÄLÄN OP

	2014	2013
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA		
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Kauden voitto	2 339 077,25	878 169,97
Kauden voittoon tehdyt oikaisut	-614 159,89	234 838,22
LIIKETOIMINNAN VAROJEN LISÄYS (-) TAI VÄHENNYS (+)	-14 333 375,95	-1 799 035,31
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	3 963 546,10	2 988 168,70
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-9 819 100,49	-4 955 330,27
Leasingkohteet	0,00	0,00
Saamistodistukset	5 509,96	100 000,00
Osakkeet ja osuudet	-8 521 857,49	33 914,89
Johdannais sopimukset	0,00	0,00
Sijoituskiinteistöt	-5 223,63	345,00
Muut varat	43 749,60	33 866,37
LIIKETOIMINNAN VELKOJEN LISÄYS (+) TAI VÄHENNYS (-)	11 464 372,08	1 159 254,11
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	4 002 843,58	-3 894 868,69
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 550 062,38	5 343 007,18
Johdannais sopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	0,00	0,00
Muut velat	-88 533,88	-288 884,38
Maksetut tuloverot	-58 055,47	77,45
Saadut osingot	539 287,94	332 990,61
A. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA YHTEENSÄ	-1 144 086,51	473 226,99
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen lisäykset	0,00	0,00
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen vähennykset	0,00	0,00
Tytär- ja osakkuusyritysten hankinnat	0,00	0,00
Tytär- ja osakkuusyritysten myynnit	0,00	0,00
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-37 078,15	-3 472,90
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	116 400,00	0,00
B. INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ	79 321,85	-3 472,90
RAHOITUKSEN RAHAVIRRA		
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	0,00	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	0,00	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	0,00	0,00
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	3 972 400,00	141 600,00
Osuus- ja osakepääoma, vähennykset	-368 370,00	-243 760,00
Maksetut osingot ja osuuspääoman korot	-66 110,02	-74 020,99
Maksetut bonukset omistajajäsenille	0,00	-22 718,00
Muut oman pääoman erien rahamääräiset lisäykset	0,00	0,00
Muut oman pääoman erien rahamääräiset vähennykset	0,00	0,00
C. RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ	3 537 919,98	-198 898,99
D. VALUUTTAKURSSIEN MUUTOSTEN VAIKUTUS RAHAVAROIHIIN	0,02	0,00
RAHAVAROJEN NETTOMUUTOS (A+B+C+D)	2 473 155,34	270 855,10
RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA	1 259 476,34	988 621,24
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	3 732 631,68	1 259 476,34
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 473 155,34	270 855,10
Saadut korot	3 366 422,84	3 265 556,48
Maksetut korot	649 735,91	1 051 561,37

Kauden voittoon tehdyt oikaisut

Erät joihin ei liity maksutapahtumaa

Kaupankäynnin käyvän arvon muutos	0,00	0,00
Valuuttatoiminnan realisoitumaton nettotulos	0,00	0,00
Sijoitusomaisuuden käyvän arvon muutos	-1 655 879,84	0,00
Poistot, poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos	179 286,58	173 808,74
Saamisten arvonalentumiset	380 914,81	141 422,17
Muut	474 229,63	-103 110,69
	-621 448,82	212 120,22
<u>Erät, jotka esitetään muualla kuin liiketoiminnan rahavirrassa</u>		
Myyntivoitot , investointien rahavirtaan kuuluva osuus	-1,00	0,00
Myyntitappiot , investointien rahavirtaan kuuluva osuus	7 289,93	0,00
Maksetut bonukset omistajajäsenille	0,00	22 718,00
	7 288,93	22 718,00
Oikaisut yhteensä	-614 159,89	234 838,22
Rahavarat		
Käteiset varat	442 686,12	496 049,65
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	3 289 945,56	763 426,69
Rahavarat yhteensä	3 732 631,68	1 259 476,34

MÄNTSÄLÄN OSUUSPANKKI
RAHOITUSLASKELMA

2014

2013

LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA

Kauden voitto	1 930 949,89	571 861,71
Kauden voittoon tehdyt oikaisut	-301 048,73	442 695,26

LIIKETOIMINNAN VAROJEN LISÄYS (-) TAI VÄHENNYS (+)**-14 227 839,41**   **-1 699 329,00**

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		
Saamiset luottolaitoksilta	3 963 546,10	2 988 168,70
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-9 719 100,49	-4 855 330,27
Leasingkohteet		
Saamistodistukset	5 509,96	100 000,00
Osakkeet ja osuudet	-8 521 857,49	33 914,89
Johdannaissopimukset		
Sijoituskiinteistöt		
Muut varat	44 062,51	33 917,68

LIIKETOIMINNAN VELKOJEN LISÄYS (+) TAI VÄHENNYS (-)**11 452 424,65**   **1 157 999,06**

Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	4 000 000,00	-3 894 868,69
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 543 538,53	5 341 602,13
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat		
Muut velat	-91 113,88	-288 734,38
Maksetut tuloverot	-58 055,47	77,45
Saadut osingot	539 287,94	332 990,61

A. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA YHTEENSÄ**-1 145 513,60**   **473 227,03****INVESTOINTIEN RAHAVIRTA**

Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen lisäykset		
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen vähennykset		
Tytär- ja osakkuusyritysten hankinnat		
Tytär- ja osakkuusyritysten myynnit		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-35 651,06	-3 472,90
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	116 400,00	

B. INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ**80 748,94**   **-3 472,90****RAHOITUKSEN RAHAVIRRA**

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset		
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset		
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	3 972 400,00	141 600,00
Osuus- ja osakepääoma, vähennykset	-368 370,00	-243 760,00
Maksetut osingot ja osuuspääoman korot	-66 110,02	-74 020,99
Maksetut bonukset omistajajäsenille		-22 718,00
Muut oman pääoman erien rahamääräiset lisäykset		
Muut oman pääoman erien rahamääräiset vähennykset		

C. RAHOITUKSEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ**3 537 919,98**   **-198 898,99****D. VALUUTTAKURSSIEN MUUTOSTEN VAIKUTUS RAHAVAROIHIIN****0,02**   **-0,04****RAHAVAROJEN NETTOMUUTOS (A+B+C+D)****2 473 155,34**   **270 855,10****RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA****1 259 476,34**   **988 621,24****RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA****3 732 631,68**   **1 259 476,34****RAHAVAROJEN MUUTOS****2 473 155,34**   **270 855,10**

Saadut korot	3 373 827,93	3 279 276,29
Maksetut korot	649 735,91	1 051 561,37

Kauden voittoon tehdyt oikaisut Erät joihin ei liity maksutapahtumaa

Kaupankäynnin käyvän arvon muutos		
Valuuttatoiminnan realisoitumaton nettotulos	-0,02	0,04
Sijoitusomaisuuden käyvän arvon muutos	-1 655 879,84	
Poistot, poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos	607 234,41	171 581,35
Saamisten arvonalentumiset	380 914,81	141 422,17
Muut	359 392,98	106 973,70
	-308 337,66	419 977,26
<u>Erät, jotka esitetään muualla kuin liiketoiminnan rahavirrassa</u>		
Myyntivoitot , investointien rahavirtaan kuuluva osuus	-1,00	
Myyntitappiot , investointien rahavirtaan kuuluva osuus	7 289,93	
Maksetut bonukset omistajajäsenille		22 718,00
	7 288,93	22 718,00
Oikaisut yhteensä	-301 048,73	442 695,26
Rahavarat		
Käteiset varat	442 686,12	496 049,65
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	3 289 945,56	763 426,69
Rahavarat yhteensä	3 732 631,68	1 259 476,34

OSUUSPANKIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1.1 YLEISTÄ

Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa.

Osuuspankki on osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Seuraavassa esitetään tilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

1.2 LASKENTATEKNINEN EMOYHTIÖ

Pankki- ja vakuutustoimintaa harjoittava osuuspankkien yhteenliittymä (jäljempänä OP Ryhmä) on osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista sekä talletuspankkien yhteenliittymästä annetuissa laeissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jossa OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmä ei muodosta kirjanpitoalaissa määriteltyä konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää. OP Osuuskunnalla ja sen jäsenosuuspankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa, minkä vuoksi OP Ryhmälle ei voida määrittellä emoyhtiötä.

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että OP Ryhmän yhdistelty tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö OP Osuuskunnan ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitoalaissa tarkoitettu määräysvalta. Ryhmän oman pääoman muodostavat osuuspankkien omat pääomat ja vuonna 2013 lisäksi Pohjola Pankki Oyj:n omasta pääomasta se osa, joka oli muiden kuin yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen omistuksessa. OP Osuuskunta toteutti helmikuussa 2014 julkistamansa ostotarjouksen kaikista Pohjola Pankki Oyj:n osakkeista ja OP Osuuskunta merkittiin 7.10.2014 ainoana omistajana Pohjolan osakasluetteloon. Edellä mainitun periaatteen mukaan OP Ryhmälle on muodostettu ns. laskentatekninen emoyhtiö.

Laskentateknisen emoyhtiön keskinäinen omistus, sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat, sisäinen voitonjako ja sisäiset katteet eliminoidaan. Osuuspääoma muodostuu osuuspankkien jäsenten sellaisista osuismaksuista, joita pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä lunastamasta. OP Ryhmän osakepääoma muodostui vuonna 2013 OP Ryhmän ulkopuolisten osakkaiden sijoituksista Pohjola Pankki Oyj:n osakepääomaan.

1.3 LAATIMISPERUSTA

Osuuspankin tilinpäätös laaditaan ja esitetään luottolaitostoiminnasta annetun lain, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan asetuksen, kirjanpitolain ja Finanssivalvonnan rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti. Osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta antaa lisäksi ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi. Jäljempänä kuvatut tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ovat yhteneväiset kaikille OP Osuuskunnan jäsenosuuspankeille. Kuitenkaan jäsenosuuspankilla ei välttämättä ole kaikkia laatimisperiaatteissa lueteltuja eriä.

1.4 YHDISTELYPERIAATTEET

1.4.1 Konsernitilinpäätöksen laajuus

Osuuspankin konsernin muodostaa emo-osuuspankki ja sen tytäryritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Tytäryritysten tilinpäätökset yhdistellään hankintamenetelmällä. Osakkuusyrietykset, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Huomattava vaikutusvalta

toteutuu, kun konserni omistaa 20 – 50 prosenttia yrityksen äänivallasta, tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, muttei määräysvaltaa.

Merkitykseltään vähäiset tytär- ja osakkuusyrietykset jätetään yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen. Tällaisia ovat tytär- ja osakkuusyrietykset, joiden taseen loppusumma on vähemmän kuin yksi prosentti emoyrityksen taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa. Jos konsernin tällaisen tytär- tai osakkuusyrietyksen taseen loppusumma laskettuna yhteen muiden sellaisten konserniin kuuluvien tytär- ja osakkuusyrietysten taseiden loppusummien kanssa on vähintään viisi prosenttia konsernitaseen loppusummasta, yhdistellään se konsernitilinpäätökseen.

Tilikauden aikana hankitut tytär- ja osakkuusyrietykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien. Tilikauden aikana myydyt tytär- ja osakkuusyrietykset yhdistellään myyntihetkeen asti.

1.4.2 Konsolidointi

Tytäryritysten hankintamenot eliminoidaan hankintahetken taseen mukaisia omia pääomia vastaan. Tytäryritysten hankintahetken omaan pääomaan luetaan myös laskennallisella verovelalla vähennetty kertynyt poistoero ja vapaaehtoiset varaukset niissä tytäryrityksissä, jotka on hankittu vuonna 1998 tai sen jälkeen. Hankintahetken oman pääoman määrän ylittävä tai allittava osuus hankintamenosta esitetään taseessa konserniliikearvona tai konsernireservinä siltä osin kuin niitä ei ole kohdistettu omaisuus- tai velkaerien lisäykseksi tai vähennykseksi. Konserniliikearvo poistetaan pääsääntöisesti viiden vuoden kuluessa suunnitelman mukaan.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa eliminoidaan konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäiset katteet, sisäinen voitonjako sekä keskinäiset saamiset ja velat. Vähemmistön osuus erotetaan tuloksesta ja omasta pääomasta ja esitetään omana eränään tuloslaskelmassa ja taseessa omassa pääomassa. Vähemmistön osuus tytäryhtiön kiinteistöistä esitetään muissa kiinteistöissä.

Osakkuusyrietyksistä konsernituloslaskelmaan sisällytetään konsernin omistusosuutta vastaava osuus näiden yritysten tilikauden voitosta tai tappiosta ja esitetään tuloslaskelmassa omana eränään rivillä Osuus osakkuusyrietysten tuloksesta. Tuloksessa huomioidaan myös osakkuusyrietysten poistoeron ja vapaaehtoisten varauksen muutos laskennallisella verovelalla vähennettynä. Konsernitaseessa osakkuusyrietysten hankintamenoon ja konsernin edellisen tilikauden tulokseen ja tilikauden tulokseen lisätään tai vähennetään konsernin osuus hankinnan jälkeisistä muutoksista nettovarallisuudesta.

Konserniin kuuluva kiinteistöyhtiö voi jättää erillistilinpäätöksessään tekemättä suunnitelman mukaiset poistot. Konsernitilinpäätöksessä poistot oikaistaan suunnitelman mukaisiksi.

1.5 RAHOITUSINSTRUMENTIT

1.5.1 Käyvän arvon määräytyminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolelta ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan sekä ovat yhdenmukaisia rahoitusinstrumenttien hinnoittelussa käytettävien hyväksytyjen taloudellisten metodiikkojen kanssa.

Arvostusmenetelminä käytetään viimeaikaisten toteutuneiden markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää, sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

1.5.2 Luokittelu ja kirjaaminen

Rahoitusinstrumentit luokitellaan neljään ryhmään: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja –velat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu riippuu siitä, mihin tarkoitukseen kyseiset rahoitusvarat ja -velat on hankittu. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja –velat voivat jakaantua kahteen alaryhmään, jotka ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat ja -velat sekä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat ja –velat.

Rahoitusvarojen kirjaamisperusteena käytetään kaupantekopäivää. Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin on lakannut.

Saamisen hankintamenoksi kirjataan käypä arvo, joka pääsääntöisesti on se määrä, joka siitä on hankintahetkellä maksettu. Hankintameno sisällytetään transaktiomenot, jotka kohdistuvat lainoihin ja muihin saamisiin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin ja myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen transaktiomenot kirjataan kuluksi hankintahetkellä.

1.5.2.1 Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat ja -velat

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin varoihin luokitellaan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, jotka on hankittu tarkoituksena hyötyä lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävänä käsitellään myös kaikki johdannaissopimukset, paitsi tehokkaaseen suojaussuhteeseen määritetyt johdannaiset ja takaussopimusjohdannaiset.

1.5.2.2 Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat ja -velat

Tilinpäätökseen voidaan tietyin edellytyksin merkitä käypään arvoon myös muita tietyt ehdot täyttäviä rahoitusvaroja ja –velkoja, jos päätös näiden erien pysyvistä käypään arvoon merkitsemisestä tehdään tällaista erää ensimmäistä kertaa kirjanpitoon merkittäessä. Osuuspankissa tähän erään voidaan merkitä vain sellainen rahoitusvaroihin kuuluva instrumentti, johon liittyy yksi tai useampi sellainen kytketty johdannainen, joka kirjanpidossa muutoin pitäisi esittää erillään tästä instrumentista ja arvostaa käypään arvoon.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat ja –velat arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset sekä myyntitulokset kirjataan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot. Osuuspankilla ei ole tähän erään luokiteltuja rahoitusvelkoja.

1.5.2.3 Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka on hankittu aikomuksella ja kyvyllä pitää eräpäivään saakka. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset kirjataan alun perin käypään arvoon, johon lisätään transaktiomenot. Myöhemmin ne arvostetaan kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron

menetelmällä. Joukkovelkakirjalainojen nimellisarvon ja hankintahinnan välinen erotus jaksotetaan korkotuotoksi sopimuksen jäljellä olevalle juoksuajalle. Vastaerä kirjataan arvopaperin kirjanpitoarvon lisäykseksi tai vähennykseksi.

Eräpäivään asti pidettävien sijoitusten arvonalentumista tarkastellaan samojen periaatteiden mukaisesti kuin lainojen ja saamisten arvonalentumista. Saamistodistuksen arvonalentumisena kirjataan sen kirjanpitoarvon ja sitä alhaisemman vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotus. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti tuloslaskelman erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

Mikäli on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että eräpäivään pidettäviin rahoitusvaroihin kuuluvan joukkovelkakirjan arvo on alentunut, kirjataan arvonalentumistappio tulosvaikutteisesti tuloslaskelman erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

1.5.2.4 Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan rahoitusvarat, jotka ovat osuuspankin myöntämiä luottoja ja niihin rinnastettavia rahoitussopimuksia sekä noteeraamattomia saamistodistuksia.

Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä. Jos lainan tai saamisen arvo on tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta alhaisempi kuin jaksotettu hankintameno, arvostetaan se arvonalentumistappiolla vähennettyyn jaksotettuun hankintameno.

Lainoista ja muista saamisista kirjataan saamiskohtaisia ja saamisryhmäkohtaisia arvonalentumisia. Arvonalentuminen kirjataan silloin, kun on saatu objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti.

Saamisen arvo on alentunut, jos sen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvo – vakuus huomioon otettuna – ovat pienemmät kuin luoton pääoman ja maksamattomien korkojen yhteenlaskettu kirjanpitoarvo. Tulevat rahavirrat diskontataan lainan alkuperäisellä efektiivisellä korolla. Jos laina on vaihtuvakorkoinen, diskonttauskorkona käytetään tarkasteluhetken sopimuksen mukaista korkoa. Tulosvaikutteisesti kirjattavan arvonalentumistappion suuruus on lainan kirjanpitoarvon ja sitä alhaisemman vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotus.

Arvon alentumisen arviointiprosessi on kaksivaiheinen. Arvonalentumista arvioidaan saamiskohtaisesti yksittäin merkittävistä lainoista ja saamisista. Jos lainoja ja muita saamisista ei tarkastella saamiskohtaisesti, ne tulevat saamisryhmäkohtaisen arvonalennuslaskennan piiriin. Ryhmäkohtaisena arvonalentumisena kirjataan syntyneet mutta ei vielä raportoidut tappiot, joita ei vielä voida kohdistaa tietyille asiakaslainalle. Ryhmäkohtainen arvonalentuminen perustuu taloudellisen pääomavaateen laskennassa käytettävään tilastolliseen malliin. Mallissa saamiset ryhmitellään luottoriskiominaisuuksiltaan samankaltaisiin ryhmiin rating-luokittain. Ryhmäkohtaisen arvonalentuminen lasketaan rating-luokittain odotetun tappion perusteella, jonka lisäksi laskennassa huomioidaan vakuuksien diskontatut nykyarvot sekä aikaisempi keskimääräinen tappiokehitys.

Jos luoton maksusuunnitelmaa muutetaan, muutoksen syy ja vakavuusaste luokitellaan sisäisellä asteikolla. Osa maksusuunnitelmien muutoksista tehdään asiakassuhteiden hoidon perusteella eivätkä ne johdu asiakkaan maksukyvyyn heikkenemisestä. Nämä muutokset eivät vaikuta arvonalentumisen kirjaamiseen. Joissakin tapauksissa asiakkaan heikentyneestä maksukyvyistä johtuen annetaan myönnytys lainaehtoihin esim. lyhennysvapaa rajoitetuksi ajaksi tai muu luoton uudelleenjärjestely, jolla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja rajoittamaan vastuiden luottoriskiä. Maksusuunnitelman muutokset, jotka johtuvat asiakkaan heikentyneestä maksukyvyistä vaikuttavat yhdessä muiden kriteerien kanssa asiakkaan luottoluokitusta heikentävästi ja siten lisäävät ryhmäkohtaisen arvonalennuksen määrää. Korkeimman vakavuusasteen maksusuunnitelman muutoksella on vaikutus myös luoton ohjautumiseen saamiskohtaisen arvonalentumistestauksen piiriin. Maksusuunnitelmien muutosten kehitystä raportoidaan säännöllisesti johdolle asiakkaiden maksukykyä ennakoivana mittarina.

Arvonalentumiset kirjataan luottojen tase-erän vähennykseksi ja tuloslaskelmassa erään Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista. Arvonalentumisen johdosta saatu vakuutuskorvaus kirjataan arvonalentumistappioiden oikaisuksi. Arvonalentumisen kirjaamisen jälkeen koron tulouttamista jatketaan arvonalennetulle määrälle.

Laina poistetaan taseesta, kun kaikki perintätoimet on suoritettu loppuun, tai taseesta poiskirjaamisesta on tehty muutoin erillinen päätös. Taseesta poiskirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan saamisten arvonalentumisten oikaisuiksi.

Mikäli on saatu objektiivista näyttöä arvon alentumisen testauksessa aiemmin mukana olleen asiakkaan maksukyvyyn palautumisesta, arvon alentumisen määrä arvioidaan uudelleen ja maksukyvyyn parantumisesta aiheutuneet muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Järjestämättömällä saamisella tarkoitetaan saamista, jonka korko, pääoma tai sen osa on ollut erääntyneenä ja maksamattomana 90 päivää. Annettuun takaukseen perustuva saaminen merkitään järjestämättömäksi, kun takaukseen perustuva maksu suoritetaan.

1.5.2.5 Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävässä olevat rahoitusvarat ovat rahoitusvaroja, joita ei sisällytetä edellä mainittuihin rahoitusvarojen ryhmiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat muodostuvat pääasiassa saamistodistuksista, pitkäaikaisista osakesijoituksista ja muista toiminnalle välttämättömistä osakkeista ja osuuksista. Myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan ostopäivällä taseeseen hankintamenoon, joka on niistä maksetun vastikkeiden käypä arvo lisättyä hankintaan suoraan kohdistettavilla transaktiomenoilla. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan taseessa käypään arvoon. Silloin kun käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, toiminnalle välttämättömät osakkeet ja osuudet sekä muut noteeraamattomat osakkeet ja osuudet arvostetaan hankintamenoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan oman pääoman Käyvän arvon rahastoon, josta ne kirjataan tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot, kun omaisuus myydään, saamistodistus erääntyy tai sen arvon on todettu alentuneen. Samaan tuloslaskelman erään kirjataan myös näiden rahoitusvarojen myyntitulokset.

Myytävässä olevien rahoitusvarojen kohdalla objektiiviseksi näytöksi katsotaan saamistodistusten osalta esimerkiksi liikkeeseenlaskijan luottoriskiluokituksen huomattava negatiivinen muutos tai oman pääoman ehtoisen instrumentin osalta sen käyvän arvon merkittävä tai pitkäaikainen aleneminen alle sen hankintameno. Arvon alentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Jos myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen rahoitusvarojen käypä arvo myöhemmin nousee ja nousun voidaan objektiivisesti todeta liittyvän arvon alentumistappiokirjauksen jälkeiseen tapahtumaan, arvon alentumistappio peruutetaan ja kirjataan tuloslaskelmaan.

1.5.2.6 Muut rahoitusvelat

Muut rahoitusvelat luokkaan sisällytetään muut kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvelat. Velka merkitään taseeseen arvoon, joka siitä on hankintapäivällä saatu. Velan nimellisarvon ja hankintahinnan välinen erotus jaksotetaan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen jäljellä olevalle juoksuajalle. Vastaa kirjataan velan kirjanpitoarvon lisäykseksi tai vähennykseksi.

1.5.3 Pitkäaikaissäästämissopimukset

Pitkäaikaissäästämislain (PS-lain) mukaisella sidotulla ja verotuetulla eläkesäästämissopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka ehtojen mukaan säästövarat ovat nostettavissa vasta, kun säästövaroihin oikeutettu saavuttaa määrätyn iän tai kun muu ehdoissa mainittu säästövaroihin oikeutetun elämäntilanteeseen liittyvä erityinen nostoperuste täyttyy. Säästämisilille talletetut rahat palveluntarjoajan on sijoitettava säästämissopimuksessa tarkemmin määrättyllä tavalla pitkäaikaissäästämistä annettussa laissa määriteltäviin kohteisiin siltä osin kuin niitä ei ole sovittu jätettäväksi säästämisilille.

Osuuspankit, jotka tarjoavat PS-palveluja, vastaanottavat asiakkaan suorittamat maksut tarkoitusta varten avatulle talletussuojan piiriin kuuluvalla säästämisilille. Jos säästövarat jätetään säästämisilille tai sijoitetaan osuuspankin tarjoamalle muulle talletustilille, merkitään säästövarat pankin taseessa talletusvelkoihin. Jos säästövarat sijoitetaan sopimuksen mukaisesti muihin sijoituskohteisiin, kirjataan sijoitetut varat pois säästämisililtä ja pankki kirjaa ne taseen ulkopuoliseen säästämissopimuskohtaiseen reskontraan.

Säästövarojen sijoittamisesta saadut korot, osingot ja muut tuotot sekä sijoituskohteiden ja niihin liittyvien oikeuksien luovutuksesta ja pääoman takaisinmaksusta kertyvät varat kirjataan taseessa olevalle säästämisilille, jollei varoja välittömästi sijoiteta uudelleen. Säästämissopimuksen mukaiset kulut ja palkkiot kirjataan tulosvaikutteisesti säästämisilillä veloittaen.

1.5.4 Arvopapereiden osto- ja myyntisopimukset

Molempia osapuolia velvoittavin takaisinmyyntiehdoin ostettujen arvopapereiden ostohinta merkitään taseeseen saamiseksi vastapuolen mukaan määräytyvään tase-erään. Ostohinnan ja takaisinmyyntihinnan erotus jaksotetaan korkotuotoksi sopimuksen voimassaoloajalle.

Molempia osapuolia velvoittavin takaisinostoehdoin myytyjen arvopapereiden myyntihinta kirjataan rahoitusvelaksi vastapuolen mukaan määräytyvään tase-erään. Myyntihinnan ja takaisinostohinnan erotus jaksotetaan korkokuluksi sopimuksen voimassaoloajalle. Takaisinostovelvollisuuksin mydyt arvopaperit sisällytetään alkuperäiseen tase-erään luovutuksesta huolimatta.

1.5.5 Johdannaissopimukset

Osuuspankki tekee johdannaissopimuksia suojaustarkoituksessa joko taloudellisina suojina tai kirjanpidollisen suojauslaskennan säännöin. Sopimusvastapuolena on aina Pohjola Pankki Oyj. Suojauksessa käytetään korkojohdannaisia.

Johdannaiset kirjataan alun perin käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, onko johdannainen määritelty suojaustarkoitukseen ja minkä luonteista erää se suojaa.

Johdannaissopimuksista taseeseen merkityt positiiviset arvomuutokset kirjataan taseen vastaavaa -puolen erään Johdannaissopimukset ja negatiiviset taseen vastattavaa -puolen erään Johdannaissopimukset. Koronvaihtosopimusten vaihdettavat korot jaksotetaan ajan kulumisen perusteella taseen siirtosaamiisiin ja siirtovelkoihin sekä vastaerät nettona tuloslaskelman korkoihin.

1.5.6 Taloudelliset suojat

Taloudellisessa suojaamisessa suojataan tiettyä tase-erää, positiota tai kassavirtaa tulevaisuuden arvomuutoksia vastaan sovellettavan riskienhallintastrategian mukaisesti. Koska suojauksen tehokkuutta ei ole tarkoituksenmukaista todentaa suojauslaskennan säännöillä, suojaustapaa kutsutaan muutoin suojaavaksi. Taloudellisessa suojauksessa johdannaissopimuksen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan arvopaperikaupan nettotuottoihin.

Enimmäis- ja vähimmäiskorkoehdoisten yritysluottojen korkoriski suojataan luottokohtaisesti ostamalla sovitulle korkoputkiehdolle vastakkaismerkkinen johdannaispari. Kytkeytyt ja niitä kattavat korkokatto- ja lattiajohdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Arvostustulos kirjataan korkoihin.

1.5.7 Suojauslaskenta

Suojauslaskenta tarkoittaa tehokkaaksi todennetun suojaussuhteen kirjanpidollista laskentakäytäntöä, jossa suojaavan instrumentin käyvän arvon muutokset kumoavat suojatun kohteen käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset kokonaan tai osittain.

Suojauslaskenta käsittää korkoriskin suojauksen soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta.

Osuuspankeilla voi olla suojauslaskennan piirissä sekä rahoitusvaroja että rahoitusvelkoja, kuten lainat ja saamiset –ryhmään sisältyvä yksittäinen luotto tai luottokanta, myytävissä olevien arvostusryhmään kuuluva saamistodistus sekä muiden rahoitusvelkojen yksilöity määräaikaistalletuserä tai liikkeeseen laskettu emissio. Osuuspankit käyttävät korkosuojaukseen sekä perinteisiä koronvaihtosopimuksia että OTC swap-johdannaisia. Vastapuolena on aina Pohjola Pankki Oyj.

Suojaukseen käytettyjen johdannaisten ja suojauksen kohteet yksilöidään suojausta aloitettaessa. Samoin dokumentoidaan suojaussuunnitelma ja suojauksen tavoitteet. Lisäksi jokaisena tilinpäätöspäivänä osoitetaan suojauksen tehokkuus.

1.5.7.1 Käyvän arvon suojauslaskenta

Käyvän arvon suojausta sovelletaan kiinteäkorkoisten lainojen korkoriskiltä suojautumiseen. Suojaavan johdannaissuunnitelman ja suojattavan kohteen korkoriskistä johtuvat käyvän arvon muutokset kirjataan suojauslaskennan nettotuottoihin.

1.5.7.2 Rahavirran suojauslaskenta

Euribor –sidonnaisen luottokannan tulevien korkovirtojen korkomuutosta suojaavat koronvaihtosopimukset, jotka on dokumentoitu rahavirtaa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksessa tehokkaita, kuuluvat rahavirran suojauslaskennan piiriin.

Koronvaihtosopimus on sopimus, jossa sopimusosapuolet sitoutuvat määräajaksi maksamaan toisilleen sopimuksen euomääräiseen laskennalliseen pääomaan perustuvaa korkoa. Koronvaihtosopimuksen laskennallinen pääoma on koronvaihtosopimuksen kohde-etuuden nimellisarvo. Rahavirran suojauksessa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevaa korkovirtaa vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon.

Koronvaihtosopimuksista jaksotettavat siirtyvät korot kirjataan suoriteperusteisesti. Korkokertymät esitetään taseen siirtosaamisissa tai siirtoveloissa riippuen siitä onko kyseessä laskennallinen pääomasaatava vai pääomavelka. Molempien vastaerä kirjataan nettona korkokatteen Korkotuotot johdannaissopimuksista –erään. Nettokorko on joko korkotuotto tai korkotuoton oikaisu.

Rahoitusjohdannaista käytettävät koronvaihtosopimukset arvostetaan käypään arvoon sopimuskohtaisesti. Käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan suoraan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon laskennallisella verovelalla vähennettynä. Tehoton osuus kirjataan tuloslaskelmaan.

Suojauslaskenta lopetetaan ennenaikaisesti vain jos suojattavaa lainakantaa ei enää ole.

1.6 TILINPÄÄTÖSERIEN NETOTTAMINEN

Tuloslaskelmassa ilmoitetaan tuotto- ja kuluerät erikseen niitä toisistaan vähentämättä, jollei tuoton ja kulun yhdistäminen yhdeksi eräksi ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Milloin osuuspankillla on saaminen siltä, jolle pankki itse on velkaa, esitetään saaminen ja velka taseessa erikseen, jollei pankilla ole lakisääteistä oikeutta kuittaamiseen ja jollei pankki aio käyttää oikeuttaan kuittaukseen.

1.7 ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaan rahan määräinen omaisuus, velat ja muut sitoumukset muutetaan Suomen rahaksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssija. Ulkomaan rahan määräisten erien muuttamisesta Suomen rahaksi syntyvät kurssierot kirjataan tuloslaskelman erään Valuuttatoiminnan nettotuotot.

1.8 OSAKKEET JA OSUUDEET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ JA SAMAAN KONSERNIIN KUULUVISSA YRITYKSISSÄ

Osakkeet ja osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset omistusyhteisyhtiöihin sekä samaan konserniin kuuluviin yrityksiin merkitään hankintamenuon, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintamenuon, arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenuon. Arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

1.9 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Kirjanpitolain 5 luvun 5 a §:n mukaiset aineettomaan omaisuuteen kuuluvien vastikkeellisesti hankittujen oikeuksien ja varojen hankintamenuo aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Myös mahdollisesti aktivoidut muut pitkävaikutteiset menot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alun perin hankintamenuon. Jos aineettoman hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintamenuo, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Aineettomien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.10 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1.10.1 Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä omistetaan vuokratuottojen, omaisuuden arvonnousujen tai molempien hankkimiseksi. Sijoituskiinteistöiksi luetaan myös sellaiset kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat vuokrattavien tilojen

hallintaan sekä maksamatta jääneen saamisen sijaan tulevat kiinteistöt. Jos suorassa omistuksessa olevasta kiinteistöstä osa vuokrataan ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia pinta-alasta), luokitellaan se sijoituskiinteistöksi. Jos osa tavallisen kiinteistöyhtiön omistamista tiloista on sijoituskäytössä ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia kiinteistöyhtiön omistamien tilojen pinta-alasta), luokitellaan osakkeet sijoituskiinteistöiksi.

Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenuon. Kiinteistöihin voi kohdistua arvonkorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonkorotusrahastoon. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusrakennusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Mikäli sijoituskiinteistön todennäköinen luovutushinta on pysyvästi alempi kuin kirjanpitoarvo, kirjanpitoarvon ja todennäköisen luovutushinnan erotus poistetaan sinä tilikautena, jolloin arvonalennus todetaan.

Sijoituskiinteistöiksi luokiteltujen liike-, toimisto- ja teollisuustilojen käypä arvo määritellään pääasiassa suoraan pääomituksen perustuvalla tuottoarvomenetelmällä. Kiinteistökohtaisena vähimmäistuottovaatimuksena tasearvoa määritettäessä käytetään 5,5 prosenttia. Maa-, vesi- ja metsäalueiden sekä asuntojen käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppahintamenetelmällä. Arvonalennusten kirjaaminen perustuu niiden pysyvyyteen ja olennaisuuteen.

Sijoituskiinteistöjen tuotot, kulut, myyntivoitot ja –tappiot, suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Sijoituskiinteistöksi rakennettavat uudet kiinteistöt (tai kiinteistöyhteisöosakkeet) kirjataan ennen valmistumista IAS 40-standardin mukaisesti keskeneräiseksi käyttöomaisuushyödykkeeksi sijoituskiinteistöjen ryhmään ja otetaan huomioon sijoituskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyssä jo ennen valmistumista.

1.10.2 Muut kiinteistöt

Muilla kiinteistöillä tarkoitetaan omassa käytössä olevia kiinteistöjä, jotka ovat pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan. Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi luetaan myös sellaiset suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt, joista osa on vuokrattu, mutta vuokrattujen tilojen osuutta ei voida myydä erikseen, ja oman käytön osuus tällaisissa tiloissa on yli viisi prosenttia pinta-alasta. Tavallisen kiinteistöyhtiön osakkeet luetaan omassa käytössä oleviksi, jos yhtiön omistamista tiloista yli viisi prosenttia on omassa käytössä.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tasearvoa määritettäessä otetaan lähtökohdaksi hyödykkeen arvo varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin. Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenuon. Kiinteistöihin voi kohdistua arvonkorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonkorotusrahastoon. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusrakennusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tuotot ja myyntivoitot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut tuotot sekä kulut ja myyntitappiot tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

Konsernitilinpäätöksessä vähemmistön osuus tytäryhtiön kiinteistöistä esitetään muissa kiinteistöissä ja niihin kohdistuvat tuotot esitetään tuloslaskelman erässä Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut erässä Liiketoiminnan muut kulut.

1.10.2.1 Arvonkorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonmääritysmenetelmät

Arvonkorotuksia voidaan tehdä maa-alueisiin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin, joiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on pysyvästi alkuperäistä hankintamenua olennaisesti suurempi. Arvonkorotusten kohteena olevien maa-alueiden ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden arvot perustuvat arviokirjoihin.

1.10.2.2 Taseesta pois kirjaaminen

Sijoituskiinteistö tai omassa käytössä oleva kiinteistö kirjataan pois taseesta, kun se luovutetaan tai kun kiinteistö poistetaan pysyvästi käytöstä eikä sen luovuttamisesta ole odotettavissa vastaista taloudellista hyötyä.

1.10.3 Muut aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenoon ja kirjataan vaikutusaikaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Jos hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.10.4 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintameno poistetaan vaikutusaikanaan hyödykkeen taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Maa-alueista ja kiinteistöyhteisöjen osakkeista ei tehdä poistoja. Poistojen tekeminen aloitetaan sen jälkeen kun kohde on hankittu tai kun se on valmistunut ja otettu käyttöön.

Taloudelliset vaikutusajat ovat pääsääntöisesti seuraavat:

Rakennukset	30 – 40 vuotta
Koneet ja kalusto	3 – 6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	3 – 10 vuotta

1.11 VUOKRASOPIMUKSET

Vuokrasopimukset luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi liiketoimen tosiasiallisen sisällön mukaan. Vuokrasopimus on rahoitusleasingsopimus, mikäli se siirtää vuokralle ottajalle olennaisilta osin omistamiselle ominaiset riskit ja edut. Muutoin se on muu vuokrasopimus. Vuokrasopimukset luokitellaan sopimuksen syntymisajankohtana.

Rahoitusleasingsopimuksin tai muulla vuokrasopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet esitetään aineellisissa hyödykkeissä, ja vuokratuotot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut tuotot. Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Rahoitusleasingsopimuksin vuokralle otettuja hyödykkeitä ei merkitä taseeseen. Vuokrat merkitään kuluksi tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

1.12 PAKOLLISET VARAUKSET

Tuotoista vähennetään velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat menot ja menetykset, kun ne kohdistuvat päättäneeseen tai aikaisempaan tilikauteen, niiden toteutumista pidetään tilinpäätöstä laadittaessa varmana tai todennäköisenä, niitä vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen ja perustuvat lakiin ja sitoumukseen sivullista kohtaan. Kun menon tai menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä, merkitään se taseen pakollisiin varauksiin enintään sen todennäköiseen määrään. Jos määrä ja toteutumisajankohta on tiedossa, merkitään se siirtovelaksi.

1.13 OMA PÄÄOMA

Osuuspankin omaan pääoman sisältyvät osuuspankkien jäsenten jäsenosuusmaksut sekä jäsenten tekemät sijoitukset Tuotto-osuuksiin. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä sekä jäsenosuuden että Tuotto-osuuden palauttamisesta. Osuuspankin tilinpäätöksessä omaan pääomaan luetaan lisäksi lisäosuuspääoma, josta osuuspankilla ei ole ehdotonta oikeutta kieltäytyä palauttamasta jäsenille. Irtisanottu lisäosuuspääoma luokitellaan tilinpäätöksessä velaksi. Vuonna 2013 irtisanottu lisäosuuspääoma luettiin osuuspankin omaan pääomaan tällöin voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

Jäsenosuusmaksu ja siitä seuraava asiakasomistajuus antaa mahdollisuuden osallistua osuuspankin päätöksentekoon. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä jäsenosuuden palauttamisesta. Jäsenosuudelle ei makseta korkoa.

Tuotto-osuudella ei ole äänivaltaa. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä Tuotto-osuuden pääoman ja koron maksusta. Tuotto-osuuksille mahdollisesti maksettava korko on kaikille Tuotto-osuuksille samansuuruinen. Korko kirjataan velaksi ja vähennetään omasta pääomasta, kun päätös maksusta on tehty.

1.14 PÄÄOMALAINAT

Pääomalaina merkitään omaksi eräkseen taseen erään Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla. Vakavaraisuuslaskelmassa pääomalainat luetaan ensisijaisiin omiin varoihin. Pääomalainalle saadaan maksaa korkoa voitonjakokelpoisten varojen puitteissa.

1.15 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Konserniyritysten erillistilinpäätöksissä taseen tilinpäätössiirtojen kertymän poistoero sisältää tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertyneen erotuksen. Vapaaehtoiset varaukset sisältää tehdyt vapaaehtoiset tilinpäätössiirrot, jotka ovat verolain sallimia tilinpäätössiirtoja. Tällainen on mm. elinkeinoverolain talletuspankeille sallima luottotappiovaraus. Lain mukaan talletuspankki saa vähentää verovuonna tehdyn luottotappiovarauksen, jonka määrä on enintään 0,6 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä. Verovuonna ja aikaisemmin tehtyjen purkamattomien luottotappiovarausten yhteismäärä saa olla enintään 5 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä.

Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen sekä vapaaehtoisten varausten lisäykset ja vähennykset merkitään tuloslaskelman tilinpäätössiirtoihin. Tuloslaskelmassa ja taseessa tilinpäätössiirrot sisältävät myös laskennallisen verovelan. Vapaaehtoisten varausten määrä ja niiden muutos eivät kuvaa osuuspankin ennakoituja riskejä.

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset jaetaan omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Konsernituloslaskelmassa niiden muutos merkitään jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

1.16 TYÖSUHDE-ETUUDET

1.16.1 Eläke-etuudet

Työntekijöiden lakisääteinen eläketurva hoidetaan OP- Eläkekassassa ja lisäeläketurva OP- Eläkesäätiössä. Eläkesäätiö on suljettu uusilta työntekijöiltä 1.7.1991 lukien. Eläkevastuut on kokonaisuudessaan katettu.

1.16.2 Henkilöstörahasto

Osuuspankki voi kuulua OP Ryhmän yhteiseen OP-Henkilöstörahastoon. Rahastolle maksetaan voittopalkkiota ennalta sovittujen periaatteiden mukaan riippuen OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta. Rahastoon maksettavat voittopalkkioerät kirjataan tuloslaskelman erään Palkat ja palkkiot, vastaerä kirjataan siirtovelaksi, kunnes se maksetaan.

1.16.3 Palkitsemisjärjestelmät

OP Ryhmän palkitseminen jakautuu yrityskohtaiseen lyhyen aikavälin palkitsemiseen sekä ryhmätasoiseen pitkän aikavälin palkitsemiseen. Palkkioiden enimmäismäärät on kaikissa järjestelmissä rajattu.

Osuuspankin lyhyen aikavälin palkitsemisohjelmassa ansaintajakso on kalenterivuosi ja palkkio maksetaan lähtökohtaisesti rahana. Lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä kattaa koko osuuspankin henkilöstön.

Pitkän aikavälin johdon palkkiojärjestelmän piiriin kuuluvat osuuspankeissa toimivat johtajat ja erikseen määritellyt avaintehtävissä toimivat henkilöt, jotka yhtiön hallitus on nimennyt. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto päättää järjestelmän OPn ryhmätasoiset ansaintamittarit ja niille asetettavat tavoitteet kullekin ansaintajaksolle erikseen.

Pitkän aikavälin järjestelmä koostuu peräkkäisistä kolmen vuoden pituisista ansaintajaksoista. Palkkion määrä riippuu tavoitteiden saavuttamisesta ansaintajakson päättyttyä. Ensimmäisen ansaintajakson 2011 – 2013 palkkio maksetaan lykkäysajan jälkeen kolmessa yhtä suuressa erässä kesäkuun loppuun mennessä vuosina 2015 – 2017. OP Osuuskunnan tekemän Pohjolan osakkeiden ostotarjouksen johdosta koko tavoitepalkkio maksetaan rahana palkitsemisjärjestelmän ehtojen mukaisesti.

Palkitsemisjärjestelmän ansaintajakson 2014 – 2016 perusteella mahdollisesti maksettava palkkio maksetaan OPn vuonna 2017 liikkeeseen laskemina debentuureina. Ansaittu euromääräinen palkkio muunnetaan debentuurien kappalemääräksi järjestelmän toteuman selvittyä. Palkkiosta vähennetään rahana maksettava osuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvia veroja ja veroluonteisia maksuja. Palkkio maksetaan kolmessa yhtä suuressa erässä vuosina 2018 – 2020.

Palkkion arvoa jaksotetaan ansainta- ja sitouttamisjakson kuluessa. Palkkio kirjataan tuloslaskelman erään Palkat ja palkkiot ja vastaerä siirtovelaksi, kunnes se maksetaan.

1.17 TULOVEROT

Tuloslaskelman tuloverot muodostuvat verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta.

Laskennallinen verovelka lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista.

Laskennallinen verosaaminen lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistetuista tappioista, jos on todennäköistä, että vähennyskelpoiset väliaikaiset erot ja verotukselliset tappiot voidaan verotettavan tulon kertymisen ansioista hyödyntää.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan sen säädetyin verokannan mukaan, jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkautuessa. Mikäli laskennallinen vero aiheutuu tase-eristä, joiden muutokset eivät vaikuta tuloslaskelmaan, kirjataan erään liittyvän laskennallisen verovelan tai -saamisen muutos omaan pääomaan.

Tuloverojen jakautuminen varsinaisesta ja muusta toiminnasta johtuviin veroihin esitetään liitetiedoissa.

Konsernin tuloslaskelmaan merkittävä laskennallisen veron muutos muodostuu tilinpäätössiirtoihin, yhdistelytoimenpiteisiin ja konserniyritysten omiin tuloslaskelmiin perustuvista eristä.

1.18 TULOUTUSPERIAATTEET

Palkkiotuotot ja -kulut palveluista kirjataan palvelun suorittamisen yhteydessä. Sellaisista kertamaksullisista palkkioista, jotka koskevat useita vuosia ja joita mahdollisesti joudutaan palauttamaan myöhemmin, tuloutetaan vain tilikaudelle kuuluva osuus. Osingot tuloutetaan pääsääntöisesti silloin kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingon jaosta.

Korollisten omaisuus- ja velkaerien korkotuotot ja -kulut kirjataan suoriteperusteisesti. Luottojen viivästyskorot tuloutetaan maksuperusteisesti. Saamisen hankintamenon ja sen nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuottoihin ja velasta saadun määrän ja sen nimellisarvon erotus korkokuluihin.

1.19 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKSET

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina käsitellään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia, joita ovat mm. takaukset ja erilaiset takuusitoumukset, sekä asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia, joita ovat mm. sitovat lisäluottojärjestelyt, luottolupaukset, käyttämättömät luottolimiitit ja arvopapereiden merkintäsitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset merkitään taseen ulkopuolisiksi sitoumuksiksi sen määräisinä, mitä takaus kulloinkin enintään vastaa. Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset merkitään sen määräisinä, mitä niiden perusteella enintään voidaan joutua maksamaan.

1.20 PANKKIVERO

Osuuspankkeja koskee Laki väliaikaisesta pankkiverosta, jonka mukaan se maksaa vuosittain pankkiveroa 0,125 % riskipainotetuista eristä. Vero koskee suomalaista talletuspankkia, joka harjoittaa talletuspankkitoimintaa verovuoden alkaessa. Osuuspankit jaksottavat pankkiveron tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin kuluihin kalenterivuoden aikana.

LUETTELO TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOISTA

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- 1 Korkotuotot
- 2 Korkokulut
- 3 Leasingtoiminnan nettotuotot
- 4 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista
- 5 Palkkiotuotot ja -kulut
- 6 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot
- 7 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot
- 8 Suojauslaskennan nettotulos
- 9 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot
- 10 Liiketoiminnan muut tuotot
- 11 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
- 12 Liiketoiminnan muut kulut
- 13 Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista
- 14 Tuloverot
- 15 Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut

Tasetta koskevat liitetiedot

- 16 Saamiset luottolaitoksilta
- 17 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
- 18 Leasingkohteet
- 19 Saamistodistukset
- 20 Osakkeet ja osuudet
- 21 Johdannaissopimukset
- 22 Aineettomat hyödykkeet
- 23 Aineelliset hyödykkeet
- 24 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana
- 25 Muut varat
- 26 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot
- 27 Laskennalliset verosaamiset ja -velat
- 28 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 29 Muut velat
- 30 Pakolliset varaukset
- 31 Siirtovelat ja saadut ennakot
- 32 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
- 33 Oma pääoma
- 34 Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät
- 35 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2014
- 36a Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2014
- 36b Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2014

Muut liitetiedot

- 37 Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2014
- 38 Eläkevastuut
- 39 Leasingvuokra- ja muut vuokravastuut
- 40 Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- 41 Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä
- 42 Henkilöstö ja toimielinten jäsenet sekä lähipiiri
- 43 Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2014
- 44 Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryritykset, joiden tilikausi päättynyt ennen tai jälkeen emoyrityksen tilikautta
- 45 Notariaattitoiminta
- 46 Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2014
- 47 Pitkäaikaissäästämispalvelu

1. Korkotuotot

	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Saamisista luottolaitoksilta	165 373,97	213 263,40	165 373,97	213 263,40
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	3 155 484,51	2 909 625,26	3 167 849,20	2 923 445,33
Saamistodistuksista	23 292,12	20 839,90	23 292,13	20 839,90
Johdannaissopimuksista	25 299,39	22 279,56	25 299,39	22 279,56
josta rahavirran suojaus	25 299,39	22 279,56	25 299,39	22 279,56
Muut korkotuotot	134,90	74,98	134,90	74,99
Yhteensä	3 369 584,89	3 166 083,10	3 381 949,59	3 179 903,18
josta arvonalentuneista saamisista kirjatut korkotuotot	-642,96	642,96	-642,96	642,96

2. Korkokulut

	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Veloista luottolaitoksille	15 553,81	18 472,18	15 553,81	18 472,18
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	606 714,24	798 085,82	606 714,24	798 085,82
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaissopimuksista ja muista kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista	0,00	0,00	0,00	0,00
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut korkokulut	0,00	41,85	0,00	41,85
Yhteensä	622 268,05	816 599,85	622 268,05	816 599,85

Konserniyrityksiltä ja osakkuusyrityksiltä saadut korkotuotot ja niille suoritettavat korkokulut

	2014		2013	
	Tytäryrityksiltä	Osakkuus-yrityksiltä	Tytäryrityksiltä	Osakkuus-yrityksiltä
Korkotuotot	12 364,70		13 820,07	
Korkokulut				

3. Leasingtoiminnan nettotuotot

	Pankki	
	2014	2013
Vuokratuotot	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Leasingomaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot (netto)	0,00	0,00
Palkkiotuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

4. Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista

	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Myytavissä olevista	479 287,94	332 990,61	479 287,94	332 990,61
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	60 000,00	0,00	60 000,00	0,00
Omistusyhteisyyksiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	539 287,94	332 990,61	539 287,94	332 990,61

5. Palkkiotulot ja -kulut

Palkkiotulot	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Luotonannosta	572 749,63	511 019,21	572 811,18	511 087,92
Talletuksista	18 508,96	18 888,15	18 508,96	18 888,15
Maksuliikenteestä	525 045,30	498 449,75	525 045,30	498 449,75
Rahastoista	59 873,80	70 367,36	59 873,80	70 367,36
Omaisuuksienhoidosta	48 656,80	31 727,25	48 656,80	31 727,25
Lainopillisista tehtävistä	178 938,19	188 076,62	178 938,19	188 076,62
Arvopaperinvälityksestä	10 190,77	12 686,08	10 190,77	12 686,08
Arvopapereiden liikkeeseen laskusta	1 675,02	3 922,32	1 675,02	3 922,32
Vakuutusten välityksestä	384 718,99	378 315,92	384 718,99	378 315,92
Takauksista	6 125,25	7 223,59	6 125,25	7 223,59
Muut	-486 420,47	-529 313,53	-486 420,47	-529 313,53
Yhteensä	1 320 062,24	1 191 362,72	1 320 123,79	1 191 431,43

Palkkiokulut	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Maksetut toimitusmaksut	156 824,48	153 665,15	156 824,48	153 665,15
Muut	16 574,66	14 510,32	16 574,67	14 510,32
Yhteensä	173 399,15	168 175,47	173 399,15	168 175,47

6. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Arvopaperikaupan myyntivoitot ja -tappiot				
Saamistodistuksista *	882,50	0,00	882,50	0,00
Osakkeista ja osuuksista	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	882,50	0,00	882,50	0,00
Arvopaperikaupan käyvän arvon muutoksesta johtuvat				
Saamistodistuksista *	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeista ja osuuksista	0,00	0,00	0,00	0,00
Muista	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	882,50	0,00	882,50	0,00
Johdannaisten nettotuotot	0,00	-50,00	0,00	-50,00
Nettotuotot jaksotettavaan hankintamenoan arvostettavista	2 408,55	7 819,58	2 408,55	7 819,58
Valuuttatoiminnan nettotuotot	2 562,73	1 593,45	2 562,73	1 593,45
Kaikki yhteensä	5 853,78	9 363,03	5 853,78	9 363,03

*)Saamistodistuksista -kohdat sisältävät alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokiteltujen rahoitusvarojen myyntituloksia x xxx,xx euroa ja käyvän arvon muutoksia x xxx,xx euroa.

7. Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Saamistodistuksista				
Myyntivoitot ja -tappiot	-6 821,53	0,00	-6 821,53	0,00
Arvon alentumistappiot ja niiden peruutukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretty	7 371,88	0,00	7 371,88	0,00
Yhteensä	550,35	0,00	550,35	0,00
Osakkeista ja osuuksista				
Myyntivoitot ja -tappiot	0,00	6,50	0,00	6,50
Arvon alentumistappiot	-11 075,76	0,00	-11 075,76	0,00
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretty	1 659 583,72	0,00	1 659 583,72	0,00
Yhteensä	1 648 507,96	6,50	1 648 507,96	6,50
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot yhteensä	1 649 058,31	6,50	1 649 058,31	6,50

8. Suojauslaskennan nettotulos

	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Suojausinstrumenttien nettotulos	20 201,69	-23 569,01	20 201,69	-23 569,01
Suojauskohteiden nettotulos	-20 201,69	23 569,01	-20 201,69	23 569,01
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

9. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Vuokra- ja osinkotuotot	51 786,60	118 577,90	51 786,60	118 577,90
Muut tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokrakulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 655,27	-20 658,56	-346,00	-345,00
Myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut kulut	-23 154,19	-137 877,22	-46 155,00	-155 534,40
Yhteensä	977,13	-39 957,88	5 285,60	-37 301,50

10. Liiketoiminnan muut tuotot

	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Vuokratuotot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	60 468,16	60 371,64	58 291,00	57 613,00
Myyntivoitot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	0,00	0,00	0,00	0,00
Fuusiovoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	21 366,35	19 216,20	28 189,35	25 958,81
Yhteensä	81 834,51	79 587,84	86 480,35	83 571,81

11. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Suunnitelman mukaiset poistot	151 631,30	153 150,18	32 705,06	34 223,90
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	151 631,31	153 150,18	32 705,06	34 223,90

12. Liiketoiminnan muut kulut

	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Vuokrakulut	21 593,66	29 542,14	21 593,66	29 542,14
Kulut omassa käytössä olevista kiinteistöistä	206 244,47	193 087,19	295 331,97	291 754,01
Myyntitappiot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	7 289,93	0,00	7 289,93	0,00
Fuusiotappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	354 678,99	358 848,73	354 678,99	358 848,75
Yhteensä	589 807,06	581 478,06	678 894,55	680 144,90

13. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

2014

Konserni

	Saamiskohtaiset arvonalentumistappiot brutto	Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot brutto	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista				
Saamisista luottolaitoksilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	370 760,72	15 333,63	-25 700,57	360 393,78
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muista	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	370 760,72	15 333,63	-25 700,57	360 393,78
Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot				
Eräpäivään asti pidettävistä saamistodistuksista	0,00	0,00	0,00	0,00
Konserniosakkeista ja -osuuksista	0,00	0,00	0,00	0,00
Omistusyhteisyritysosakkeista ja -osuuksista	0,00	0,00	0,00	0,00
Muista	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonalentumistappiot yhteensä	370 760,72	15 333,63	-25 700,57	360 393,78

Pankki

	Saamiskohtaiset arvonalentumistappiot brutto	Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot brutto	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista				
Saamisista luottolaitoksilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	370 760,72	15 333,63	-25 700,57	360 393,78
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muista	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	370 760,72	15 333,63	-25 700,57	360 393,78
Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot				
Eräpäivään asti pidettävistä saamistodistuksista	0,00	0,00	0,00	0,00
Konserniosakkeista ja -osuuksista	0,00	0,00	0,00	0,00
Omistusyhteisyritysosakkeista ja -osuuksista	0,00	0,00	0,00	0,00
Muista	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonalentumistappiot yhteensä	370 760,72	15 333,63	-25 700,57	360 393,78

14. Tuloverot

Varsinaisesta toiminnasta ja muusta toiminnasta johtuvat tilikauden tuloverot

	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	411 415,41	85 396,69	411 415,41	85 396,69
Tuloverot muusta kuin varsinaisesta toiminnasta				
Tuloverot yhteensä	411 415,41	85 396,69	411 415,41	85 396,69

Konsernituloslaskelmaan merkitty laskennallisen verovelan muutos muodostuu seuraavista eristä:

Tilinpäätössiirtoihin perustuvat	-114 836,67
Yhdistelytoimenpiteisiin perustuvat	
Konserniyritysten omiin tuloslaskelmiin perustuvat	5 808,61
Yhteensä	-109 028,06

15. Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut

	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00

	Konserni		Pankki	
	2014	2013	2014	2013
Muun kuin varsinaisen toiminnan kulut	0,00	0,00	0,00	0,00

16. Saamiset luottolaitoksilta

	Konserni		Pankki	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Vaadittaessa maksettavat				
Talletukset	3 289 945,56	763 426,69	3 289 945,56	763 426,69
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	3 289 945,56	763 426,69	3 289 945,56	763 426,69
Muut kuin vaadittaessa maksettavat				
Keskuspankeilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Luottolaitoksilta				
Talletukset	7 299 479,95	11 263 026,05	7 299 479,95	11 263 026,05
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	7 299 479,95	11 263 026,05	7 299 479,95	11 263 026,05
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	10 589 425,51	12 026 452,74	10 589 425,51	12 026 452,74
josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00

17. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	Konserni		Pankki	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Luotonanto ja takausaamiset sektoreittain				
Yritykset	20 934 763,98	19 083 680,61	21 656 263,98	19 905 180,61
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Julkisyhteisöt	25 834,92	0,00	25 834,92	0,00
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	348 393,93	168 663,39	348 393,93	168 663,39
Kotitaloudet	136 927 754,44	129 528 225,75	136 927 754,44	129 528 225,75
Ulkomaat	0,00	0,00	0,00	0,00
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-116 713,83	-101 380,20	-116 713,83	-101 380,20
Yhteensä	158 120 033,44	148 679 189,55	158 841 533,44	149 500 689,55
josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00

Tase-erään sisältyy luottoja

0,00

euroa, joille ei tulouteta korkoa.

	Konserni		Pankki	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Luottojen ja takausaamisten arvonalentumiset				
Arvonalentumiset tilikauden alussa	263 527,04	177 016,12	263 527,04	177 016,12
+ Tilikaudella kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumiset	65 068,86	108 163,86	65 068,86	108 163,86
+/- Tilikaudella kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	15 333,63	-17 304,54	15 333,63	-17 304,54
- Tilikaudella peruutetut saamiskohtaiset arvonalentumiset	-5 179,54	0,00	-5 179,54	0,00
- Tilikaudella kirjatut tot.arvonalentumistappiot, joista on aikaisemmin tehty saamiskohtainen arvonalentuminen	-171 525,42	-4 348,40	-171 525,42	-4 348,40
Arvonalentumiset tilikauden lopussa	167 224,57	263 527,04	167 224,57	263 527,04

18. Leasingkohteet

	Konserni		Pankki	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Ennakkomaksut	0,00	0,00	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	0,00	0,00	0,00	0,00
Kiinteä omaisuus ja rakennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu omaisuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

19. Saamistodistukset**Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset ja muut saamistodistukset 31.12.2014****Konserni**

	Keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavat	Muut saamis- todistukset	Yhteensä	Josta huonommalla etuoikeudella
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Myytävissä olevat	0,00	0,00	0,00	0,00
Eräpäivään asti pidettävät	0,00	999 982,70	999 982,70	0,00
Yhteensä	0,00	999 982,70	999 982,70	0,00

Pankki

	Keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavat	Muut saamis- todistukset	Yhteensä	Josta huonommalla etuoikeudella
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Myytävissä olevat	0,00	0,00	0,00	0,00
Eräpäivään asti pidettävät	0,00	999 982,70	999 982,70	0,00
Yhteensä	0,00	999 982,70	999 982,70	0,00

Julkisesti noteeratut ja muut saamistodistukset 31.12.2014**Konserni**

	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00
Myytävissä olevat	0,00	0,00	0,00
Eräpäivään asti pidettävät	0,00	999 982,70	999 982,70
Yhteensä	0,00	999 982,70	999 982,70

Pankki

	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00
Myytävissä olevat	0,00	0,00	0,00
Eräpäivään asti pidettävät	0,00	999 982,70	999 982,70
Yhteensä	0,00	999 982,70	999 982,70

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmä sisältää alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokiteltuja rahoitusvaroja yhteensä x xxx xxx,xx euroa, joista noteerattuja x xxx xxx,xx euroa.

Saamistodistukset vaadetyypeittäin 31.12.2014

Konserni

	31.12.2014		31.12.2013	
	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Yhteensä
Julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Eräpäivään asti pidettävät	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion velkasitoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kuntatodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion velkasitoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kuntatodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Myytävissä olevat	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion velkasitoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kuntatodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muilta	0,00	999 982,70	999 982,70	999 982,70
Eräpäivään asti pidettävät	0,00	999 982,70	999 982,70	999 982,70
Pankkien sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yritystodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	999 982,70	999 982,70	999 982,70
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yritystodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Myytävissä olevat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yritystodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	999 982,70	999 982,70	999 982,70

Taseeseen sisältyy saamistodistuksia

0,00

euroa, joille ei tulouteta korkoa.

Pankki

	31.12.2014		31.12.2013	
	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Yhteensä
Julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Eräpäivään asti pidettävät	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion velkasitoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kuntatodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion velkasitoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kuntatodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Myytavissä olevat	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion velkasitoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kuntatodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muilta	0,00	999 982,70	999 982,70	999 982,70
Eräpäivään asti pidettävät	0,00	999 982,70	999 982,70	999 982,70
Pankkien sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yritystodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	999 982,70	999 982,70	999 982,70
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yritystodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Myytavissä olevat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yritystodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	999 982,70	999 982,70	999 982,70

Taseeseen sisältyy saamistodistuksia

0,00

euroa, joille ei tulouteta korkoa.

20. Osakkeet ja osuudet

31.12.2014

Konserni**Osakkeet ja osuudet**

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00		0,00	0,00
Myytavissä olevat	0,00	17 135 663,37	17 135 663,37	173 863,93
Omistusyhteisyrittösoyakkeet		0,00	0,00	
Tytäryrittösoyakkeet		1 706,10	1 706,10	
Yhteensä	0,00	17 137 369,47	17 137 369,47	173 863,93

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	joista luottolaitoksissa
0,00		0,00	0,00
0,00	17 135 663,37	17 135 663,37	173 863,93
	0,00	0,00	
	1 706,10	1 706,10	
0,00	17 137 369,47	17 137 369,47	173 863,93

Pankki**Osakkeet ja osuudet**

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00
Myytavissä olevat	0,00	17 135 663,37	17 135 663,37	173 863,93
Omistusyhteisyrittösoyakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Tytäryrittösoyakkeet	0,00	1 706,10	1 706,10	0,00
Yhteensä	0,00	17 137 369,47	17 137 369,47	173 863,93

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	joista luottolaitoksissa
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	17 135 663,37	17 135 663,37	173 863,93
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	1 706,10	1 706,10	0,00
0,00	17 137 369,47	17 137 369,47	173 863,93

Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet on arvostettu hankintamenuon.

Osakkeet ja osuudet sektoreittain	Konserni		Pankki	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Yritykset ja asuntoyhteisöt	25 706,10	16 206,10	25 706,10	16 206,10
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	17 111 663,37	8 441 563,64	17 111 663,37	8 441 563,64
Julkisyhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	0,00	0,00	0,00
Ulkomaiset yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	17 137 369,47	8 457 769,74	17 137 369,47	8 457 769,74

21. Johdannaissopimukset**Konserni**

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaissopimukset 31.12.2014

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	9 324 720,15	67 646,47	1 384,92
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset	8 408 790,03	64 896,63	0,00
josta rahavirran suojaus	2 000 000,00	62 315,84	0,00
Muut swap -sopimukset	915 930,12	2 749,84	1 384,92
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset			
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Johdannaiset yhteensä		67 646,47	1 384,92

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	6 408 790,03	2 915 930,12	0,00	0,00	9 324 720,15
Termiinisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset	6 408 790,03	2 000 000,00	0,00	0,00	8 408 790,03
Muut swap -sopimukset	0,00	915 930,12	0,00	0,00	915 930,12
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset					0,00
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset 31.12.2014

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset			
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset			
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Johdannaiset yhteensä		0,00	0,00

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset					0,00
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset					0,00
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä.

Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikissa johdannaissopimuksissa vastapuolena on Pohjola Pankki Oyj.

Pankki

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaissopimukset 31.12.2014

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	9 324 720,15	67 646,47	1 384,92
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset	8 408 790,03	64 896,63	0,00
josta rahavirran suojaus	2 000 000,00	62 315,84	0,00
Muut swap -sopimukset	915 930,12	2 749,84	1 384,92
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset			
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Johdannaiset yhteensä		67 646,47	1 384,92

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	6 408 790,03	2 915 930,12	0,00	0,00	9 324 720,15
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset	6 408 790,03	2 000 000,00	0,00	0,00	8 408 790,03
Muut swap sopimukset	0,00	915 930,12	0,00	0,00	915 930,12
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset					0,00
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset 31.12.2014

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00
Asetetut			
Koronvaihtosopimukset			
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset			
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Johdannaiset yhteensä		0,00	0,00

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Asetetut					0,00
Koronvaihtosopimukset					0,00
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset					0,00
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä.

Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikissa johdannaissopimuksissa vastapuolena on Pohjola Pankki Oyj.

Konserni

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaissopimukset 31.12.2013

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	11 297 305,96	62 468,78	21 494,98
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset	10 074 385,54	62 468,78	0,00
josta rahavirran suojaus	2 000 000,00	57 229,78	0,00
Muut swap -sopimukset	1 222 920,42	0,00	21 494,98
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset			
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Johdannaiset yhteensä		62 468,78	21 494,98

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	8 540 975,84	2 756 330,12	0,00	0,00	11 297 305,96
Termiinisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset	8 074 385,54	2 000 000,00	0,00	0,00	10 074 385,54
Muut swap -sopimukset	466 590,30	756 330,12	0,00	0,00	1 222 920,42
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset					0,00
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaisopimukset 31.12.2013

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset			
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset			
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Johdannaiset yhteensä		0,00	0,00

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				Yhteensä
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset					0,00
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset					0,00
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä. Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikissa johdannaissopimuksissa vastapuolena on Pohjola Pankki Oyj.

Pankki

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaissopimukset 31.12.2013

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	11 297 305,96	62 468,78	21 494,98
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	
Asetetut	0,00		
Koronvaihtosopimukset	10 074 385,54	62 468,78	0,00
josta rahavirran suojaus	2 000 000,00	57 229,78	0,00
Muut swap -sopimukset	1 222 920,42	0,00	21 494,98
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset			
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Johdannaiset yhteensä		62 468,78	21 494,98

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	8 540 975,84	2 756 330,12	0,00	0,00	11 297 305,96
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Asetetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset	8 074 385,54	2 000 000,00	0,00	0,00	10 074 385,54
Muut swap sopimukset	466 590,30	756 330,12	0,00	0,00	1 222 920,42
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset					0,00
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset 31.12.2013

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00
Asetetut			
Koronvaihtosopimukset			
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset			
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Johdannaiset yhteensä		0,00	0,00

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Asetetut					0,00
Koronvaihtosopimukset					0,00
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset					0,00
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä.

Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikissa johdannaisopimuksissa vastapuolena on Pohjola Pankki Oyj.

22. Aineettomat hyödykkeet

	Konserni		Pankki	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
ATK-menot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut kehittämismenot	0,00	0,00	0,00	0,00
Liikearvo	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

Osakkuusyryityksistä johtuva konserniliikearvo ja konsernireservi 31.12.2014

Osakkuusyryityksistä johtuvan konserniliikearvon vielä poistamatta oleva määrä

	euroa
	euroa

Osakkuusyryityksistä johtuvan konsernireservin vielä tulouttamatta oleva määrä

Osakkuusyryityksistä johtuvaa konserniliikearvoa ja konsernireserviä ei ole kirjattu taseeseen.

23. Aineelliset hyödykkeet

31.12.2014

Konserni

Kiinteistöomistukset

Maa- ja vesialueet

Rakennukset

Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

Yhteensä

Omassa käytössä olevat	Sijoituskiinteistöt	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
71 387,94	5 719,94	
1 877 317,70	324 431,84	455 000,00
30 108,00	474 586,67	945 000,00
1 978 813,64	804 738,45	1 400 000,00

Pankki

Kiinteistöomistukset

Maa- ja vesialueet

Rakennukset

Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

Yhteensä

Omassa käytössä olevat	Sijoituskiinteistöt	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
38 459,64	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
1 444 854,00	720 340,67	1 400 000,00
1 483 313,64	720 340,67	1 400 000,00

Sijoituskiinteistöjen käypä arvo perustuu niiden markkina-arvoon. Merkittävässä kohteissa käyvän arvon perusteena on käytetty riippumattoman asiantuntijan antamaa arviota. Muiden kohteiden arvot perustuvat joko johdon omiin arvioihin tai tuottoarvomenetelmään, jona käytetään suoran pääomituksen arviointimenetelmää perustuen kohteen nettotuottoon ja markkinatuottovaatimuksiin huomioiden kohteen sijainti, kunto ja käyttötarkoitus. Liike-, toimisto- ja teollisuustilojen käypä arvo on määritetty pääasiassa tuottoarvomenetelmällä. Asuntojen ja maa-alueiden käypä arvo on määritetty pääasiassa kauppahintamenetelmällä.

24. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

Konserni

Hankintameno tilikauden alussa

+ lisäykset tilikautena

- vähennykset tilikautena

+/- siirrot erien välillä

- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot

-/+ tilikauden arvonalennukset ja niiden peruutukset

+ vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset

- kertyneet poistot tilikauden alussa

- kertyneet arvonalennukset tilikauden alussa

+ kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa

+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset

= Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa

Aineettomat hyödykkeet	Sijoitus-kiinteistöt	Omassa käytössä olevat kiinteistöt	Muut aineelliset hyödykkeet
7 250,91	1 790 691,18	3 779 039,79	472 932,12
0,00	0,00	0,00	35 651,06
0,00	0,00	-126 052,96	0,00
0,00	-1 427,09	1 427,09	0,00
0,00	-21 004,55	-126 290,29	-25 341,06
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	2 364,03	0,00
-7 250,91	-272 894,30	-1 573 874,83	-343 819,43
0,00	-690 626,79	0,00	0,00
0,00	0,00	22 200,81	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	804 738,45	1 978 813,64	139 422,69

Pankki

Hankintameno tilikauden alussa

+ lisäykset tilikautena

- vähennykset tilikautena

+/- siirrot erien välillä

- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot

-/+ tilikauden arvonalennukset ja niiden peruutukset

+ vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset tilikauden alussa

- kertyneet poistot tilikauden alussa

- kertyneet arvonalennukset tilikauden alussa

+ kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa

+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset

= Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa

Aineettomat hyödykkeet	Sijoitus-kiinteistöt	Omassa käytössä olevat kiinteistöt	Muut aineelliset hyödykkeet
7 250,91	1 436 794,19	1 739 162,68	472 932,12
0,00	0,00	0,00	35 651,06
0,00	0,00	-126 052,96	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	-346,00	-7 364,00	-25 341,06
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	2 364,03	0,00
-7 250,91	-25 480,73	-146 996,92	-343 819,43
0,00	-690 626,79	0,00	0,00
0,00	0,00	22 200,81	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	720 340,67	1 483 313,64	139 422,69

25. Muut varat

	Konserni		Pankki	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Arvopapereiden myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Maksujenvälityssaamiset	448,72	143,32	448,72	143,32
Muut	117 026,78	138 413,47	115 946,16	137 645,76
Yhteensä	117 475,50	138 556,79	116 394,88	137 789,08

26. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	Konserni		Pankki	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Korot				
Korkosaamiset	279 301,10	276 139,06	279 301,11	276 139,06
Maksetut korkoennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	279 301,10	276 139,06	279 301,11	276 139,06
Muut				
Muut maksetut ennakkomaksut	5 466,24	9 685,16	5 466,24	9 685,16
Muut siirtosaamiset	4 713,18	26 324,62	4 713,18	26 324,62
Yhteensä	10 179,42	36 009,78	10 179,42	36 009,78
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot yhteensä	289 480,53	312 148,84	289 480,53	312 148,84

27. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

31.12.2014

Konserni**Jaksotuseroista**

Tilinpäätössiirtoihin perustuvat	
Yhdistelytoimenpiteisiin perustuvat	
Konserniyhtymien omiin taseisiin perustuvat	
Laskennalliset verosaamiset	28 256,19
Laskennalliset verovelat	1 561,05
Netto	26 695,14

Muista väliaikaisista eroista

Yhdistelytoimenpiteisiin perustuvat	
Konserniyhtymien omiin taseisiin perustuvat	
Laskennalliset verosaamiset	
Laskennalliset verovelat	12 463,17
Netto	-12 463,17

Yhteensä

Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat
	1 197 736,40
26 695,14	0,00
0,00	12 463,17
26 695,14	1 210 199,57

Konsernitaseessa kertynyt poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Omaan pääomaan siirretty osuus on euroa.

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy verotuksessa vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista yhteensä euroa.

Muista väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verosaamiset ja -velat perustuvat oman pääoman käyvän arvon rahastoon kirjatuista myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostustuloksista kirjatuista laskennallisista verosaamisista ja -veloista.

Arvonkorotukset 31.12.2014

Taseeseen sisältyy kiinteistöistä tehtyjä arvonkorotuksia

22 200,81

Arvonkorotukset eivät ole veronalaisia. Jos arvonkorotuksen kohteet myytäisiin, arvonkorotukset realisoituisivat myyntivoitoksi, josta tuloveron määrä olisi

4 440,16

Pankki

Jaksotuseroista

Muista väliaikaisista eroista

Yhteensä

Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto
28 256,19	1 561,05	26 695,14
0,00	12 463,17	-12 463,17
28 256,19	14 024,22	14 231,97

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy verotuksessa vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista yhteensä euroa.

Muista väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verosaamiset ja -velat perustuvat oman pääoman käyvän arvon rahastoon kirjatuihin myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostustuloksista ja rahavirtaa suojaavien johdannaisten arvostustuloksista kirjatuihin laskennallisista verosaamisista ja -veloista.

Arvonkorotukset 31.12.2014

Taseeseen sisältyy kiinteistöistä tehtyjä arvonkorotuksia

22 200,81

Arvonkorotukset eivät ole veronalaisia. Jos arvonkorotuksen kohteet myytäisiin, arvonkorotukset realisoituisivat myyntivoitoksi, josta tuloveron määrä olisi

4 440,16

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero

Vapaaehtoiset varaukset

Yhteensä

Tasearvo	Lask. verovelka	Netto
0,00	0,00	0,00
5 988 682,00	1 197 736,40	4 790 945,60
5 988 682,00	1 197 736,40	4 790 945,60

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty taseeseen laskennallisella verolla vähentämättömään määrään. Omien varojen laskelmassa poistoero ja vapaaehtoiset varaukset laskennallisella verolla vähennettynä on rinnastettu ensisijaisiin omiin varoihin.

28. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Konserni

	Kirjanpitoarvo 31.12.2014	Nimellisarvo 31.12.2014	Kirjanpitoarvo 31.12.2013	Nimellisarvo 31.12.2013
Sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

Pankki

	Kirjanpitoarvo 31.12.2014	Nimellisarvo 31.12.2014	Kirjanpitoarvo 31.12.2013	Nimellisarvo 31.12.2013
Sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

29. Muut velat

	Konserni		Pankki	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Arvopapereiden ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Maksujenvälitysvelat	17 358,18	70 248,91	17 358,18	70 248,91
Muut	382 790,40	173 860,95	372 510,40	166 160,95
Yhteensä	400 148,58	244 109,86	389 868,58	236 409,86

30. Pakolliset varaukset
31.12.2014
Konserni

	Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
Varaukset 1.1.					13 634,00	13 634,00
+ varausten lisäys					0,00	0,00
- käytetyt varaukset						0,00
- peruutukset					2 850,00	2 850,00
Varaukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	10 784,00	10 784,00

Pankki

	Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
Varaukset 1.1.					13 634,00	13 634,00
+ varausten lisäys						0,00
- käytetyt varaukset						0,00
- peruutukset					2 850,00	2 850,00
Varaukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	10 784,00	10 784,00

31. Siirtovelat ja saadut ennakot
Korot

	Konserni		Pankki	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Korkovelat	340 631,39	367 641,49	340 631,39	367 641,49
Saadut korkoennakot	360,20	817,96	360,20	817,96
Yhteensä	340 991,59	368 459,45	340 991,59	368 459,45
Muut				
Muut saadut ennakkomaksut	24,80	2 124,80	24,80	2 124,80
Muut siirtovelat	1 277 525,72	929 605,57	1 277 525,72	929 605,57
Yhteensä	1 277 550,52	931 730,37	1 277 550,52	931 730,37
Siirtovelat ja saadut ennakot yhteensä	1 618 542,11	1 300 189,82	1 618 542,11	1 300 189,82

32. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla**Konserni****Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla**

Pääomalainat
Muut
Yhteensä

31.12.2014

0,00
0,00
0,00

Pääomalainat on vakavaraisuuslaskennassa luettu ensisijaisiin omaisiin varoihin. Muihin huonommalla etuoikeudella oleviin velkoihin sisältyvistä perpetuaalilainoista on luettu 0 milj. euroa ylempiin toissijaisiin omaisiin varoihin ja debentuurilainoista 0 milj. euroa alempiin toissijaisiin omaisiin varoihin.

Yksittäiset velat, jotka ylittävät 10 prosenttia huonommalla etuoikeudella olevien velkojen yhteismäärästä**31.12.2014**

Velka	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lainan takaisinostoon vain Finanssivalvonnan luvalla. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennenäikaista takaisinmaksua.

Pankki**Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla**

Pääomalainat
Muut
Yhteensä

31.12.2014

0,00
0,00
0,00

Pääomalainat on vakavaraisuuslaskennassa luettu ensisijaisiin omaisiin varoihin. Muihin huonommalla etuoikeudella oleviin velkoihin sisältyvistä perpetuaalilainoista on luettu 0 milj. euroa ylempiin toissijaisiin omaisiin varoihin ja debentuurilainoista 0 milj. euroa alempiin toissijaisiin omaisiin varoihin.

Yksittäiset velat, jotka ylittävät 10 prosenttia huonommalla etuoikeudella olevien velkojen yhteismäärästä**31.12.2014**

Velka	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	
	0,00	0,00		0,00	

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lainan takaisinostoon vain Finanssivalvonnan luvalla. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennenäikaista takaisinmaksua.

33. Oma pääoma Konserni

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma ja vähemmistön osuus yhteensä	25 667 523,70	7 296 658,02	-2 802 005,87	0,00	30 162 175,85
Osuuspääoma	4 241 661,35	3 972 400,00	-562 171,35	0,00	7 651 890,00
Jäsenosuudet	556 600,00	26 500,00	-12 400,00	0,00	570 700,00
Tuotto-osuudet	0,00	3 945 900,00	0,00	2 613 100,00	6 559 000,00
Lisäosuudet	3 685 061,35	0,00	-549 771,35	-2 613 100,00	522 190,00
Ylikurssirahasto	0,00	0,00	0,00		0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00	0,00		0,00
Muut sidotut rahastot	3 860 606,97	479 429,08	-1 667 972,81	0,00	2 672 063,24
Vararahasto	2 622 210,57	0,00	0,00		2 622 210,57
Käyvän arvon rahasto	1 238 396,40	479 429,08	-1 667 972,81		49 852,67
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	11 131 204,63	505 751,69			11 636 956,32
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	6 434 050,75		-571 861,71		5 862 189,04
Tilikauden voitto tai tappio		2 339 077,25	0,00		2 339 077,25
Vähemmistön osuus pääomasta	0,00				0,00

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päätyessä
Saamistodistukset	0,00	7 371,88	0,00	7 371,88	0,00
Osakkeet ja osuudet	1 192 612,58	466 971,14	0,00	1 659 583,72	0,00
Muut	45 783,82	5 086,06	1 017,21	0,00	49 852,67
Rahavirran suojaus	57 229,78	5 086,06	0,00	0,00	62 315,84
laskennalliset verot	-11 445,96	0,00	1 017,21		-12 463,17
Yhteensä	1 238 396,40	479 429,08	1 017,21	1 666 955,60	49 852,67

Pankki

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	21 438 350,64	6 888 530,66	-2 802 005,87	0,00	25 524 875,43
Osuuspääoma	4 241 661,35	3 972 400,00	-562 171,35	0,00	7 651 890,00
Jäsenosuudet	556 600,00	26 500,00	-12 400,00	0,00	570 700,00
Tuotto-osuudet	0,00	3 945 900,00	0,00	2 613 100,00	6 559 000,00
Lisäosuudet	3 685 061,35	0,00	-549 771,35	-2 613 100,00	522 190,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	3 860 606,97	479 429,08	-1 667 972,81	0,00	2 672 063,24
Vararahasto	2 622 210,57				2 622 210,57
Käyvän arvon rahasto	1 238 396,40	479 429,08	-1 667 972,81		49 852,67
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	11 131 204,63	505 751,69			11 636 956,32
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	2 204 877,69		-571 861,71		1 633 015,98
Tilikauden voitto tai tappio		1 930 949,89	0,00		1 930 949,89

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päätyessä
Saamistodistukset	0,00	7 371,88	0,00	7 371,88	0,00
Osakkeet ja osuudet	1 192 612,58	466 971,14	0,00	1 659 583,72	0,00
Muut	45 783,82	5 086,06	1 017,21	0,00	49 852,67
Rahavirran suojaus	57 229,78	5 086,06	0,00	0,00	62 315,84
laskennalliset verot	-11 445,96	0,00	1 017,21		-12 463,17
Yhteensä	1 238 396,40	479 429,08	1 017,21	1 666 955,60	49 852,67

34. Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät

	Konserni	Pankki
Oma pääoma 31.12.2014		
Sidottu oma pääoma	10 323 953,24	10 323 953,24
Vapaa oma pääoma	19 838 222,61	15 200 922,19
Oma pääoma yhteensä	30 162 175,85	25 524 875,43

	Konserni	Pankki
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.2014		
Vapaa oma pääoma	19 838 222,61	15 200 922,19
- muut jakokelvottomat erät	4 793 045,60	2 100,00
Voitonjakokelpoiset varat	15 045 177,01	15 198 822,19

35. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2014**Konserni**

Jäijellä oleva juoksuaika	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis-					
todistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	5 589 425,51	2 000 000,00	2 000 000,00	1 000 000,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 470 575,40	13 640 922,56	48 376 052,59	40 159 080,87	51 473 402,02
Saamistodistukset	0,00	0,00	500 000,00	499 982,70	0,00
Velat luottolaitoksille	2 843,58	0,00	7 000 000,00	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	128 949 010,56	14 472 516,75	6 206 205,36	175 515,63	504 442,75
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Muut kuin määräaikaiset talletukset sisältyvät maturiteetti luokkaan "alle 3 kk".

Pankki

Jäijellä oleva juoksuaika	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis-					
todistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	5 589 425,51	2 000 000,00	2 000 000,00	1 000 000,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 470 575,40	13 640 922,56	49 097 552,59	40 159 080,87	51 473 402,02
Saamistodistukset	0,00	0,00	500 000,00	499 982,70	0,00
Velat luottolaitoksille	0,00	0,00	7 000 000,00	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	128 949 010,56	14 472 516,75	6 206 205,36	175 515,63	504 442,75
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Muut kuin määräaikaiset talletukset sisältyvät maturiteetti luokkaan "alle 3 kk".

36a. Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2014**Konserni**

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä	Konsernin saamiset osakkuusyrityksiltä ja velat osakkuusyrityksille
Saamiset luottolaitoksilta	9 969 022,64	620 402,87	10 589 425,51	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	158 120 033,44	0,00	158 120 033,44	
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset ja muut saamistodistukset	999 982,70	0,00	999 982,70	
Johdannaissopimukset	67 646,47	0,00	67 646,47	
Muu omaisuus	20 905 071,64	19 146,73	20 924 218,37	
Velat luottolaitoksille	7 002 843,58	0,00	7 002 843,58	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	149 687 288,19	620 402,86	150 307 691,05	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	1 384,92	0,00	1 384,92	
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	
Muut velat	3 221 503,26	5 707,83	3 227 211,09	

Pankki

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä	Josta	
				Tytäryrityksiltä	Osakkuusyrityksiltä
Saamiset luottolaitoksilta	9 969 022,64	620 402,87	10 589 425,51	721 500,00	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	158 841 533,44	0,00	158 841 533,44		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset ja muut saamistodistukset	999 982,70	0,00	999 982,70		
Johdannaissopimukset	67 646,47	0,00	67 646,47		
Muu omaisuus	20 324 093,24	19 146,73	20 343 239,97		
Velat luottolaitoksille	7 000 000,00	0,00	7 000 000,00		
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	149 687 288,19	620 402,86	150 307 691,05		
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00		
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	1 384,92	0,00	1 384,92		
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	2 843,58	
Muut velat	2 013 486,86	5 707,83	2 019 194,69		

36b. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyppien arvojen hierarkia 31.12.2014

Rahoitusvarat	Konserni		Pankki	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	442 686,12	442 686,12	442 686,12	442 686,12
Saamiset luottolaitoksilta	10 589 425,51	10 589 425,51	10 589 425,51	10 589 425,51
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	158 120 033,44	158 120 033,44	158 841 533,44	158 841 533,44
Saamistodistukset	999 982,70	1 029 887,00	999 982,70	1 029 887,00
Osakkeet ja osuudet	17 135 663,37	17 135 663,37	17 135 663,37	17 135 663,37
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	1 706,10	1 706,10	1 706,10	1 706,10
Johdannaissopimukset	67 646,47	67 646,47	67 646,47	67 646,47
Yhteensä	187 357 143,71	187 387 048,01	188 078 643,71	188 108 548,01
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	7 002 843,58	7 002 843,58	7 000 000,00	7 000 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	150 307 691,05	150 307 691,05	150 307 691,05	150 307 691,05
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	1 384,92	1 384,92	1 384,92	1 384,92
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	157 311 919,55	157 311 919,55	157 309 075,97	157 309 075,97

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit**Konserni**

	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaiset (positiiviset käyvät arvot)	0,00	67 646,47	0,00	67 646,47
Johdannaiset (negatiiviset käyvät arvot)	0,00	1 384,92	0,00	1 384,92

Pankki

	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Saamistodistukset				0,00
Osakkeet ja osuudet				0,00
Johdannaiset (positiiviset käyvät arvot)		67 646,47		67 646,47
Johdannaiset (negatiiviset käyvät arvot)		1 384,92		1 384,92

37. Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2014**Konserni****Omien velkojen puolesta annetut vakuudet**

Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Johdannaissop. ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat
Muut velat
Huonommalla etuoikeudella olevat velat
Yhteensä

Muut omasta puolesta annetut vakuudet**Konserniyhtiön puolesta annetut****Muiden puolesta annetut**

joista lähipiiriin kuuluvalla johdolle

Annetut vakuudet yhteensä

Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00

0,00

Pankki**Omien velkojen puolesta annetut vakuudet**

Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Johdannaissop. ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat
Muut velat
Huonommalla etuoikeudella olevat velat
Yhteensä

Muut omasta puolesta annetut vakuudet**Konserniyhtiön puolesta annetut****Muiden puolesta annetut**

joista lähipiiriin kuuluvalla johdolle

Annetut vakuudet yhteensä

Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00

38. Eläkevastuut

31.12.2014

Konserni Pankki

Eläkesitoumuksista johtuva suora vastuu
Osuus eläkesäätiön eläkevastuun ja muiden velkojen ylikatteesta

0,00	0,00
0,00	0,00

Pankin henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty OP-Eläkekassan kautta ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiön ja OP-Henkivakuutuskeskityksen kautta. Konserniyhtiöiden eläketurva on järjestetty eläkevakuutuskeskityksellä.

39. Leasingvuokra- ja muut vuokravastuut

31.12.2014

Konserni Pankki

Yhden vuoden kuluessa maksettavat
Yli vuoden kuluessa ja enintään 5 vuoden kuluessa maksettavat
Yli 5 vuoden kuluessa maksettavat
Yhteensä

0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Sopimusten olennaiset irtisanomis- ja lunastusehdot

40. Taseen ulkopuoliset sitoumukset Konserni

Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2014

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi

annetut sitoumukset

Takaukset ja pantit

Muut

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat

sitoumukset

Arvopapereiden takaisinostositoumukset

Muut

josta luottolupaukset

Tytäryritysten puolesta	Osakkuusyri-tysten puolesta	Muiden puolesta	Yhteensä
0,00	0,00	8 947 056,43	8 947 056,43
0,00	0,00	731 013,38	731 013,38
0,00	0,00	731 013,38	731 013,38
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	8 216 043,05	8 216 043,05
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	8 216 043,05	8 216 043,05
0,00	0,00	8 187 440,97	8 187 440,97

Pankki

Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2014

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi

annetut sitoumukset

Takaukset ja pantit

Muut

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat

sitoumukset

Arvopapereiden takaisinostositoumukset

Muut

josta luottolupaukset

Tytäryritysten puolesta	Osakkuusyri-tysten puolesta	Muiden puolesta	Yhteensä
0,00	0,00	8 947 056,43	8 947 056,43
0,00	0,00	731 013,38	731 013,38
0,00	0,00	731 013,38	731 013,38
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	8 216 043,05	8 216 043,05
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	8 216 043,05	8 216 043,05
0,00	0,00	8 187 440,97	8 187 440,97

41. Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä

31.12.2014

Pankki on velvollinen tarkistamaan vuonna 2008 ja sen jälkeen valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään alv-vähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee 10 vuoden tarkistusjakson aikana. Viimeiset tarkistusvuodet ovat 2017-2023 kiinteistöinvestoinnin valmistumisajankohdasta riippuen.

0,00
0,00
0,00
0,00

42. Henkilöstö ja toimielinten jäsenet sekä lähipiiri

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin v. 2014

Vakinainen kokoaikainen henkilöstö

Vakinainen osa-aikainen henkilöstö

Määräaikainen henkilöstö

Yhteensä

Konserni		Pankki	
Keskimääräinen lkm	Muutos tilikauden aikana	Keskimääräinen lkm	Muutos tilikauden aikana
24	-2	24	-2
0	0	0	0
1	1	1	1
25	-1	25	-1

	Konserni	Pankki
	Palkat ja palkkiot	Palkat ja palkkiot
Toimielinten jäsenten palkat ja palkkiot v. 2014		
Hallintoneuvoston jäsenet	15 050,00	15 050,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	230 698,00	230 698,00
josta toimitusjohtaja Heikki Kanaselle maksetut palkat ja palkkiot	109620,00	109 620,00
sekä luontoisedut	12208,00	12 208,00

Edustajiston kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 450 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtajalle 450 euroa kuukaudessa, minkä kaikille hallintoneuvoston jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 160 euroa kokoukselta.

Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 800 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtajalle 2000 euroa vuodessa ja kaikille jäsenille maksetaan kokouspalkkiota 270 euroa kokoukselta. Pankin toimitusjohtajalle ei makseta hallitus-työskentelystä erillisiä palkkiota tai muita etuisuuksia.

Toimitusjohtajan vanhuuseläkeikä on 64 vuotta. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP-Pohjola-ryhmän omien eläkejärjestelmien mukaisesti. Toimitusjohtajan noudattama irtisanomisaika on 3 tai 6 kuukautta ja työnantajan noudattama irtisanomisaika on 6 kuukautta, jolloin hänelle irtisanomisaajan palkan lisäksi suoritetaan korvauksena 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava korvaus.

Johdon pitkän tähtäimen palkitsemisjärjestelmä

Osuuspankissa on käytössä johdon palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella järjestelyyn kuuluva toimitusjohtaja saa osittain OP:n liikkeeseen laskemina debenttuureina ja osittain rahana selvitettävän palkkion. Palkkion suuruus määräytyy asetettujen tavoitteiden perusteella ja se suoritetaan ansainta- ja sitouttamisjakson päätyttyä.

	Konserni	Pankki
	Tilintarkastus-palkkiot	Tilintarkastus-palkkiot
Tilintarkastajille maksetut palkkiot toimeksiantoryhmittäin v. 2014		
Tilintarkastuksesta	9 602,11	8 796,11
Tilintarkastuslain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut toimeksiannot	0,00	0,00
Veroneuvonta	0,00	0,00
Muut palvelut	450,00	450,00
Yhteensä	10 052,11	9 246,11

Toimielinten jäsenten saamat luotot, takaukset ja vakuudet 31.12.2014

	Rahalainat 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Rahalainat 31.12.	Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset
Hallintoneuvoston jäsenet	856 910,14	440 179,75	0,00	1 297 089,89	42 609,40
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	866 473,98	0,00	259 618,90	606 855,08	66 249,61
Yhteensä	1 723 384,12	440 179,75	259 618,90	1 903 944,97	108 859,01

Ilmoitetut luvut sisältävät luotot ja takaukset, jotka luottolaitos tai sen konserniin tai konsolidointiryhmään kuuluva yritys on antanut luottolaitoksen hallinto- ja valvontaelinten jäsenille. Toimielinten jäsenten antamat henkilötakaukset sisältyvät myös rahalainat erään.

Rahalainojen pääasialliset korkoehdot ja muut ehdot

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten luottoehdoissa noudatetaan normaaleja pankin luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin. Lainoja lyhennetään sovittuun lyhennyssuunnitelman mukaisesti ja niillä on normaalit vakuudet.

	Konserni	Pankki
Eläkesitoumukset	0,00	0,00
Hallintoneuvoston jäsenet		0,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa		0,00
Aikaisemmin toimieliimiin kuuluneiden henkilöiden eläkesitoumukset	0,00	0,00
Hallintoneuvoston jäsenet		0,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa		0,00

Lähipiiri	Omistus	Hallinto- henkilöt	Osakkuus- yritys	Muut
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä 31.12.	0,00	2 248 303,11	0,00	0,00
Arvon alentumistappiot 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappioiden muutos tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappiot 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamistodistukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappiot 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappioiden muutos tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappiot 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappiot 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappioiden muutos tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumistappiot 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.	0,00	165 276,79	0,00	0,00

Osuuspankin lähipiiriin kuuluvat pankin hallintoneuvoston jäsenet, hallituksen jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, tilintarkastaja ja varatilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja sekä näiden aviopuolisot tai avioliitonomaisessa suhteessa olevat henkilöt ja alaikäiset lapset. Lähipiiriin kuuluvat myös yhteisöt ja säätiöt, joissa edellä mainituilla henkilöillä on yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjanpitolaisa tarkoitettu määräysvalta.

Lisäksi lähipiiriin kuuluu se, jolla omistuksen nojalla on vähintään 20 prosenttia osuuspankin osuuksista tai omistuksen, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjalainan nojalla on tai voi olla vastaava omistus tai äänivalta pankin konserniin kuuluvassa yhteisössä, jolle omistuksen kohteena olevan yhtiön merkitys koko konsernin kannalta ole vähäinen. Näiden yritysten edellisessä kappaleessa mainitut vastaavat henkilöt kuuluvat samoin lähipiiriin.

Lähipiiriin kuuluu myös osuuspankin konsernitilinpäätökseen yhdistelty osakkuusyhtiö.

Osuuspankin kanssa yhteisen määräysvallan alaiset yhteisöt kuuluvat myös osuuspankin lähipiiriin (sisaryitykset).

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Osakkuusyritykset, joita ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen vähäisen merkityksen johdosta				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				

Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yhteisyritykset

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Selostus yhteisestä vaikutusvallasta ja henkilöstö keskimäärin

Yritykset, joissa luottolaitoksella on rajoittamaton vastuu

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				

44. Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryritykset, joiden tilikausi päättynyt ennen tai jälkeen emoyrityksen tilikautta

45. Notariaattitoiminta

Osuuspankki tarjoaa arvopaperivälitystä sekä säilytys- ja hoitopalvelua samoin kuin muita asiakkaan omaisuuden hoitoon liittyviä palveluja, kuten lainhuudatus- ja kiinnitysasiat, yhteisöjen perustamiset ja uudelleenjärjestelyt, saatavien perimistehtävät, asiakkaan omaisuuden säilytys, perunkirjoitus- ja pesänselvitystoimet, asiakkaan oikeudellinen neuvonta omaisuuden hoitoon ja varojen sijoittamiseen liittyvissä asioissa. Lisäksi pankki tarjoaa toimeksiantoon perustuvia omaisuuden hoitoon liittyviä liikeyritysten, kiinteistö- ja asunto-osakeyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien ostoa ja myyntiä, sekä kiinteistöjen ja asuntojen vuokrausta.

46. Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2014

Jäsenten lukumäärä	5 537
Maksamatta olevat osuusmaksut	400,00
Irtisanotut jäsenosuusmaksut	17 400,00
Irtisanotut lisäosuusmaksut	193 801,35
Irtisanotut tuotto-osuusmaksut	93 800,00

Irtisanotun osuus pääoman takaisinmaksun edellytykset ja ajankohta

Osuuspankkien omaan pääomaan sisältyy osuuspankkien jäsenten jäsenosuusmaksut sekä jäsenten tekemät sijoitukset tuotto-osuuksiin, joiden koron maksusta ja pääoman palauttamisesta pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä. Jäsenosuusmaksu ja siitä seuraava asiakasomistajuus antaa mahdollisuuden osallistua pankin hallintoon ja päätöksentekoon. Tuotto-osuuksiin ei liity asiakasomistajien oikeuksia eivätkä ne anna äänivaltaa. Vuosille 2014-2015 tavoitellaan tuotto-osuuksille 3,25 %:n korkoa ja maksettava korko vahvistetaan vuosittain jälkikäteen. Tuottotavoite voi muuttua vuosittain.

Mikäli osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamisesta, jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Osuuspankkien kansallisessa tilinpäätöksessä omiin pääomiin luetaan lisäksi lisäosuus pääoma, josta osuuspankeilla ei ole ehdotonta oikeutta kieltäytyä palauttamasta jäsenille. Irtisanottu lisäosuus pääoma luokitellaan tilinpäätöksessä velaksi. Lisäosuus pääoma palautetaan kuuden kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka perusteella palautus ensimmäisen kerran voidaan suorittaa. Jos irtisanottua lisäosuusmaksua ei ole voitu palauttaa kokonaisuudessaan, voi palautus tapahtua jälkipalautuksena, jos se on kolmen seuraavan tilinpäätöksen perusteella mahdollista. Lisäosuudelle maksetaan korkoa siihen asti, kun se on osuuskuntalain mukaan nostettavissa.

47. Pitkäaikaissäätämispalvelu

OP-eläkesäästön eläketili

Määräaikaiss- tai muulle talletustilille tehdyt sijoitukset

Osuuspankin taseessa olevat sijoitukset yhteensä

Taseen ulkopuoliset sijoitukset, sijoitusrahastot, osakkeet, jvk-lainat (sis. myyntisaamiset/ostovelat)

OP-eläkesäästön eläketililtä veloitettujen sopimuksen mukaiset kulut ja palkkiot

Tilikauden aikana säästämistililtä maksetut eläkkeet

	31.12.2014
OP-eläkesäästön eläketili	1 078,25
Määräaikaiss- tai muulle talletustilille tehdyt sijoitukset	0,00
Osuuspankin taseessa olevat sijoitukset yhteensä	1 078,25
Taseen ulkopuoliset sijoitukset, sijoitusrahastot, osakkeet, jvk-lainat (sis. myyntisaamiset/ostovelat)	20 944,26
OP-eläkesäästön eläketililtä veloitettujen sopimuksen mukaiset kulut ja palkkiot	13,58
Tilikauden aikana säästämistililtä maksetut eläkkeet	0,00

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

OP RYHMÄN SAP tositelajit ja tositenumerosarjat

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	TOISTUVA TOSITE	X1	7700001	7799999
	MALLITOSITE	X2	7800001	7899999
	KAUDEN PÄÄTÖS, lopullinen	SA	1000010001	1000019999
	KAUDEN PÄÄTÖSTOS, purettavat	SB	1000020001	1000029999
	ENNAKKOKIRJAUS, lopullinen	SC	1000030001	1000039999
	ENNAKKOKIRJAUS, purettavat	SD	1000040001	1000049999
	PÄIVITTÄISTOSITE	SE	1000050001	1000059999
	ED.KUUKAUDEN KORJAUKSET/AURUM	SF	1000060001	1000069999
	AGIOARVOSTUS MANUAALINEN	SH	1000080001	1000089999
	SALDONSIIIRTO, PURETTAVA (taseen väärän merkkisten saldojen siirto)	SS	1000090001	1000099999
	ARVONLISÄVERON KORJAUS	SV	1000100000	1000109999
	LOMAPALKKAVARAUS	SL	1000110001	1000119999
	HENKILÖSIVUKULUT	SM	1000120001	1000129999
	IFRS-OVY JA -OPHV -saldonsiirto	SI	1000130001	1000139999
	GE-PALKKIOVARAUS	GK	1000140001	1000149999
	TULOSPALKK. JAKSOTUS	GM	1000150001	1000159999
	VEROJAKSOTUS, PURETT.	GO	1000160001	1000169999
	TALL.SUOJARAH. JAKS.	GQ	1000170001	1000179999
	RYHMÄKOHT.ARVALENT	GX	1000180001	1000189999 Tosite: VLORZ01
	VEROJAKSOTUS,LOPULL.	GY	1000190001	1000199999
	PÄIVITT.TOS./OKO PKL	SO	1000200001	1000209999
	ALV-VELOITUS	GZ	1000210001	1000219999
	ALV-SIIIRTO	ST	1000220001	1000229999
	SOS.KULUVELAN SIIIRTO	SR	1000230001	1000239999
	SIJ.OM. PÄIVITT./VAR	SP	1000240001	1000249999
	SIJ.OM TP PURETT/VAR	SQ	1000250001	1000259999
	LOMAP.VARAUS/KUSTP.S	GF	1000260001	1000269999
	SOS.KULUVELAN SIIIRTO lopullinen	SY	1000270001	1000279999
	KIINTEISTÖSIJ. PÄIV.	SZ	1000280001	1000289999
	KIINTEISTÖSIJ. PURET	SX	1000290001	1000299999
	ELIMINOINTI BALTIA purettava	MB	1000300001	1000309999
	ELIMINOINTI BALTIA ei-purettava	RC	1000310001	1000319999
	PUH.KULUJEN ALV-OIK.	HD	1000320001	1000329999
	SALDONSIIIRTO, EI-PURETTAVA	SJ	1000330001	1000339999
	KÄYTTÖOMAISUUS	AA	1010000001	1010999999 RABUCH00 **)
	KÄYTTÖOMAISUUS POISTOT	AF	1011000001	1011999999 RAPERB00 **)
	KÄYTTÖOMAISUUS VARASTOSALDOK	AG	1012000001	1012999999
	LASKU e-Flow/SAP eliminoitavat	LF	1021000001	1021999999
	LASKU MANUAALINEN eliminoitavat	LM	1022000001	1022999999
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN eliminoitavat	HM	1023000001	1023999999
	LASKUN PERUUTUS AUTOMAATTINEN	LP	1024000001	1024999999
	LASKUN MANUAALINEN MAKSU	KA	1025000001	1025999999
	AUTOMAATTISET MAKSUT	KZ	1026000001	1026999999
	LASKU E-Flow/SAP ei eliminoitavat	LG	1027000001	1027999999
	LASKU MANUAALINEN ei eliminoitavat	LN	1028000001	1028999999
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN ei eliminoitavat	HN	1029000001	1029999999
	MYNTILASKU MANUAALINEN eliminoitavat	DR	1030000001	1030999999
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN eliminoitavat	DG	1031000001	1031999999
	MYNTILASKUN PERUUTUS	DA	1032000001	1032999999
	HYVITYSLAS.MR Ei ELIM.	DH	1033000001	1033999999
	HYVITYSLASKUTUS eliminoitavat	DI	1034000001	1034999999
	LASKUN MAKSU	DZ	1035000001	1035999999
	HYVITYSLASKUTUS ei eliminoitavat	DJ	1036000001	1036999999
	MYNTILASKU MANUAALINEN ei eliminoitavat	DS	1037000001	1037999999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	MYYNILASKUTUS eliminoitavat	DT	1038000001	1038999999
	MYYNILASKUTUS ei eliminoitavat	DU	1039000001	1039999999
	TASAUS	MT	1040000001	1040999999
	MATKALASKU /MATKAMIES	FA	1041000001	1041999999
	KONEKIELISET TILIOTETAPAHTUMAT	FB	1042000001	1042999999
	LUOTTORESKONTRA/KOTIPANKKI	FC	1043000001	1043999999
	JAHA/KOTIPANKKI	FD	1044000001	1044999999
	IFACTOR /OPR	FE	1045000001	1045999999
	IFACTOR /OPR JAKSOTUS	FF, FG	1046000001	1046999999
	SOPRI /OPR	FH	1047000001	1047999999
	SOPRI /OPR JAKSOTUS	FI, FJ	1048000001	1048999999
	LUOTTOTILI /OPR	FK	1049000001	1049999999
	LEASONG OR /OPR	FL	1050000001	1050999999
	VARAINHANKINTA /OPR	FM	1051000001	1051999999
	VARAINHANKINTA /OPR JAKSOTUS	FN, FO	1052000001	1052999999
	DISKONTATUT OSAMAKSUT /OPR	FP	1053000001	1053999999
	DISKONTATUT OSAM. /OPR JAKSOTUS	FQ, FR	1054000001	1054999999
	OIKEUDELLINEN PERINTÄ /OPR	FS	1055000001	1055999999
	OSAMAKSULEASING (VIEW21) /OPR	FT	1056000001	1056999999
	VIEW 21/JAKSOTUKSET	ET	1057000001	1057999999
	VIEW 21/AGIO	EU	1058000001	1058999999
9900095	SRJ-TAPAHTUMAT	FU	1059000001	1059999999
	AIRAS-PALKKIOT/AURUM	FV	1060000001	1060999999
	TYÖNANTAJAN ST-MAKSU	FX	1070000001	1070999999
	DIME/SIJ.RAHASTOT	GR	1071000001	1071999999
	OPUSCAPITA/OKO	GU	1072000001	1072999999
	ANALYSTE	IE	1073000001	1073999999
	MYYNILASKU/KIPINÄ	DB	1074000001	1074999999
	LASKUN MANUMAKS/OPKK	DY	1075000001	1075999999
	TEM MATKALASKUT	MK	1076000001	1076999999
	VIRO MANU PÄIVITT.	JS	1077000001	1077999999
	VIRO MANU TP PYSYVÄ	JV	1078000001	1078999999
	VIRO MANU TP PERUUT.	JX	1079000001	1079999999
	LATVIA MANU PÄIVITT.	JT	1080000001	1080999999
	LATVIA MANU TP PYS.	JY	1081000001	1081999999
	LATVIA MANU TP PER.	JZ	1082000001	1082999999
	LIETTUA MANU PÄIVITT	JU	1083000001	1083999999
	LIETTUA MANU TP PYS.	KB	1084000001	1084999999
	LIETTUA MANU TP PER.	KC	1085000001	1085999999
	LOMAPALKAT, OSTOLASKU	LL	1086000001	1086999999
	LOMAPALKAT, MYYNILASKU	DL	1087000001	1087999999
	JAKSOTUSAJO, SAPin man. jaksotus -toiminto	MA	1088000001	1088999999
	ACQUIRING-PALKKIOT, OR	KY	1089000001	1089999999
	ACQUIRING-PALKKIOT, MR	DE	1090000001	1090999999
	AGIOARVOSTUS	SG	1091000001	1091999999
	ACQUIRING	KQ	1092000001	1092999999
9930004	CAL PÄIVITTÄISET VIENNIT	RF	1093000001	1093999999
9930005	CAL PÄIVITTÄISET VIENNIT	RF	1093000001	1093999999
9930006	CAL PÄIVITTÄISET VIENNIT	RF	1093000001	1093999999
9930007	CAL PÄIVITTÄISET VIENNIT	RF	1093000001	1093999999
9930008	CAL PÄIVITT. TASEEN ULKOP.	RH	1094000001	1094999999
9930106	CAL KK-VAIHTEEN VIENNIT	RG	1095000001	1095999999
9930107	CAL KK-VAIHTEEN VIENNIT	RG	1095000001	1095999999
9930108	CAL KK-VAIHTEEN TASEEN ULKOP.	RI	1096000001	1096999999
9900048	TUOTTO-OSUUS	HB	1097000001	1097999999
	BONUSKERTYMÄ/CLEARING, OR	LK	1098000001	1098999999
	BONUSKERTYMÄ/CLEARING, MR	DK	1099000001	1099999999
9900049	PERINNÄN LIITTYMÄ	HC	1100000001	1100999999
9940004	LJR ANTOLAINAUS	MC	1101000001	1101999999
990053	BANKSYST PÄIVITTÄISET	JD	1102000001	1102999999
990064	BLV PÄIVITTÄISET	JM	1103000001	1103999999
990067	BLT PÄIVITTÄISET	JP	1104000001	1104999999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
12999	BONSUKÄYTTÖ TOINEN OP, MR	DO	1105000001	1105999999
	BONUSKÄYTTÖ TOINEN OP, OR	LO	1106000001	1106999999
	EQUENS/DEBIT-KORTIT	HF	1107000001	1107999999
	ENTRA	EN	1299900001	1299999999
	TEKNINEN FD EI ELIM.	Z9	2010000001	2010999999
	KASSAKP. LIITT./OPHV	NA	3010000001	3010999999
	HK KORVAUS KKP./OPHV	NB	3011000001	3011999999
	OIVA KON./OPHV	NC	3012000001	3012999999
	TUOTTOTURVA KON./OPHV	ND	3013000001	3013999999
	LAINATURVA KON./OPHV	NE	3014000001	3014999999
	HENKILÖV.KORV K/OPHV	NF	3015000001	3015999999
	RYHMÄVAK. KON./OPHV	NG	3016000001	3016999999
	IF RYHMÄELÄK K./OPHV	NH	3017000001	3017999999
	MOOTTORIAJ. KON/OPHV	NI	3018000001	3018999999
	VAHINKOVAK. KON/OPHV	NJ	3019000001	3019999999
	HENKILÖVAK. KON/OPHV	NK	3020000001	3020999999
	TAPATURMA KON./OPHV	NL	3021000001	3021999999
	KIINT.VUOKRAT K/OPHV	NM	3022000001	3022999999
	VSM KON./OPHV	NN	3023000001	3023999999
	MITTATURVA KON./OPHV	NO	3024000001	3024999999
	LÄHTEVÄ RAHA L./OPHV	NP	3025000001	3025999999
	TULEVA RAHA L./OPHV	NQ	3026000001	3026999999
	TKV KON./OPHV	NR	3027000001	3027999999
	HK KORVAUS KON./OPHV	NS	3028000001	3028999999
	AULI KON./OPHV	NT	3029000001	3029999999
	RATTI KON./OPHV	NU	3030000001	3030999999
	RAKENNUSVIRHE K/OPHV	NV	3031000001	3031999999
	SULKA KON./OPHV	NX	3032000001	3032999999
	MATKAVAKUUTUS K/OPHV	NY	3033000001	3033999999
	KASKO KON./OPHV	OA	3034000001	3034999999
	ESINEVAK.YKS. K/OPHV	OB	3035000001	3035999999
	TAKAUSVAKUUTUS/OPHV	OC	3036000001	3036999999
	SULKAN EPÄV.VAH/OPHV	OD	3037000001	3037999999
	RESK.SAATAVAL.L/OPHV	OE	3038000001	3038999999
	YT KORVAUS KKP./OPHV	OF	3039000001	3039999999
	PERUUTUS/OPHV LIITT.	NZ	3100000001	3109999999

PLA-tositelajit

Kirjanpitosite	AB	3204000000	3204999999
Täsmäytyspääkirja	AC	3205000000	3205999999
Käyttöom.konversio	AK	3206000000	3206999999
Käyttöom.kirj; netto	AN	3207000000	3207999999
Ratti Kkp.	C3	3208000000	3208999999
VSM Kkp.	C4	3209000000	3209999999
HK Korvaus Muis.	DC	3210000000	3210999999
EK Korvaus Muis.	DD	3211000000	3211999999
Manuaalipal. Muis.	DM	3212000000	3212999999
Auli Muis.	E1	3213000000	3213999999
Oiva Muis.	E2	3214000000	3214999999
Ratti Muis.	E3	3215000000	3215999999
Tuottoturva Muis.	E4	3216000000	3216999999
Mittaturva Muis.	E6	3217000000	3217999999
Ryhmävakuutus Muis.	E7	3218000000	3218999999
Rakennusvirhe Muis.	E8	3219000000	3219999999
IF Ryhmäeläke Muis.	E9	3220000000	3220999999
Ulkoinen numero	EX	3221000000	3221999999
Ratti Muis.	F3	3222000000	3222999999
VSM Muis.	F4	3223000000	3223999999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	IF Ilm. eläke Muis.	F9	3224000000	3224999999
	As.miesp.m.liit.jaks	H1	3226000000	3226999999
	Sonet.vak.pal.jaks.l	H2	3227000000	3227999999
	Asiamiehet	HA	3228000000	3228999999
	Palkansaajat	HE	3229000000	3229999999
	Hallintohenkilöt	HH	3230000000	3230999999
	Tilapäispalkkionsaaj	HT	3231000000	3231999999
	Investointityönumero	IP	3232000000	3232999999
	Toimittajat - hyvät.	KG	3233000000	3233999999
	Kiint.hall.järj.liit	KH	3234000000	3234999999
	Toimittajat - netto	KN	3235000000	3235999999
	Kiint.osakejärj	KO	3236000000	3236999999
	Tilien ylläpito	KP	3237000000	3237999999
	Toimittajat - lasku	KR	3238000000	3238999999
	Kiint.sähkönl.liitt	KS	3239000000	3239999999
	Laskut, IP,ulkopuoli	LB	3240000000	3240999999
	Laji/toimintoj.kirj.	LT	3241000000	3241999999
	ML-tilitys	ML	3242000000	3242999999
	Regressilask. Kon.	MQ	3243000000	3243999999
	JV-Simmer Kon.(tulev	MS	3244000000	3244999999
	Ratti Kon.	N3	3245000000	3245999999
	IF ilm. eläk Kon.	N9	3246000000	3246999999
	EU Korvaus Kkp.	OG	3247000000	3247999999
	Henkivak.korvau Kkp.	OH	3248000000	3248999999
	Tapaturma Kkp.	OI	3249000000	3249999999
	MA korvaus Kkp.	OJ	3250000000	3250999999
	Takaus.korvaus Kkp.	OK	3251000000	3251999999
	Sulkan epäv.vah. Kkp	OL	3252000000	3252999999
	TKV Muis.	OM	3253000000	3253999999
	Moottoriajon. Muis.	ON	3254000000	3254999999
	Sulka Muis.	OO	3255000000	3255999999
	Matkavakuutus Muis.	OP	3256000000	3256999999
	Vahinkovakuutus Muis	OQ	3257000000	3257999999
	Henkilövakuutus Muis	OR	3258000000	3258999999
	Tapaturma Muis.	OS	3259000000	3259999999
	Kasko Muis.	OT	3260000000	3260999999
	Ratti maksusop. Muis	OU	3261000000	3261999999
	Esinevak.yks. Muis.	OV	3262000000	3262999999
	Takausvakuutus Muis.	OW	3263000000	3263999999
	Sulkan epäv.vah Muis	OX	3264000000	3264999999
	Regressilask. Muis.	OY	3265000000	3265999999
	Tuleva raha Muis.	OZ	3266000000	3266999999
	Palkk. as.m.liitt.ja	P1	3267000000	3267999999
	MA korvaus Muis.	PB	3268000000	3268999999
	Sulkan epäv.vah Muis	PC	3269000000	3269999999
	Henkivak.korvau Muis	PD	3270000000	3270999999
	Tapaturma Muis.	PF	3271000000	3271999999
	Takaus.korvaus. Muis	PG	3272000000	3272999999
	YT Korvaus Muis.	PH	3273000000	3273999999
	JV-Simmer Muistio	PI	3274000000	3274999999
	MA korvaus Kon.	PJ	3275000000	3275999999
	Tapaturma Kon.	PL	3276000000	3276999999
	Takaus.korvaus Kon.	PM	3277000000	3277999999
	YT Korvaus Kon.	PN	3278000000	3278999999
	JV-Simmer Kon.(lähte	PO	3279000000	3279999999
	ATK-palv.vel.liitt	PP	3280000000	3280999999
	Hinnanmuutos	PR	3281000000	3281999999
	EU Korvaus Kon.	PS	3282000000	3282999999
	EK Korvaus Kon.	PT	3283000000	3283999999
	Päätetapahtum.liitt	PU	3284000000	3284999999
	ATK-palv.vel. levyti	PW	3285000000	3285999999
	Systeempalv.vel.lii	PX	3286000000	3286999999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	Työasemaveloitukset	PY	3287000000	3287999999
	S-laskutus, Elisa	PZ	3288000000	3288999999
	Sulkan epäv.vah. Kon	QA	3289000000	3289999999
	EK Korvaus Kkp.	QB	3290000000	3290999999
	Cross-company korot	QC	3291000000	3291999999
	EU korvaus muis.	QD	3292000000	3292999999
	Hyvitys - nettosuor.	RA	3293000000	3293999999
	Ostolasku	RE	3294000000	3294999999
	Lask.vast.otto netto	RN	3295000000	3295999999
	Laskun siirto	RV	3296000000	3296999999
	SIJ/KTÖ JAKO	SK	3297000000	3297999999
	Jälkikirjaustosite	SU	3298000000	3298999999
	Tiedonsiirto	UE	3299000000	3299999999
	Maksukirjaus	ZP	3305000000	3305999999
	Pankki - täsmäytys	ZR	3306000000	3306999999
	Maksu per shekki	ZS	3307000000	3307999999
	Maksuselvitys	ZV	3308000000	3308999999
	INV.TILAUSTEN PURKU	QE	3309000000	3309999999
	Tuottoturva man. peruut	14	3310000000	3310999999
	Lainaturva man. peruut	15	3311000000	3311999999
	Mittaturva man. peruut	16	3312000000	3312999999
	Auli man. peruut	11	3313000000	3313999999
	ryhmävak man. peruut	17	3314000000	3314999999
	Rak.virhevak. man. peruut	18	3315000000	3315999999
	Oiva man. peruut	12	3316000000	3316999999
	Sulka evl man. peruut	1P	3317000000	3317999999
	Sulka man. peruut	1C	3318000000	3318999999
	Matkavak. man. peruut	1D	3319000000	3319999999
	Vahinkovak. man. peruut	1E	3320000000	3320999999
	M.ajoneuvovak. man. peruut	1A	3321000000	3321999999
	Henkilövak. man. peruut	1F	3322000000	3322999999
	Tapaturmavak. man. peruut	1G	3323000000	3323999999
	Kaskovak. man. peruut	1I	3324000000	3324999999
	Ratti man. peruut	13	3325000000	3325999999
	Ratti maksusop. man peruut	1J	3326000000	3326999999
	Esinevak. yks. man. peruut	1M	3327000000	3327999999
	Takausvak. man. peruut	1N	3328000000	3328999999
	EK Korvaus man. peruut	19	3329000000	3329999999
	Ratti 2 man. peruut	1B	3330000000	3330999999
	Takaus korv. man peruut	1H	3331000000	3331999999
	JV-Simmer man peruut	1K	3332000000	3332999999
	JV-Simmer muist m pe	1S	3333000000	3333999999
	Korkki TA	QF	3334000000	3334999999
	Korkki YT	QG	3335000000	3335999999
	Korkki EU	QH	3336000000	3336999999
	Korkki EK	QI	3337000000	3337999999
	Korkki YA	QJ	3338000000	3338999999
	Korkki MK	QK	3339000000	3339999999
	Korkki manuaalitosite	QL	3340000000	3340999999
500	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
501	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
502	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
503	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
504	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
505	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
506	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
507	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
508	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999 HVRKROH
509	MARKKATOSITEMUUNTO	TF	5000000001	5000999999
040	JÄSENLUOTTOVAKUUTUS	TA	5040000001	5040999999
050	ASUNTOSÄÄSTÖPALKKIOT	TB	5050000001	5050999999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
060	ELÄKEKASSA	TC	5060000001	5060999999
061	ELÄKEKASSA	TC	5060000001	5060999999
080	OP-LUOTOT	TD	5080000001	5080999999
084	ALV-MAKSUT	TE	5084000001	5084999999
510	TOSITEMUUNTO	TG	5100000001	5100999999
610	ULTRA VALUUTANVAIHTO	TX	6100000001	6100999999
613	ZVS-MAKSUT/OKO	TH	6130000001	6130999999
614	ZVS-MAKSUT/OKO	TH	6130000001	6130999999
615	PSE/PE-MAKSUT/OKO	TZ	6150000001	6150999999
616	PSE/PE-MAKSUT/OKO	TZ	6150000001	6150999999
620	FORSE	TI	6200000001	6200999999
621	SDD SEPA SUORAVELOITUS	RB	6210000001	6210999999
624	AQUARIUS/OKO	GP	6240000001	6240999999
625	VIEW/PÄIVITYKSET	TJ	6250000001	6250999999
628	DPS/OPTO-TAPAHTUMAT	RZ	6280000001	6280999999
631	SEKKILUNASTUKSET (USKI)	TK	6310000001	6310999999
632	SEKKILUNASTUKSET (USKI)	TK	6310000001	6310999999
633	PANKKITAKAUKSET	TL	6330000001	6330999999
634	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999
635	OKOBANKEN	TM	6340000001	6340999999
636	REMBURSSIT JA PERITTÄVÄT	TN	6360000001	6360999999
637	REMBURSSIT JA PERITTÄVÄT	TN	6360000001	6360999999
638	DPS PÄIVITTÄISET	KU	6380000001	6380999999
639	DPS TASEEN ULKOPUOL.	KV	6390000001	6390999999
640	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
641	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
642	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
643	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
644	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
645	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
646	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
647	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
648	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
649	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
653	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
654	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
657	ULKOMAISET SEKKILUNASTUKSET	TU	6570000001	6570999999
658	ULKOMAISET SEKKILUNASTUKSET	TU	6570000001	6570999999
659	ULKOMAISET SEKKILUNASTUKSET	TU	6570000001	6570999999
660	MATKASHEKIT	TQ	6600000001	6600999999
663	Ultra/ Henki Aquarius VIRO	KF	6630000001	6630999999
665	BANKGIRO	TV	6650000001	6650999999
666	RPM (Rahanpesun estämisen keskeytyskirjaukset)	KX	6660000001	6660999999
667	RPM/EUR	RM	6670000001	6670999999
670	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
671	SETELIKAUPAT	TR	6710000001	6710999999
672	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
673	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
674	BOND/REPO PÄIVITTÄISET	TS	6740000001	6740999999
675	BOND ARVOSTUKSET	XV	6750000001	6750999999
691	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
692	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
693	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
694	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
695	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
696	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
697	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
698	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999
699	TOSITEMUUNTO (TOSMU)	TT	6910000001	6910999999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	TYÖASEMATOSITTEET	TY	9000000001	9099999999
9900016	USKI ULKOM SHEKKIEN LUNASTUS	BQ	9701600001	9701699999
990005	LÄHTEVÄ CLEARING (AAMU)	VB	9900500001	9900599999 OT003/OTORP002
990007	Prepaid rsk-tapahtumat	KJ	9900070001	9900079999
9900001	OTTOLAINAUS	BA	9900100001	9900199999 AMR972
990001	OTTOLAINAUS	BA	9900100001	9900199999
9900002	ANTOLAINAUS	BD	9900200001	9900299999
9900030	OVY:N LUOTTOVAKUUTUKSET	EJ	9900300001	9900309999
9900031	OVY:N KORVAUS&VARAUS	GE	9900310001	9900319999 ATRR009
9900032	ABASEC/OPSTOCK	GL	9900320001	9900329999
9900004	PANKKITAKAUS	BF	9900400001	9900499999 MGKR2005, MGKR2006
990004	MTL TAPAHTUMAT / MAKSULIIKE	VA	9900400001	9900499999 MGKR2001
9900005	LÄHETETYT ATK-VÄLITYKSET	BG	9900500001	9900599999 MGKR2002
9900006	SAAPUNEET ATK-VÄLITYKSET	BH	9900600001	9900699999 MGKR2004
9900007	SELVITETTÄVÄT ATK-VÄLITYKSET	BI	9900700001	9900799999 MGR5150
9900008	PÄÄKIRJATAPAHTUMAT	BJ	9900800001	9900899999
9900009	SAAPUNEET PIKASIRROT	BK	9900900001	9900999999
990009	SAAPUVA CLEARING 31.12.1997 ALKAEN (AAMU)	VE	9900900001	9900999999
990010	POPS BRUTTOCLEARING 16.12.1997 ALKAEN	VF	9901000001	9901099999
9900005	LÄHETETYT ATK-VÄLITYKSET / OKO	EK	9901100001	9901199999
990012	AGIOT /VALUUTTAKASSA	VG	9901200001	9901299999
9900013	ERIKOISLAINAT	CG	9901300001	9901399999 MV29K
990013	ERIKOISLAINAT	CG	9901300001	9901399999 OTALPKT
9900014	VALUUTTAKIRJANPITO	EE	9901400001	9901499999
990014	VALUUTTAKASSA 24.2.1997 ALKAEN	EE	9901400001	9901499999
9900015	ANTOLAINAUS /ALPER	BP	9901500001	9901599999 op:t, 7880: USLR610
990015	AUTOMAATTIKIRJAUS / ALPER 18.11.94 ALKAEN	BP	9901500001	9901599999
9900016	USKI ULKOM SHEKKIEN LUNASTUS	BQ	9901600001	9901699999
990016	CLEARING 30.10.98 (YÖ)	VH	9901600001	9901699999 MAVRMTIK
990017	CLEARING 30.10.98 (YÖ)	VI	9901700001	9901799999
9900018	MATKAVALUUTTA	BL	9901800001	9901899999 MAVRATIK
	MATKAV. (MAVA) VIERAAT SEKIT JA			
990018	MATKASEKIT	BL	9901800001	9901899999
9900019	MATKAVALUUTTA/AGIO	BM	9901900001	9901999999
990019	AGIOT (MAVA)	BM	9901900001	9901999999
990020	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990022	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990023	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990024	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990025	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990122	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
990123	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999 PR002
990124	OPICS (PÄIVITTÄINEN) (OC)	VJ	9902000001	9902099999
9900021	OP:N TILIT OKOSSA	BS	9902100001	9902199999
990021	OPICS (KK-VAIHDE PYSYVÄT KIRJAUKSET)	VK / VL	9902100001	9902199999
9900006	SAAPUNEET ATK-VÄLITYKSET / OKO	EL	9902200001	9902299999
9900008	PÄÄKIRJATAPAHTUMAT / OKO	EM	9902300001	9902399999
9900241	PERINTÄ- JA KORVAUSJÄRJESTELMÄ (PKJ) Ovy	EQ	9902410001	9902419999
9900242	PANKKIKOHTAISET VAKUUTUKSET (PKV) Ovy	ER	9902420001	9902429999
9900243	PANKKIKOHTAISET VAKUUTUKSET (PKV) OVR	ES	9902430001	9902439999 MGKR2003
9900025	RAHAHUOLTO	EG	9902500001	9902599999
9900026	LUNASTETUT OKON SEKIT	BV	9902600001	9902699999
990026	LUNASTETUT OKON SEKIT	BV	9902600001	9902699999
	WINRESK	EO	9902700001	9902799999
990028	KAPULA PÄIVITT./OKO	GS	9902800001	9902899999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
990029	KAPULA ARVOSTUS/OKO	GT	9902900001	9902999999
990030	ASLA/SIIRTYVÄT/OHMO	GD	9903000001	9903099999
990031	ASLA	VM	9903100001	9903199999
990032	ASLA / SIIRTYVÄT	VN / VO	9903200001	9903299999
990033	ASLA/OHMO	GC	9903300001	9903399999
990034	UTU/PALKKIOT	IF	9903400001	9903499999
9900035	POPS/LUNASTAMATTOMAT SEKIT YLI 10V	IG	9903500001	9903599999
9900036	PKJ JÄLKIPER. SUORIT	IH	9903600001	9903699999
990036	ELE PÄIVITTÄISET VIENNIT	JA	9903700001	9903799999
990037	ELE TAUP VIENNIT	JB	9903800001	9903899999
990038	ELE PERUUTETTAVAT TILINPÄÄTÖSVIENNIT	JC	9903900001	9903999999 BJER122
990041	KIRJAUSYHTEENVETO/RAHAHUOLTO	VP	9904100001	9904199999
9900042	PLATINAJÄRJESTELMÄ	BW	9904200001	9904299999
990042	KIRJAUSYHTEENVETO/RAHAHUOLTO (UUSI)	VQ	9904200001	9904299999
9900043	CLARITY, sisäinen ICT työ (ei peruutettava)	RD	9904300001	9904399999
990044	DEVON, 30.6.99	VR	9904400001	9904499999
990045	DEVON, 30.6.99	VS	9904500001	9904599999
990046	DEVON, 30.6.99	VT	9904600001	9904699999
990047	DEVON, 30.6.99	VU	9904700001	9904799999 ***)
				***)
9900050	PALKAT	BY	9905000001	9905099999
9900052	LOMAPALKKAVELAT	GV	9905200001	9905299999
990055	Banksyst taseen ulkopuoliset (jos tarvitaan)	JI	9905500001	9905599999
990056	TRADING TERMIINIEN ARVOSTUSTULOS (EI PERI	VX	9905600001	9905699999
990057	RJ PÄIVITTÄISET	JF	9905700001	9905799999
990058	RJ SIIRTYVÄT	JG	9905800001	9905899999
990054	Banksyst kk/tp-päätös	JE	9905900001	9905999999
9900060	VALUUTTATILIT	BZ	9906000001	9906099999
990060	VALUUTTAOTTOLAINAUS	BZ	9906000001	9906099999 DARRAGI/OVARP002
9900061	VALUUTTATILIT / AGIOT	CA	9906100001	9906199999
990061	VALUUTTAOTTOLAINAUS /AGIOT	CA	9906100001	9906199999 DARRASK/OVARP002
9900062	VALUUTTATILIT/SIIRTYVÄ KORKO	CB,CC	9906200001	9906299999
990062	VALUUTTAOTTOLAINAUS/SIIRTYVÄT ERÄT	CB / CC	9906200001	9906299999 LUMR124
9900063	LÄHTEVÄT ULKOMAAN MAKSUT	CD	9906300001	9906399999
990065	BLV TILINP. PYSYVÄ	JN	9906500001	9906599999
990066	BLV TP PERUUTETTAVA	JO	9906600001	9906699999
990068	BLT TILINP. PYSYVÄ	JQ	9906800001	9906899999
990069	BLT TP PERUUTETTAVA	JR	9906900001	9906999999
9900070	SÄILYTYSPALKKIOT	CE	9907000001	9907099999
	SÄILYTYSPALKKIOLAKUTUS 2.11.94 ALKAEN			
990070	(KESÄ.- JA JOULUK)	CE	9907000001	9907099999
9900071	ARVOPAPREIDEN MYYNTIPALKKIOT	CF	9907100001	9907199999
	JVK.MERKINTÄ/ARVOPAPEREIDEN			
990071	VÄL.PALKKIOT	CF	9907100001	9907199999
990072	BOND/JVK/EI KÄYTÖSSÄ	VZ	9907200001	9907299999
990073	BOND/S. KOROT. PÄIV./EI KÄYTÖSSÄ	UC	9907300001	9907399999
990074	BOND/ARV. KK. L./EI KÄYTÖSSÄ	UD	9907400001	9907499999
990075	BOND/HINTAERO PÄIV./EI KÄYTÖSSÄ	UF	9907500001	9907599999
990076	Prepaid maksutapahtumat	KK	9907600001	9907699999
990077	REPO NORMAALIKIRJAUKSET/EI KÄYTÖSSÄ	YA	9907700001	9907799999
9900078	MAKSULIIKETILIN KATESIIRTO	EC	9907800001	9907899999 OKO/PR93
990078	KATESIIRTO OTTO/OPTO	YB	9907800001	9907899999
990079	BOND/ARVOPÄIVÄKIRJAUKSET	YC	9907900001	9907999999
9900080	SIJOITUSRESKONTRA/OVC	GJ	9908000001	9908099999
9900081	KORJAUSTOSITELAJI	CH	9908100001	9908199999
9900082	HALTIA VUOKRASAAMISET	EH	9908200001	9908299999
9520005	YIT-VUOKRAT	EH	9908200001	9908299999
677	KORVA/PÄIVITTÄISET	CJ	9908300001	9908399999
678	KORVA/HINTAEROT	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA-TAPAHTUMAT	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA PÄIVITTÄISET	CJ	9908300001	9908399999
9900042	PLATINAJÄRJESTELMÄ	BW	9908400001	9908499999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
9900085	KIINTEISTÖRESKONTRA / UUSI	CI	9908500001	9908599999
9900086	OKO:N LAINAT	CM	9908600001	9908699999
990086	OKO:N LAINAT OP:LLE	CM	9908600001	9908699999
990087	REPO ARVOPÄIVÄKIRJAUKSET/EI KÄYTÖSSÄ	YK	9908700001	9908799999
9900088	HALTIA VASTIKERESKONTRA	EF	9908800001	9908899999
9900089	HALTIA VASTEKESUORITUKSET	EI	9908900001	9908999999
9900091	MAKSULIIKE /ASLA	CN	9909100001	9909199999 ALARKP01 JA 13
9900092	ASLA/OHMO	GA	9909200001	9909299999
9900095	OP-VISA/KORTTIYHTIÖ	GG	9909500001	9909599999
990995	OKO:N KIRJAUSYHTEENVETO / OPTO	YN	9909950001	9909959999
9901001	OTTOLAINAUS/SIIR.KOR.PERUUTUS	BC	9910010001	9910019999 OT003/ OTORP003
991001	OTTOLAINAUS / SIIRTYVÄT ERÄT	YO / YP	9910010001	9910019999
9901002	ETUKÄTEEN MAKS.KOROT/TILINP.	BE,ED	9910020001	9910029999 AMR827
991003	LOAN IQ/OKO	GN	9910030001	9910039999
	ANTO AGIO KIRJAUKSET JA			
991004	PENNINPYÖRISTYKSET	YQ	9910040001	9910049999
991005	YPA LAINAT	YR	9910050001	9910059999
991006	YPA LAINAT SIIRTYVÄT	YS / YT	9910060001	9910069999
991007	KESKUSPANKKIPALVELUOSASTON LAINAT (RO)	YU	9910070001	9910079999
991008	RO SIIRTYVÄT	YV / YW	9910080001	9910089999
991009	PERINTÄANTOLAINAUS (PA)	YX	9910090001	9910099999
991010	PA SIIRTYVÄT	YY / YZ	9910100001	9910109999
9901011	OTTOLAINAUS /SIIRTYVÄ KORKO	BB	9910110001	9910119999 OT003
991012	YA-JS S. KORK. PER.	UK	9910120001	9910129999
9901013	ALS:N HOITOPALKKIOT	BN,BO	9910130001	9910139999 AMR830
991013	RO-JS S. KORK. PER.	UG	9910130001	9910139999
991014	PA-JS S. KORK. PER.	UH	9910140001	9910149999
991015	RO/AGIOKIRJAUKSET	UI	9910150001	9910159999
991016	PA/AGIOKIRJAUKSET	UJ	9910160001	9910169999
9910002	ALS-JOLLA CAP PÄIVITTÄISET	JJ	9910200001	9910209999
9901021	OPTO / SIIRTYVÄ KORKO	BT,BU	9910210001	9910219999 PR402
991024	YA VIRO AGIOT	RP	9910240001	9910249999
991025	YA VIRO PÄIVITTÄISET	RJ	9910250001	9910259999
991026	YA VIRO SIIRTYVÄT	RO	9910260001	9910269999
991027	YA VIRO AA-PERUUTUKSET	RU	9910270001	9910279999
9901003	ANTOLAINAUS /Okopankki	EY,EZ	9910300001	9910399999
991034	YA LATVIA AGIOT	RR	9910340001	9910349999
991035	YA LATVIA PÄIVITTÄISET	RK	9910350001	9910359999
991036	YA LATVIA SIIRTYVÄT	RQ	9910360001	9910369999
991037	YA LATVIA AA-PERUUTUKSET	RX	9910370001	9910379999
9901042	PLATINAJÄRJESTELMÄ/SIIRTYVÄ	BX,BR	9910420001	9910429999 BJER221
991044	YA LIETTUA AGIOT	RT	9910440001	9910449999
991045	YA LIETTUA PÄIVITTÄISET	RL	9910450001	9910459999
991046	YA LIETTUA SIIRTYVÄT	RS	9910460001	9910469999
991047	YA LIETTUA AA-PERUUTUKSET	RY	9910470001	9910479999
9901050	ALS/PREEMIOIT JA ARV.	GH	9910500001	9910509999
9901055	ALS/JOHD.AR.V.PER.	GI	9910550001	9910559999
9901083	KORVA-TAPAHTUMAT/SIIRT. KORKO	CK,CL	9910830001	9910839999
9901083	KORVA OSAKKEET /SIIRTYVÄT	CK,CL	9910830001	9910839999
990083	KORVA RM/ARVOSTUKSET	CK	9910830001	9910839999
991083	KORVA RM/ARVOST.PER.	CL	9910830001	9910839999
9901086	OKO:N LAINOJEN SIIRTYVÄT	CV	9910860001	9910869999
991086	OKO:N LAINAT OP:LLE / SIIRTYVÄT	CV / CY	9910860001	9910869999
9901091	MAKSULIIKE /ASLA /SIIRTYVÄ KORKO	CO,CP	9910910001	9910919999 ALARKP06 JA 07
9901092	SSP:N KAUPPAHINNAN JAKSOTUS	CQ,CZ	9910920001	9910929999
9901093	ASLA/OHMO/SIIRTYVÄT	GB	9910930001	9910939999
991111	OKOPANKIN TASESIIRROT / OL	XA	9911110001	9911119999
991112	OKOPANKIN TASESIIRROT /ALS	XB	9911120001	9911129999
991113	OKOPANKIN TASESIIRROT / VALUUTTAKASSA	XC	9911130001	9911139999
991114	OKOPANKIN TASESIIRROT / DA	XD	9911140001	9911149999 ACR3B1/ACR3B2
9910201	ATK-LASKUTUS OPK /JP	CS	9912010001	9912019999

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
990176	PREPAID TILITYKSET	KT	9917600001	9917699999
991995	OPTON KONEKIELISET SIIRT.KOROT	XE / XF	9919950001	9919959999
992001	TERMIINI / H TAI TR	XG	9920010001	9920019999
9920002	ALS-JOLLA CAP TILINPÄÄTÖS	JK	9920020001	9920029999
992005	FRA PÄÄOMAT	XH	9920050001	9920059999
990201	ATK-LASKUTUS / OKO	YL	9920100001	9920199999
9900202	SRJ-PALKKIONPALAUTUSJAKSOTUS/OP- RAHASTO	IA	9920200001	9920299999
	SRJ-			
9900203	PALKKIONPALAUTUSJAKSOTUS/SAAJAYHTIÖT	IB	9920300001	9920399999
9900205	OMISTAJAJÄSENREKISTERI	CT	9920500001	9920599999 JRER110
990207	TALLETUSSIIRROT	YM	9920700001	9920799999
679	PÄÄOMAKONVERSIOT	Z4	9920830001	9920839999
9902083	PÄÄOMAKONVERSIOT	Z4	9920830001	9920839999
992100	PANKKITAKAUKSET	XI	9921000001	9921009999 PTKR3301
992101	PANKKITAKAUKSET / AGIOT	XJ	9921010001	9921019999
992102	HENKIVAKUUTUS	HV	9921020001	9921029999
683	ARVOSTUSKONVERSIOPURKU	Z5	9921830001	9921839999
9902183	ARVOSTUSKONVERSIOPURKU	Z5	9921830001	9921839999
684	ARVOSTUSKONVERSIU/UEDET	Z6	9922830001	9922839999
9902283	ARVOSTUSKONVERSIU/UEDET	Z6	9922830001	9922839999
992400	CPICS (TASEEN ULKOPUOLISET)	XL	9924000001	9924009999
9903001	SALDONSIIIRTO	Z1	9930010001	9930019999
9903001	SALDONSIIRROT	Z1	9930010001	9930019999
993002	TERMIINIT PISTE-EROT SIIRT.	XM / XN	9930020001	9930029999
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999
9903003	EURO	Z3	9930030001	9930039999
9930002	ALS-JOLLA CAP TASEEN ULKOPUOLISET	JL	9930200001	9930209999
993009	TERMIINIT PISTE-EROT	XO / XP	9930090001	9930099999
994005	TERMIINIT / AGIOT	XQ	9940050001	9940059999
994006	TERMIINIT / AGIOT PALAUTUS	XR	9940060001	9940069999
9940007	LJR OPA-SIIRROT	MX	9940700001	9940799999
9940008	LJR ERIKOISLAINAT	MD	9940080001	9940089999
994010	FRA ARVOSTUKSET	XS / XT	9940100001	9940109999
9940104	LJR EFEKT.KORON HINTAERO	ME	9941040001	9941049999
9940105	LJR EFEKT.KORON HINTAERO PERUUTUS	MF	9941050001	9941059999
9940106	LJR ETUKÄTEEN MAKS.KOROT TP	MG	9941060001	9941069999
9940107	LJR ETUKÄTEEN MAKS.KOROT TP PERUUTUS	MH	9941070001	9941079999
9940108	LJR ERIK.LAINOJEN SIIRT. HOITOPALKKIOT	MI	9941080001	9941089999
9940109	LJR ERIK.LAINOJEN SIIRT. HOITOPALKKIOT PERUUTUS	MJ	9941090001	9941099999
9940110	LJR-JOLLA CAP PÄIVITTÄISET	MM	9941100001	9941109999
9940112	LJR-JOLLA CAP ARVOSTUKSET	MN	9941120001	9941129999
9940114	LJR-JOLLA CAP TASEEN ULKOPUOLISET	MO	9941140001	9941149999
9940116	LJR-KALA PREEMIOIT JA ARVOSTUKSET	MP	9941160001	9941169999
9940117	LJR-KALA ARVOSTUSTEN PERUUTUS	MR	9941170001	9941179999
9940120	LJR ARVONALENTUMISET	MU	9941200001	9941209999
9940121	LJR ARVONALENTUMISET PERUUTUS	MV	9941210001	9941219999
995	AGIOT/ULKOMAANRESKONTRAT	XU	9950010001	9950019999
9950002	JORE TILINPÄÄTÖS	KD	9950020001	9950029999
9960002	JORE TASEEN ULKOP.	KE	9960020001	9960029999
9970002	CHF-TP-VIENNIIT	KL	9970020001	9970029999
9970003	CHF-TAUP-VIENNIIT	KM	9970030001	9970039999
	ULKOM.SIIRTYVIEN KORKOJEN			
998	AUTOMAATTIKIRJAUS	XX	9980000001	9980999999
999	VALUUTTALUOTTO	XY	9990000001	9990999999
	PERUUTUS / KUMPPANIKOODIT	PK	9999970001	9999979999
	E-FLOW PERUUTUS	EP	9999980001	9999989999
	YLEINEN PERUUTUSTOSITE	PE	9999990001	9999999999

SAPin tositemäärittäjäkirja, kuukausipääkirja ja SAPin Ostovelka- ja myyntisaamistilien pääkirja
*) on arkistoitu LEA -arkistointijärjestelmään.

Sovellus- tosite ')	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
--------------------------------------	-------------	-------------------------------	-----------------------------------	--------------

Tositteet on joko laadittu konekielisenä tai tulostettu paperille ja ne säilytetään kansiossa tai arkistoituna
**) REA-arkistointijärjestelmään
***) Raportit arkistoitu marraskuusta 2006 lähtien Aditron eArkistossa

Rinnakkaisissa sovellustositenumeroissa lyhyemmät sovellustositenumerot ovat peräisin
Intime-kirjanpitojärjestelmästä, pidemmät FMS-kirjanpitojärjestelmästä.
Jatkossa yksi sovellustositenumero kaikkien yritysten käyttöön (SAP kaikilla käytössä).

1. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Mäntsälässä helmikuun 2. päivänä 2015

Teuvo Mäkinen

Markku Kyytsönen

Markku Laine

Hanhu Laurila

Markku Saalo

Maria Sairanen

Heikki Kananen

2. Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Hallintoneuvosto on tänään pidetyssä kokouksessa perehtynyt pankin tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen. Vuoden 2015 osuuskunnan/edustajiston kokoukselle hallintoneuvosto toteaa lausuntonaan, että pankkia on hoidettu lain ja säännösten mukaisesti ja että hallintoneuvostolla ei ole Mäntsälän Osuuspankin tilinpäätöksen eikä toimintakertomuksen johdosta huomautettavaa. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen esitykseen ylijäämää koskeviksi toimenpiteiksi.

Mäntsälässä helmikuun 5. päivänä 2015

Tarmo Kämppe
Hallintoneuvoston puheenjohtajaMirja Kokko
Hallintoneuvoston sihteeri**3. Tilintarkastajien merkintä suoritetusta tilintarkastuksesta**

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Mäntsälässä helmikuun 10. päivänä 2015

Jari Haukainen
KHT

Ernst & Young Oy
Aleksanterinkatu 17 A
15110 Lahti
Finland

Puhelin 0400 961 000
Faksi 03 752 6212
info.lahti@fi.ey.com
www.ey.com/fi

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Mäntsälän Osuuspankin jäsenille

Olemme tilintarkastaneet Mäntsälän Osuuspankin kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2014. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emopankin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitiilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emopankin hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus osuuspankkia kohtaan, taikka rikkoneet osuuspankkilakia, luottolaitoslakia, osuuskuntalakia tai osuuskunnan sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on osuuspankissa merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon osuuspankin sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa 1.930.949,89 euron voittoa emopankin osalta, ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emopankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Mäntsälässä, 10. päivänä helmikuuta 2015

Ernst & Young Oy, KHT-yhteisö

Jari Havukainen, KHT